

Indhold

§ 56-aftale (§ 58a-aftale for selvstændige) ved kronisk/langvarig sygdom	sygefravær
225-timersreglen - krav om understøttet arbejde	beskæftigelse
Aktivering for dagpengemodtagere	beskæftigelse
Bisidder eller partsrepræsentant	øvrige
Dagpenge for lønmodtagere	ydelser
Dagpenge for selvstændige, freelancere, honorarmodtagere og kombinerede indkomster	ydelser
Dagpenge og ferie	ydelser
Dagpenge ved adoption og barsel	ydelser
Dagpenge ved uddannelse	ydelser
Danskuddannelse til voksne udlændinge	integration
Delvis rask- eller sygemelding	sygefravær
Erhvervsuddannelse for voksne	uddannelse
Fast-track - tidligere opfølgning på din sygemelding	sygefravær
Fastholdelsesfleksjob	beskæftigelse
Fleksjob	beskæftigelse
Fleksydelse - "efterløn" for fleksjobvisiterede	ydelser
Fortsæt i job efter de 60	beskæftigelse
Førtidspension	ydelser
Handicapservice	beskæftigelse
Integrationsgrunduddannelsen - IGU	integration
Integrationskontrakt for voksne flygtninge og familiesammenførte	integration
Integrationsprogram for voksne flygtninge og familiesammenførte	integration
Integrationsydelse	integration
Job med løntilskud for ledige	beskæftigelse
Job med løntilskud til førtidspensionister	beskæftigelse
Jobafklaringsforløb - fem måneders revurdering	afklaring
Jobpræmie	beskæftigelse
Jobrettede samtaler og aktiv jobsøgning	beskæftigelse
Jobrotation	beskæftigelse
Jobsøgning i udlandet	beskæftigelse
Kontanthjælp	ydelser

Kontanthjælp og uddannelseshjælp - ophør, nedsættelse og tilbagebetaling	ydelser
Kontanthjælpsloft	ydelser
Ledighedsydelse	ydelser
Mentorordning - personlig hjælp og støtte til job og uddannelse	beskæftigelse
"Min plan" og uddannelsespålæg	beskæftigelse
Nytteindsats	beskæftigelse
Opkvalificering ved ansættelse i ordinært job	uddannelse
Realkompetencevurdering	uddannelse
Rehabiliteringsteamet - særlig tværfaglig indsats	afklaring
Repatriering - frivillig tilbagevenden til hjemlandet eller tidligere opholdstand	integration
Ressourceforløb - forebyggelse af førtidspension	afklaring
Revalidering	beskæftigelse
Seks ugers jobrettet uddannelse for dagpengemodtagere	uddannelse
Seks ugers jobrettet uddannelse for ledighedsydelsesmodtagere	uddannelse
Selvforsørgende ledig udlænding	integration
Seniorjob	beskæftigelse
Sygedagpenge - forløb og opfølgning	sygefravær
Sygedagpenge til ledige	sygefravær
Sygedagpenge til lønmodtagere	sygefravær
Sygedagpenge til selvstændige	sygefravær
Tilskud til hjælpemidler, undervisningsmaterialer og mindre arbejdspladsindretninger	beskæftigelse
Tilskud til selvstændige med nedsat arbejdsevne	beskæftigelse
Uddannelseshjælp	ydelser
Uddannelsesløft for dagpengemodtagere	uddannelse
Udvikling og afklaring af arbejdsevnen	afklaring
Vejledning og opkvalificering	uddannelse
Virksomhedspraktik	beskæftigelse
Voksenlærling med tilskud	uddannelse

§ 56-aftale (§ 58a-aftale for selvstændige) ved langvarig/kronisk sygdom

Hvis du lider af en langvarig eller kronisk sygdom, eller har brug for indlæggelse eller ambulant behandling, der giver dig øget sygefravær på dit arbejde, har du mulighed for at få en **§ 56-aftale (§ 58a-aftale for selvstændige)**. Aftalen nedsætter din arbejdsgivers udgifter i forbindelse med dit sygefravær, så du kan bevare en tryk og positiv tilknytning til arbejdspladsen.

Behold jobbet på trods af langvarig/kronisk sygdom

HVEM GÆLDER DET?

Du og din arbejdsgiver kan søge om en *almindelig* § 56-aftale, hvis:

- Du lider af kronisk eller langvarig sygdom, som medfører et fravær på mindst 10 dage om året

Du og din arbejdsgiver kan søge om en *midlertidig* § 56-aftale, hvis:

- Du skal indlægges eller behandles ambulant på sygehus eller tilsvarende behandlingsinstitution, og indlæggelsen eller behandlingerne var besluttet på ansættelsestidspunktet, eller hvis din arbejdsgiver under det bestående arbejdsforhold har udbetalt sygedagpenge eller løn under sygdom i 21 kalenderdage for samme lidelse inden for de sidste 12 måneder, før indlæggelsen eller behandlingerne påbegyndes

For § 58a-aftale (selvstændige) gælder endvidere, at:

- Du ikke har tegnet forsikring efter sygedagpenge-lovens § 45

Økonomi

- Du får løn eller sygedagpenge under dit sygefravær, uanset om du er privat eller offentlig ansat
- Din arbejdsgiver/selvstændige har mulighed for at ansøge om dagpengerefusion for dit sygefravær fra 1. sygedag (normalt efter 30 dage)

SÅDAN GØR DU

Sammen med din arbejdsgiver skal du udfylde en ansøgning om § 56-aftale (blanket DP 211) og sende den digitalt via borger.dk eller aflevere den til kommunen. Du finder DP 211 på *borger.dk*

Som selvstændig skal du udfylde en ansøgning om § 58a-aftale (blanket DP 213) og sende den digitalt via borger.dk eller aflevere den til kommunen. Du finder DP 213 på *borger.dk*

Kommunen/jobcentret

Kommunen indhenter oplysninger om din sygdom og risiko for fravær hos din egen læge. Kommunen indhenter en lægeerklæring som dokumentation for, at din langvarige eller kroniske lidelse i væsentligt omfang forøger den normale fraværskisiko. Erklæringen betales af kommunen. Aftalen godkendes af din bopælskommune.

Arbejdsgiver

Når aftalen er godkendt af kommunen, skal din arbejdsgiver herefter søge om refusion ved hvert sygefravær via *www.virk.dk*. De almindelige regler for anmeldelse og indberetning gælder også for fravær under § 56-aftalen. Hvis du har indgået aftalen, mens du er sygemeldt, får din arbejdsgiver/du som selvstændig først refusion fra næste gang, du er sygemeldt.

225-timersreglen - krav om ustøttet arbejde

Hvis du har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse i sammenlagt 1 år i løbet af de sidste 3 år (hvis du er gift, er det jeres samlede periode med ydelser, der gælder), skal du fremover arbejde mindst 225 timer om året. Ellers kan din ydelse blive sat ned, og hvis du er gift, kan den helt bortfalde. Kun almindeligt ustøttet arbejde tæller med. Virksomhedspraktik og løntilskud tæller ikke med.

HVEM GÆLDER DET?

225-timersreglen gælder for dig*, der har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse i sammenlagt 1 år i løbet af de sidste 3 år. Bemærk, at hvis du er gift, er det jeres samlede periode, hvor I har modtaget ydelser, der gælder.

Betingelser

225-timersreglen betyder, at du løbende skal opfylde et krav om mindst 225 timers arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder. Hvis du ikke har arbejdet det krævede antal timer, kan din ydelse bortfalde eller blive sat ned. Hvorvidt din ydelse bortfalder eller bliver sat ned (og hvor meget) afhænger af, om du er gift og hvilken ydelse, du modtager (se nedenfor).

Økonomi for gifte

Hvis du er gift, er der risiko for, at I mister op til halvdelen af jeres samlede ydelse (op til 15.180 kr. pr. måned). I vil dog som minimum altid have ret til ydelser, der tilsammen svarer til 15.180 kr. for forsørgere og 11.423 kr. for ikke-forsørgere pr. måned.

Læs mere på www.borger.dk/sider/225-timersreglen-aegtepar.aspx

Økonomi for gifte, hvor en eller begge modtager integrationsydelse og ikke opfylder 225-timerskravet

Den ægtefælle, der ikke får hjælpen nedsat, og som har et barn	9.202 kr.
Den ægtefælle, der ikke får hjælpen nedsat, og som har to eller flere børn	9.271 kr.
Den ægtefælle, der ikke får hjælpen nedsat, og som ikke har børn	6.184 kr.
Den ægtefælle, der får hjælpen nedsat, og som har et barn	7.414 kr.
Den ægtefælle, der får hjælpen nedsat, og som har to eller flere børn	7.483 kr.
Den ægtefælle, der får hjælpen nedsat, og som ikke har børn	5.476 kr.

For ugifte

Hvis din uddannelseshjælp eller kontanthjælp inklusive evt. barsels- eller aktivitetstillæg udgør 15.180 kr. for forsørgere eller 11.423 kr.

for ikke-forsørgere pr. måned, får du nedsat din hjælp med 1.042 kr. om måneden, hvis du ikke opfylder kravet om arbejde.

Hvis din uddannelseshjælp inkl. evt. barsels- eller aktivitets-tillæg eller kontanthjælp er lavere end 15.180 kr. (for forsørgere) eller 11.423 kr. (for ikke-forsørgere) pr. måned, får du nedsat hjælpen med 520 kr. om måneden, hvis du ikke opfylder kravet om arbejde. Hvis du ikke er gift og modtager uddannelseshjælp på SU-niveau eller integrationsydelse, får du ikke nedsat hjælpen.

Læs mere på www.borger.dk/sider/225-timersreglen-ugifte.aspx

SÅDAN GØR DU

Med få timers arbejde om ugen kan du undgå at miste eller få nedsat din ydelse.

- Brug jobnet.dk og sørg for, at dit CV er opdateret med al din erfaring og alle dine kompetencer.
- Brug din familie, venner og bekendte (og husk også dit netværk på de sociale medier) i jagten på job.
- Søg tidsbegrænsede job, da det ofte kan føre til varigt job.
- Søg uopfordret. Mange job bliver ikke annonceret, og det viser stor motivation at banke på uden opfordring.

Få ret til ydelsen igen

Du får igen ret til almindelig kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse, når du har arbejdet mindst 225 timer de seneste 12 kalendermåneder. Alle timerne skal ligge efter, at din ydelse er bortfaldet / blevet sat ned.

* Undtagelser: Du skal ikke opfylde kravet om 225 timers arbejde, hvis: Jobcentret vurderer, at din arbejdsevne er så begrænset, at du ikke kan arbejde 225 timer inden for 12 kalendermåneder. Jobcentret er ved at vurdere, om du er på vej i ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension. Du er under forrevalidering. Øvrige undtagelser er: Ægtepar, hvor en eller begge ægtefæller modtager integrationsydelse, og hvor en eller begge har forsørgelsespligt overfor børn. Ægteparret omfattes først af 225-timersreglen, når de har opnået ret til fuld børne- og ungeydelse, dvs. efter to års bopæl her i riget. Ægtepar, hvor den ene ægtefælle modtager integrationsydelse, og den anden ægtefælle modtager en anden offentlig forsørgelsesydelse, der ikke er betinget af, at den pågældende udnytter sine arbejdsmuligheder (folkepension, førtidspension, SU, efterløn eller lignende) eller ressourceforløbsydelse under ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, omfattes heller ikke af 225-timersreglen. Ægtepar på integrationsydelse bevare et eventuelt dansktillæg.

Forlængelse af 12-måneders perioden: Perioden, hvor du skal opfylde arbejdskravet, kan forlænges med perioder, hvor du ikke har kunnet udnytte din arbejdsmuligheder (fx på grund af graviditet, uddannelse, værnepligt, dokumenteret sygdom mv.).

Aktivering for dagpengemodtagere

Når du modtager dagpenge, vil du på et tidspunkt få ret og pligt til at deltage i et **aktiveringstilbud**, der skal forbedre dine muligheder for at komme i arbejde. Aktiveringstilbuddet bliver en del af din jobplan (se separat faktaark) og kan være et tilbud om vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik eller job med løntilskud. Du kan med fordel selv forsøge at finde et aktiveringstilbud, så du får mest mulig indflydelse på din aktivering. Tilbuddet skal dog altid godkendes af jobcentret.

HVEM GÆLDER DET?

Aktiveringsreglerne gælder for dig, der modtager dagpenge, og træder i kraft på følgende tidspunkter:

- Hvis du er under 30 år, har du ret og pligt til aktivering senest efter tre måneders sammenlagt ledighed
- Hvis du er mellem 30 og 49 år, har du ret og pligt til aktivering senest efter seks måneders sammenlagt ledighed
- Hvis du er over 50 år, har du ret og pligt til aktivering senest efter tre måneders sammenlagt ledighed

Hvis du har arbejde i mindst 20 timer om ugen

Har du mindst 20 timers fast arbejde om ugen, bortfalder din pligt til aktivering. Har du arbejde af varierende omfang, bortfalder din pligt til aktivering, hvis dit arbejde gennemsnitligt svarer til mindst 20 timer om ugen beregnet over en måned. Uanset om din pligt til aktivering forsvinder, har du fortsat ret til aktivering. Kontakt dit jobcenter/anden aktør for at få lavet en jobplan.

Hvis du har arbejde under 20 timer om ugen

Har du ordinært arbejde på mindre end 20 timer om ugen, skal du aktiveres i den resterende tid op til fuld tid. Får du deltidsarbejde, imens du er i gang med et aktiveringstilbud, skal du sammen med dit jobcenter/din anden aktør revidere din jobplan, så den tager hensyn til dit deltidsarbejde. Arbejde går altid forud for aktivering. Du skal også have en frigørelsesattest, hvis du har deltidsarbejde med opsigelsesvarsel samtidig med aktiveringen.

Hvis du modtager uddannelseshjælp er der særlige regler for aktivering. Hør mere i jobcentret.

Betingelser

- Du har ret til at få et konkret løntilskudsjob eller en konkret virksomhedspraktik, hvis du selv har fået en aftale med den pågældende virksomhed – selvfølgelig under forudsætning af, at virksomheden kan godkendes og alle regler i øvrigt er overholdt
- Jobcentret fastsætter det ugentlige antal timer af din aktivering
- Du har ret og pligt til at deltage i aktiveringstilbud (kontakt dit jobcenter/anden aktør, hvis du ønsker at blive aktiveret tidligere). Du kan miste din ydelse, hvis du ikke deltager
- Du skal være tilmeldt jobnet.dk, have et opdateret CV på jobnet og bekræfte aktiv jobsøgning hver 7. dag
- Du kan miste retten til din ydelse, hvis du har et ubegrundet stort fravær i dit aktiveringstilbud, da det kan sidestilles med en afvisning af aktiveringstilbuddet
- Du kan ved behov også søge om mentorstøtte (se separat faktaark) under din aktivering

SÅDAN GØR DU

Dit jobcenter har pligt til at tilbyde dig et aktiveringstilbud efter de angivne tidsfrister. Hvis du ønsker at komme i gang før eller selv har fundet en virksomhed, der vil tage dig i praktik eller ansætte dig med løntilskud, skal du tage kontakt til jobcentret.

Bisidder / partsrepræsentant

Hvis du oplever, at din sag er kompliceret eller svær at forstå, kan du med fordel bruge muligheden for at få en bisidder eller partsrepræsentant med til behandlingen af din sag.

Få støtte
i en svær
situation

HVEM GÆLDER DET?

Alle, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre*. Typisk er det relevant for dig, der:

- oplever din sag som kompliceret
- har brug for en person, som kan hjælpe dig med at forstå og huske den information, du får i dialogen med kommunen/ jobcentret
- har behov for at have en person med, som kan støtte dig i samarbejdet med kommunen
- har brug for en person, som kan hjælpe med at skabe overblik og/eller komme med bemærkninger til din sag.

Hvem kan være bisidder eller partsrepræsentant?

En bisidder eller partsrepræsentant kan være en ven eller et familiemedlem. Det kan også være en sagkyndig – eksempelvis advokat eller en fagperson fra en interesseorganisation. Der er ikke regler i forvaltningsloven for, hvem du kan benytte som bisidder eller partsrepræsentant.

Hvis forvaltningen vurderer, at en bisidder eller partsrepræsentant ikke er i stand til at varetage dine interesser forsvarligt, kan forvaltningen afvise bisidderen/partsrepræsentanten. Dette sker dog yderst sjældent.

Bisidder – betingelser

Du kan også vælge at have en bisidder med til samtaler/møder med kommunen. En bisidder er en støtte for dig i dialogen med kommunen, men overtager ikke din sag, som en partsrepræsentant typisk vil gøre.

* Jf. forvaltningsloven § 8, stk. 1, 1. pkt.

Du vælger selv din bisidder og det er godt at informere din sagsbehandler på forhånd, hvis du har en bisidder med. Nogle gange vil jobcenteret opfordre til at du tager en bisidder med – det kan eksempelvis være, hvis du skal have din sag forelagt det rehabiliterende team.

Partsrepræsentant – betingelser

En partsrepræsentant varetager dine interesser i samspillet med kommunen. Partsrepræsentanten vil typisk være den person, som kommunen har den direkte kontakt med om din sag.

Hvis du vælger at have en partsrepræsentant tilknyttet, skal du give fuldmagt til dette. Det sker typisk ved at udfylde et skema, der beskriver omfanget af partsrepræsentationen samt navnet på partsrepræsentanten. Du skal underskrive skemaet.

Du kan enten vælge, at partsrepræsentanten repræsenterer dig under hele sagens behandling, eller kun i dele af sagens behandling – eksempelvis kun i forbindelse med møder med kommunen. Omfanget af partsrepræsentation vil typisk fremgå af fuldmagten. Når du har en partsrepræsentant, sender kommunen som udgangspunkt afgørelser til både dig og partsrepræsentanten.

Selv om du har en partsrepræsentant vil du på nogle områder fortsat personligt skulle medvirke ved en sags oplysning eller behandling. Det kan fx være ved personligt fremmøde ved samtaler med kommunen og deltagelse i de tilbud, som du visiteres til.

SÅDAN GØR DU

Hør mere om mulighederne for at bruge en partsrepræsentant eller en bisidder i jobcentret.

Dagpenge for lønmodtagere

Hvis du er medlem af en a-kasse, kan du modtage dagpenge, når du bliver ledig. Du kan være enten fuldtids- eller deltidsmedlem i en a-kasse, og du har forskellige muligheder for uddannelse og supplerende arbejde.

Se andet faktaark om dagpengeregler for selvstændige, freelancere, honorarmodtagere og kombinerede indkomster.

Læs mere om betingelserne på side 2

HVEM GÆLDER DET?

Du kan få dagpenge, hvis du er registreret som jobsøgende i dit lokale jobcenter, og opfylder én af følgende betingelser:

- Du har været fuldtidsforsikret medlem af en a-kasse i mindst ét år og har haft en indkomst på minimum 233.376 kr.* inden for de sidste tre år.
- Du har været deltidsforsikret medlem af en a-kasse i mindst ét år og har haft en indkomst på minimum 155.580 kr.* inden for de sidste tre år.
- Du er blevet ledig, men har allerede en dagpengeperiode, der ikke er udløbet. Her optjener du ret til en ny dagpengeperiode på baggrund af nye løntimer (ikke indtægt): 1924 timer inden for tre år for fuldtidsforsikrede og 1258 timer inden for tre år for deltidsforsikrede.
- Du har afsluttet en uddannelse med en varighed på mindst 18 måneder** og søger om optagelse i en a-kasse senest to uger efter du har afsluttet uddannelsen.
- Hvis du har været medlem af en a-kasse i mindst ét år og har udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed, været freelancer / honorarmodtager eller har kombineret forskellige indkomster, skal du se faktaarket "Dagpenge for selvstændige".

Du kan højst medregne løn for 19.448 kr. pr. måned, hvis du er fuldtidsforsikret og højst 12.965 kr. pr. måned, hvis du er deltidsforsikret. Du kan kun medtage indtægt for perioder, hvor du har været medlem af en a-kasse. Du skal altså have denne indtægt i mindst 12 måneder for at opfylde kravet.

Har du en lavere indkomst, vil du være længere tid om at optjene ret til dagpenge.

Husk, at du i nogle tilfælde har mulighed for at tage 6 ugers jobrettet uddannelse i begyndelsen af din ledighedsperiode eller bruge puljen til uddannelsesløft samt den regionale uddannelsespulje (se separate faktaark).

Betingelser

For at få dagpenge skal du stå til rådighed for arbejdsmarkedet:

- Du skal aktivt søge fuldtids- eller deltidsarbejde.
- Du skal være tilmeldt som ledig og have kontakt til dit jobcenter.
- Du skal oprette et cv på jobnet.dk, som skal godkendes af din a-kasse senest tre uger efter tilmelding på jobcentret. I cv'et på jobnet.dk, skal du registrere dine kompetencer og hvilke job, du kan bestride.
- Du skal bekræfte jobsøgning hver uge på jobnet.dk.
- Du skal have bopæl og opholde dig i Danmark***.
- Du skal have haft lovligt ophold i Danmark, på Grønland eller Færøerne eller i et andet EU/EØS-land eller Schweiz i sammenlagt mindst 7 år inden for de seneste 12 år****.
- Du skal kunne overtage arbejde med én dags varsel.
- Du skal kunne møde til samtaler og tilbud med én dags varsel.
- Du skal deltage i kurser/tilbud, der øger dine muligheder for at få arbejde.

* Se beregningsgrundlag i fodnoten på side 2. ** Uddannelsen skal berettige til støtte inden for klippekortet efter lov om Statens Uddannelsesstøtte eller være omfattet af lov om erhvervsuddannelser. Hvis uddannelsen som fulltidsstudium har haft en faktisk varighed på mindre end 18 måneder, er det en betingelse, at uddannelsen er gennemført efter den almindelige studieplan for uddannelsen. En uddannelse, der er gennemført som fulltidsstudium på mindst 3 halvårlige semestre, anses for at være gennemført efter den almindelige studieplan for uddannelsen. En uddannelse, der er gennemført på kortere tid end 18 måneder, kan tidligst anses for afsluttet 18 måneder efter påbegyndelse af uddannelsen. *** Efter repatrieringslovens § 6 kan kommunalbestyrelsen give tilladelse til at du får udbetalt dagpenge i hjemlandet eller tidligere opholdsland, hvis det er i forbindelse med praktik- eller uddannelsesforløb - eller rekognosceringsrejser til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på at træffe beslutning om repatriering. **** Der er en række undtagelser til opholdskravet, hvorefter ophold i udlandet kan sidestilles med ophold i riget. Du kan kontakte din a-kasse for mere information.

Økonomi

Højeste dagpengesats som fuldtidsforsikret er 18.866 kr. pr. måned. Højeste dagpengesats for deltidsforsikrede er 12.577 kr. pr. måned. Din dagpengesats (som er et månedsbeløb) skal som udgangspunkt beregnes på baggrund af de 12 måneder, inden for de seneste 24 måneder, hvor du har haft din største lønindkomst*. Når du har fået beregnet en dagpengesats, kan du ikke få beregnet en ny sats, før du har optjent ny ret til dagpenge. Højeste dagpengesats til nyuddannede forsørgere er på 82 pct. af højeste dagpengesats (dimittendsats) som fuldtidsforsikret 15.470 kr. pr. måned. Som deltidsforsikret er beløbet 10.313 kr. pr. måned. Højeste dagpengesats til nyuddannede ikke forsørgere er på 71,5 pct. af højeste dagpengesats (dimittendsats) som fuldtidsforsikret 13.489 kr. pr. måned. Som deltidsforsikret 8.993 kr. pr. måned.

Dagpengene er skattepligtige og udbetales månedsvis bagud af din a-kasse med op til 160,33 timer pr. måned** som fuldtidsforsikret og op til 130 timer pr. måned** som deltidsforsikret. Udbetalingen for eventuelle modregninger vil være den samme, uanset om det er en kort måned (som fx februar eller en lang måned som fx juli). Du skal indsende dit udbetalingskort tidligst én uge før månedens udløb og senest én måned og 10 dage efter udløbet af den måned kortet dækker, og som noget nyt skal du oplyse om de aktiviteter, du forventer at have i resten af måneden.

Særlige regler for dig under 25 år

Hvis du er dagpengeberettiget og under 25 år har du ret og pligt til at starte på et tilbud senest efter 13 ugers sammenlagt ledighed. Det er i den forbindelse afgørende for dine dagpenge, om du har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse – eller om du har arbejdet. Du har som udgangspunkt ret til din individuelle dagpengesats i de første 26 uger af din ledighed (dog 50% af satsen, hvis du deltager i højskole- eller daghøjskole forløb). Herefter afhænger din dagpengesats af, om du har en erhvervskompetencegivende uddannelse, har arbejdet i minimum 3.848 timer (2.265 timer som deltidsforsikret) inden for de sidste 3 år samt om du deltager i et tilbud eller vejledning og opkvalificering. Hør mere i jobcentret og din a-kasse.

Forlængelse af perioden med dagpenge – fleksibel genoptjening

Du har som udgangspunkt ret til dagpenge i to år inden for en periode på tre år, hvis du opfylder betingelserne, men du har også mulighed for at forlænge din ret til dagpenge ud over de to år. De lønarbejdstimer, du har haft, efter du begyndte at modtage dagpenge (efter din seneste indplacering) kan du veksle til forlænget dagpengeperioden i forholdet 1:2. Din dagpengeperioden forlænges altså med 2 timer for hver times arbejde, du har haft. Du kan forlænge dagpengeperioden med op til 1 år.

Supplerende dagpenge og dagpenge under uddannelse (se også separat faktaark)

Du kan få supplerende dagpenge***, hvis du arbejder på nedsat tid og i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage dagpenge. Beløbet afhænger af arbejdstiden, og din arbejdsgiver skal udstede en frigørelsesattest. Du kan få supplerende dagpenge i 30 uger inden for 104 uger. Du kan også deltage i visse former for kurser eller uddannelse, når du modtager dagpenge (se separat faktaark).

Dagpenge og ferie (se også separat faktaark)

Hvis du er dagpengeberettiget medlem af en a-kasse, har du ret til at holde op til 25 dages ferie om året med **feriedagpenge**. Det er din a-kasse, der vejleder om reglerne, og det er i a-kassen, du henter ansøgningsblanketten til feriedagpenge.

Karantæne, karens og afkortning af dagpengeperioden

Hvis din ledighed er selvforskyldt, får du en karantæne på 111 timer som fuldtidsforsikret / 90 timer som deltidsforsikret. Bliver du selvforskyldt ledig to gange inden for ét år, mister du retten til dagpenge, indtil du som fuldtidsforsikret har haft mere end 300 timers arbejde inden for tre måneder (276 løntimer i en sammenhængende periode der dækker 12 uger ved uge- eller 14-dages indberetninger), eller som deltidsforsikret har haft mere end 150 timers arbejde inden for tre måneder (138 løntimer i en sammenhængende periode der dækker 12 uger ved uge- eller 14-dages indberetninger). Der er en karensdag efter hver 4. måned, som betyder, at du hver 4. måned mister én dags dagpenge, hvis du ikke i perioden har indberettet minimum 148 timers lønarbejde eller 97 timer for deltidsforsikrede til SKAT. Din dagpengeperiode afkortes med 160,33 timer (130 timer for deltidsforsikrede), hvis du sammenlagt har fået dagpenge eller deltaget i aktivering i 4 år inden for en periode på 8 år.

SÅDAN GØR DU

Kontakt din a-kasse, når du vil anmode eller høre mere om dagpenge.

* I indtægtsgrundlaget indgår: 1) A- og B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, jf. lov om arbejdsmarkedsbidrag, indberettet til indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister, tillagt eget pensionsbidrag og fratrukket arbejdsmarkedsbidrag samt tillagt eget ATP-bidrag. 2) B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, og som ikke er indberetningspligtig til indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister.

** Dit forbrug af dagpengeperioden sker i timer. To års dagpengeperioden svarer til 3.848 timer, som du kan bruge inden for tre år. For deltidsforsikrede er antallet 3.120 timer.

*** Du kan ikke få udbetalt dagpenge for en måned, hvis det antal timer, du skal have udbetalt for, er mindre end 14,8 timer som fuldtidsforsikret og 12 timer som deltidsforsikret.

Dagpenge for selvstændige, freelancere, honorarlønnede og kombinerede indkomster

Der gælder specielle regler for dig, der er selvstændig, freelancer, honorarlønnet eller kombinerer flere forskellige indkomster. For at få ret til dagpenge skal du opfylde et indkomstkra­v, og du kan i nogle tilfælde drive selvstændig virksomhed med supplerende dagpenge.

Mere
fleksible
regler

Læs mere
om betingelser
på side 2

HVEM GÆLDER DET?

Du har ret til dagpenge, hvis du er ophørt med din virksomhed, er registreret som jobsøgende i jobcentret, og opfylder én af følgende betingelser:

- Du har været fuldtidsforsikret medlem af en a-kasse i mindst ét år og har haft en samlet indkomst* på minimum 233.376 kr. inden for de sidste tre år.
- Du har været deltidsforsikret medlem af en a-kasse i mindst ét år og har haft en samlet indkomst* på minimum 155.580 kr. inden for de sidste tre år.
- Hvis din indtægt udelukkende kommer fra overskuddet af selvstændig virksomhed, og du ikke kan opfylde indkomstkra­vet inden for de sidste tre år, kan du optjene ret til dagpenge, hvis du samlet set har haft et skattemæssigt overskud på minimum 233.376 kr. inden for de sidste fem år.
- Hvis du allerede har en dagpengeret, der ikke er udløbet, optjener du ret til en ny dagpengeperiode på baggrund af nye løntimer: 1924 timer inden for tre år for fuldtidsforsikrede og 1258 timer inden for tre år for deltidsforsikrede. Overskud fra virksomhed / B-indkomst kan omregnes til timer med en omregnings­sats på 121,29 kr.

Du kan højst medregne indkomst for 19.448 kr. pr. måned, hvis du er fuldtidsforsikret og højst 12.965 kr. pr. måned, hvis du er deltidsforsikret. Du kan kun medtage indtægt for perioder, hvor du har været medlem af en a-kasse.

Supplerende dagpenge i op til 30 uger inden for 104 uger ved selvstændig bibeskæftigelse

Du har ret til supplerende dagpenge samtidigt med at du driver selvstændig virksomhed i to situationer. Dels hvis du har drevet en virksomhed ved siden af dit lønmodtagerjob (inden du blev ledig) og dermed driver virksomheden som din bibeskæftigelse**. Og dels hvis du starter en selvstændig virksomhed op, efter du er blevet indplaceret i en dagpengeperiode. De timer, du bruger på at arbejde i virksomheden, bliver modregnet i dine dagpenge. Det overskud, din virksomhed laver, kan du bruge til at genoptjene din dagpengeret.

Det er også muligt at drive selvstændig virksomhed i begrænset omfang i en efterlønsperiode. Hør mere i din a-kasse.

Betingelser

For at få dagpenge skal du:

- være ophørt med din virksomhed som hovedbeskæftigelse, være tilmeldt jobcentret som ledig og aktivt søge fuldtids- eller deltidsarbejde (jf. din forsikring).
- have bopæl og opholde dig i Danmark.
- Du skal have haft lovligt ophold i Danmark, på Grønland eller Færøerne eller i et andet EU/EØS-land eller Schweiz i sammenlagt mindst 7 år inden for de seneste 12 år***.
- kunne overtage arbejde og møde til samtaler / tilbud med dags varsel.

* I indtægtsgrundlaget indgår: 1) A- og B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, jf. lov om arbejdsmarkedsbidrag, indberettet til indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister, tillagt eget pensionsbidrag og fratrukket arbejdsmarkedsbidrag samt tillagt eget ATP-bidrag. 2) B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, og som ikke er indberetningspligtig til indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister. 3) En selvstændig virksomheds skattemæssige overskud før renter og andre finansielle poster samt A-indkomst, som er udbetalt til ejeren af et selskab, hvor ejeren har afgørende indflydelse, og som fremgår af årsopgørelsen. Virksomhedens skattemæssige overskud før renter og andre finansielle poster omregnes til måneder ved at dividere overskuddet med det antal måneder, som virksomhedens regnskabsår dækker (dog maks. 18.866 kr. pr. måned). Der tages udgangspunkt i årsopgørelsen og ejeren skal have afgørende indflydelse på selskabet. For yderligere information om beregningsgrundlaget kontakt din a-kasse. ** Hvis du samtidig med driften af din selvstændige virksomhed har haft lønmodtagerbeskæftigelse inden din ledighed, kan din virksomhed defineres som bibeskæftigelse. Det er en betingelse, at du har: Mindst 80 indberettede løntimer i gennemsnit pr. måned i de seneste seks måneder, inden din ledighed. Ved ukontrollabel arbejdstid omregnes din indkomst til arbejdstimer med den omregnings­sats, som anvendes ved genoptjening af dagpengeret. Mindst én løntime i fem af de seneste seks måneder inden din ledighed. *** Der er en række undtagelser til opholdskravet, hvorefter ophold i udlandet kan sidestilles med ophold i riget. Du kan kontakte din a-kasse for mere information.

Økonomi

Udregningen af din dagpengesats sker på baggrund af dine 12 bedste indtjeningsmåneder inden for de seneste 24 måneder. Hvis du har opfyldt indkomstkrauet på baggrund af selvstændig virksomhed i de seneste fem år, bliver din dagpengesats beregnet som et gennemsnit af de to år med det højeste skattemæssige overskud inden for de seneste fem afsluttede regnskabsår. Du kan få op til 90% af din hidtidige indtægt i dagpenge, dog maks. 18.866 kr. pr. måned (2018 tal).

Beregningseksempel – deltidsbibliotekar med honorarer rejseforedrag

En deltidsbibliotekar, der supplerer indtægten med honorar for rejseforedrag har sine bedste indtjeningsmåneder i oktober – december i 2016 og januar – september i 2018. Her har hans samlede A- og B-indkomst været 238.737 kr. svarende til 19.895 kr. pr. måned (238.737 kr. / 12 måneder). Da dagpengesatsen udregnes som 90% af gennemsnittet af de 12 bedste måneder, fratrukket 8% am-bidrag, giver det en dagpengesats på 16.473 kr. pr. måned (90% af (19.895 kr. - 8% am-bidrag)). Den maksimale dagpengesats udgør 18.866 kr. pr. måned.

Beregningseksempel – selvstændig møbelsnedker med overskud fra virksomhed

Da møbelsnedkere opfylder indkomstkrauet på baggrund af de tre seneste afsluttede årsopgørelser, beregnes hendes dagpengesats ud fra de bedste 12 indtjeningsmåneder inden for de sidste 24 måneder. Da årsopgørelse for 2018 ikke foreligger før medio 2019, kan 2018 indkomsten ikke anvendes til beregningen. Det betyder, at møbelsnedkeren kun kan anvende overskuddet fra 2017 samt december måned i 2016 til at få beregnet sin dagpengesats. I 2017 havde virksomheden sit største overskud på 330.000 kr. svarende til 27.500 kr. pr. måned, og derfor bruges de 12 måneder i 2017 til beregningen. Da dagpengesatsen udregnes som 90% af gennemsnittet af de 12 bedste måneder, fratrukket 8% am-bidrag, giver det dagpengesats på 22.770 kr. pr. måned (90% af 27.500 kr. - 8% am-bidrag). Dagpengesatsen kan dog maksimalt udgøre 18.866 kr. pr. måned, så de 18.866 kr. pr. måned bliver møbelsnedkerens dagpengesats.

Dagpengene er skattepligtige og udbetales månedsvis bagud af din a-kasse med op til 160,33 timer pr. måned* som fuldtidsforsikret og op til 130 timer pr. måned* som deltidsforsikret. Udbetalingen før eventuelle modregninger vil være den samme, uanset om det er en kort måned (som fx februar eller en lang måned som fx juli). Du skal indsende dit udbetalingskort tidligst én uge før månedens udløb og senest én måned og 10 dage efter udløbet af den måned kortet dækker, og du skal oplyse om de aktiviteter, du forventer at have i resten af måneden.

Forlængelse af perioden med dagpenge – fleksibel genoptjening

Du har som udgangspunkt ret til dagpenge i to år inden for en periode på tre år, hvis du opfylder betingelserne, men du har også mulighed for at forlænge din ret til dagpenge ud over de to år. De lønarbejdstimer, du har haft, efter du begyndte at modtage dagpenge (efter din seneste indplacering) kan du veksle til forlænget dagpenge i forholdet 1:2. Din dagpenge ret forlænges altså med 2 timer for hver times arbejde, du har haft. Du kan forlænge dagpengeperioden med op til 1 år.

Dagpenge under uddannelse (se også separat faktaark)

Du kan deltage i visse former for kurser eller uddannelse, når du modtager dagpenge (se separat faktaark).

Dagpenge og ferie (se også separat faktaark)

Hvis du er dagpengeberettiget medlem af en a-kasse, har du ret til at holde op til 25 dages ferie om året med feriedagpenge. Det er din a-kasse, der vejleder om reglerne, og det er i a-kassen, du henter ansøgningsblanketten til feriedagpenge.

Jobsøgnings- og venteperioder

Når du ophører med din virksomhed som hovedbeskæftigelse, får du en såkaldt jobsøgningsperiode på seks måneder. Her må du ikke starte selvstændig virksomhed eller indtræde i en virksomhed eller selskab ved siden af dagpengene. Hvis du er medarbejdende eller medejende ægtefælle, kan du også først genindtræde i virksomheden efter jobsøgningsperioden. Hvis du går konkurs eller ophører med virksomhed som bibeskæftigelse, gælder jobsøgningsperioden ikke.

Når du ophører med en virksomhed, får du som udgangspunkt en venteperiode på tre uger fra den dag, hvor du er ophørt. I venteperioden kan du ikke modtage dagpenge. Hvis du går konkurs, får du kun én uges venteperiode. Hvis du ikke umiddelbart kan ophøre med virksomheden i CVR-registret, kan du udfylde en tro og love erklæring om, at virksomheden er ophørt. Herefter har du seks måneder til at lukke virksomheden endeligt. Her får du en venteperiode på to måneder, men det giver dig mulighed for at afvikle din virksomhed sideløbende med dagpenge i op til fire måneder (når venteperioden på to måneder er fratrukket). De timer, du bruger på afviklingen, bliver modregnet i dine dagpenge. Der er ingen venteperiode, hvis du ophører med selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse. Heller ikke hvis du allerede er indplaceret i en dagpengeperiode og efter en periode uden dagpenge, igen søger om at få dagpenge.

SÅDAN GØR DU

Kontakt din a-kasse, når du vil anmode eller høre mere om dagpenge for selvstændige, freelancere, honorarmodtagere og kombinerede indkomster.

* Dit forbrug af dagpengeperioden sker i timer. To års dagpenge ret svarer således til 3.848 timer, som du kan bruge inden for tre år. For deltidsforsikrede er antallet 3.120 timer.

Dagpenge og ferie

Hvis du er dagpengeberettiget medlem af en a-kasse, har du ret til at holde op til 25 dages ferie om året med **feriedagpenge**. Det er din a-kasse, der vejleder om regler for feriedagpenge, og det er i a-kassen, du henter ansøgningsblanketten til feriedagpenge.

Husk at meddele ferie i tide

HVEM GÆLDER DET?

For at modtage feriedagpenge skal du være dagpengeberettiget medlem af en a-kasse og holde ferie.

Betingelser

- Du skal først holde ferie, som du har optjent i arbejde
- Du skal skrive alle dine ferieperioder med løn på ansøgningsblanketten.
- Du skal have bopæl i Danmark eller i et andet EØS-land og være i Danmark, når ferien begynder.
- Du skal opfylde betingelserne for at få arbejdsløshedsdagpenge i tilfælde af ledighed - se faktaark om dagpenge.
- Du skal ikke bekræfte, at du er aktivt jobsøgende i din ferie (du skal dog beholde dit cv på jobnet.dk aktivt).
- Du skal give a-kassen besked om ferien senest på feriens første dag eller dokumentere, at jobcentret har fået besked om ferien senest 14 dage før feriens første dag.
- Du kan ikke holde ferie på dage, hvor du er indkaldt til møder eller aktive tilbud.

Der gælder specielle regler for feriedagpenge, hvis du er nyuddannet, ledig under uddannelse, modtager af supplerende dagpenge eller på vej til efterløn. Hør din a-kasse, hvis du tilhører en af disse grupper og ønsker at holde ferie.

Økonomi

- Dine feriedagpenge modsvarer den dagpengesats, du er berettiget til.
- Du skal meddele din ferie rettidigt til jobcentret og din a-kasse for at få dine feriedagpenge udbetalt.
- Du kan få udbetalt feriedagpenge en uge før feriestart (det tager to uger at behandle din ansøgning om feriedagpenge).

Du kan godt holde ferie uden at have optjent feriepenge eller retten til feriedagpenge. Det foregår bare uden ydelser.

SÅDAN GØR DU

Kontakt din a-kasse og få blanketten til ansøgning om feriedagpenge.

Dagpenge ved adoption og barsel

Adoptions- og barselsdagpenge er en økonomisk ydelse til dig, skal adoptere et barn eller have barselsorlov. Du modtager ydelsen af Udbetaling Danmark. Er du i et ansættelsesforhold, når du ønsker barselsorlov, har du sandsynligvis ret til løn under en del af orloven. Spørg din faglige organisation, hvis du er i tvivl.

Brug
Udbetaling
Danmark

HVEM GÆLDER DET?

Adoptions- og barselsdagpenge er til dig, der er lønmodtager og opfylder ét eller flere af disse krav:

- Du er i beskæftigelse dagen før orloven eller på første dag i orloven og har været i beskæftigelse i 160 timer inden for de sidste fire hele måneder. Heraf skal der være beskæftigelse i mindst 40 timer i tre af de fire måneder*.
- Du er berettiget til arbejdsløshedsdagpenge - se faktaark om dagpenge.
- Du har afsluttet en erhvervsmæssig uddannelse af mindst 18 måneders varighed inden for den seneste måned.
- Du er elev i lønnet praktik under uddannelse.
- Du er selvstændig eller medhjælpende ægtefælle (hør om reglerne i jobcentret).

Økonomi

Den højeste sats for barselsdagpenge er 4.355 kr. pr. uge. Du skal betale skat af barselsdagpenge, og beløbets størrelse afhænger af din løn og det antal ugentlige arbejdstimer, du har haft inden for de seneste tre hele måneder før barslen/adoptionen (ud fra løndata fra elndkomst). Du har ret til barselsdagpenge i en periode på 52 uger, der normalt fordeles således:

- Moderens fire uger før forventet fødsel
- Adoptanters op til fire uger før adoption
- Moderens 14 uger efter fødsel eller adoption (barselsorlov)
- Faderens to uger efter fødslen eller adoptionen (som far kan du tage mere end to ugers barselsorlov med dagpenge i barnets første 14 uger, men så trækkes det fra i de 32 fælles uger)
- Fælles 32 ugers orlov (forældreorlov).

Der er mulighed for forlængelse af barselsdagpenge og delvis genoptagelse af arbejde. Hør mere hos Udbetaling Danmark.

Betingelser

- Du skal anmelde det fravær, du eventuelt har haft fra din arbejdsplads på grund af barsel, graviditet eller adoption i de sidste fire uger før forventet fødsel eller adoption. Anmeldelsen skal sendes til Udbetaling Danmark senest otte uger efter fødslen eller barnets modtagelse.
- Som kommende adoptant kan du opholde dig i udlandet for at modtage et barn og få barselsdagpenge i op til fire uger før adoption - i visse tilfælde længere.
- Som kommende adoptant kan du få barselsdagpenge i op til en uge før modtagelsen af et adoptivbarn i Danmark, hvis barnet ikke allerede opholder sig i hjemmet.

SÅDAN GØR DU

Kontakt Udbetaling Danmark, når du vil søge om dagpenge ved adoption og barsel.

Udbetaling Danmark, Barselsdagpenge

Tlf: 7012 8064
Kongens Vænge 8
3400 Hillerød

Læs mere på www.borger.dk

* Hvis beskæftigelseskravet ikke kan opfyldes på baggrund af timer med beskæftigelse i perioden, medregner Udbetaling Danmark fx: Timer med arbejdsløshedsdagpenge eller en ydelse, der træder i stedet herfor (fx timer vedr. G-dage), midlertidig arbejdsmarkedsydelse, syge- og barselsdagpenge, timer med udbetaling fra Lønmodtagernes Garantifond og timer med udbetalt feriegodtgørelse mv. Udbetaling Danmark kan også se bort fra en periode, hvor du under orlov kunne have fået barselsdagpenge - men hvor den anden forælder eller dennes arbejdsgiver i stedet har fået udbetalt barselsdagpengene. Her anvendes måneden/månederne inden, når det vurderes, om beskæftigelseskravet er opfyldt. Udbetaling Danmark kan også se bort fra en periode, hvor du har været omfattet af en arbejdskonflikt.

Dagpenge ved uddannelse

Hvis du er ledig og modtager dagpenge, har du mulighed for at deltage i en række uddannelser og kurser, mens du er ledig.

Styrk dine kompetencer

HVEM GÆLDER DET?

Hvis du modtager dagpenge*, har du mulighed for at deltage i følgende uddannelser:

Undervisning med ubegrænset timetal

- Traditionel aftenskoleundervisning under folkeoplysningsloven
- Folkeskolens 8.-10. klassetrin (fx avu, fvu og obu)
- Kurser ligestillet med aftenskoleundervisning i op til 2 uger

Under 20 timers undervisning om ugen

- Uddannelser, der ikke berettiger til SU, når de udbydes som heltidsuddannelse (fx fx akademiuddannelser, ED og HD, diplom- og masteruddannelser, voksenunderviser og it-administrator)
- Enkeltfagsundervisning på gymnasialt niveau
- Undervisning arrangeret af fagforbund og a-kasser, som varer mindre end 20 timer om ugen
- Andre uddannelser, fx private uddannelser, kompenserende specialundervisning og undervisning ved Folkeuniversitetet

Op til 6 timers undervisning om ugen**

- Du kan deltage i op til 6 timer om ugen (eller 1/3 studenterårsværk) - svarende til 20 ECTS - i åben uddannelse eller deltidsuddannelser efter § 5 i lov om universiteter, der også udbydes som heltidsundervisning med adgang til SU

* Særligt for ledige under 25 år: Du kan deltage i kurser på folkehøjskoler og daghøjskoler inden for de første 6 måneders ledighed, og du må ikke fylde 25 år under skoleforløbet.
Særligt for ledige over 25 år: Du kan fortsætte din uddannelse i op til 444 timer (360 timer som deltidsforsikret), hvis du som fuldtidsforsikret har uddannet dig og samtidig gennemsnitligt har arbejdet mindst 30 timer om ugen i mindst 2 år (mindst 20 timer om ugen for deltidsforsikrede). Undervisningen skal foregå efter kl. 16 eller på lørdage og søn- og helligdage. Du må ikke selv være skyld i din ledighed.

** Ved undervisning på mere end 6 timer om ugen skal du dokumentere, at undervisningen pr. uge højst svarer til 1/3 studenterårsværk. Du skal desuden have en erhvervsmæssig uddannelse på mindst 18 måneder og vælge en uddannelse, der har tilknytning til dit faglige område eller din hidtidige uddannelse. Du kan deltage i uddannelsen, indtil du får et beskæftigelsestilbud. Det betyder, at hvis du er under 30 år, kan du deltage i uddannelsen inden for de første 13 ugers ledighed. Hvis du er mellem 30 og 59 år, kan du deltage i uddannelsen inden for de første 9 måneders ledighed. Hvis du er fyldt 60 år, kan du deltage i uddannelsen inden for de første 6 måneders ledighed.

Betingelser

- Du skal aktivt søge arbejde, tage imod et anvist job og deltage i beskæftigelsestilbud
- Du kan ikke få dagpenge, hvis du siger dit arbejde op for at begynde på en uddannelse
- Du kan ikke få udbetalt SU, SVU, VEU-godtgørelse eller løn samtidig med, at du får udbetalt dagpenge, når du tager et kursus eller en uddannelse

Økonomi

Dine dagpenge under uddannelse modsvarer den dagpengesats, du er berettiget til (se separat faktaark).

SÅDAN GØR DU

Hør mere om dine uddannelses- og opkvalificeringsmuligheder i din a-kasse eller i jobcentret og se også faktaarket "Uddannelsesløft" og "Seks ugers jobrettet uddannelse" (for dig der ikke har en videregående uddannelse). Husk altid at kontakte din a-kasse og jobcentret, inden du starter på et kursus eller en uddannelse.

Danskuddannelse til voksne udlændinge

Med tilbud om gratis danskuddannelse får du nemmere ved klare dig i job, i uddannelse og som borger i Danmark. Danskuddannelserne lærer dig at forstå, tale, læse og skrive dansk, og samtidig får du viden om kultur, samfunds- og arbejdsmarkedsforhold i Danmark.

Læs mere om uddannelserne og bonusmuligheder på side 2

HVEM GÆLDER DET?

Danskuddannelse kan tilbydes alle nyankomne udlændinge, der er fyldt 18 år og:

- har opholdstilladelse eller i øvrigt har fast, lovligt ophold i Danmark og er folkeregistreret i en kommune* eller
- har fast ophold i medfør af EU-reglerne om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v. og bopæl i en kommune.

Flygtninge, familiesammenførte og indvandrere, herunder arbejdstagere og studerende fra både EU-lande og tredjelande, kan alle bruge ordningen.

I-kursister og S-kursister

Som integrationskursist (I-kursist)** henvises du til danskuddannelse som led i et integrationsprogram.

Som selvforsørgerkursist (S-kursist)** henvises du til danskuddannelse som led i et introduktionsforløb.

Der gælder forskellige betingelser for de to kursistgrupper, men al danskuddannelse starter med en pædagogisk vurdering af dine forudsætninger og mål med uddannelsen.

På tværs af uddannelserne (ved indplacering på modul 1-2, se næste side) indledes med begynderundervisning med særlig vægt på mundtlige og beskæftigelsesrettede sprogkundskaber.

Hvis du er påbegyndt danskuddannelse inden d. 1. juli 2017 gælder særlige overgangsregler. Hør i din kommune.

Betingelser

- Danskuddannelse er som udgangspunkt gratis, dog skal S-kursister selv betale en andel på 2.000 kr. pr. modul (au-pair personer er undtaget). Beløbet refunderes ikke. Derudover gælder for S-kursister, at der skal betales et depositum på 1.250 kr. (au-pair personer er undtaget), som refunderes når 1) du har bestået modultesten for det modul, du er henvist til, 2) du har bestået den afsluttende prøve for danskuddannelse, 3) du ikke længere er berettiget til danskuddannelse eller 4) du ønsker at ophøre med danskuddannelsen.
- Danskuddannelse for begge kategorier, S- og I-kursister, kan gennemsnitligt maksimalt udgøre 15 timer pr. uge beregnet inden for det igangværende modul.
- Den samlede uddannelsesperiode for både I-kursister kan maksimalt vare op til 5 år. For S-kursister kan den samlede uddannelsesperiode maksimalt vare 3,5 år inden for en periode på 5 år.

SÅDAN GØR DU

Din kommune vil automatisk give dig tilbuddet senest en måned efter, at du er ankommet til kommunen. Du kan læse mere om de enkelte uddannelser på side 2.

* Følgende grupper af danske statsborgere sidestilles med udlændinge: Herboende grønlandere og færingere over 18 år, som af særlige grunde ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund. Danske statsborgere over 18 år, der på grund af langvarigt ophold i udlandet ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund, herunder personer, der er født af danske forældre med bopæl i udlandet.

** Integrationskursister er udlændinge med opholdstilladelse efter integrationslovens § 16, herunder: udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, § 9, stk. 1, nr. 1, § 9 b, § 9 c, stk. 1 eller 2, eller § 9 e. **Selvforsørgerkursister** er udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, § 9 i, jf. dog § 2 b, §§ 9 j-9 l eller 9 p, § 9 c, stk. 4, § 9 d, § 9 f, § 9 c, stk. 1, på grund af en familiemæssig tilknytning til en udlænding, der er omfattet af nr. 3-5, eller med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9 m eller 9 n. Udlændinge, som uden at være omfattet af nr. 8 har fast, lovligt ophold her i landet i medfør af udlændingelovens § 1, eller udlændinge, som har ophold her i landet i medfør af EU-reglerne om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v. Selvforsørgerkursister kan også være grænsependlere, der tilbydes danskuddannelse i medfør af § 2 a.

De tre danskuddannelser

Der er tre selvstændige danskuddannelser, som er tilrettelagt forskelligt, så undervisningen svarer til dit mål og dine forudsætninger: Danskuddannelse 1, Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3.

Særlig vægt på beskæftigelsesrettede sprogkunderskaber

Undervisning i arbejdsmarkedsforhold – sammen med undervisning i kultur og samfundsforhold – er et gennemgående element på de tre danskuddannelser. Ved indplacering på modul 1 eller 2 på én af uddannelserne indledes med en særlig begynderundervisning, hvor der er speciel fokus på mundtlige og beskæftigelsesrettede sprogkunderskaber, så der fra start skabes det bedste fundament for integration på arbejdsmarkedet. Vægten på mundtlige færdigheder sigter mod, at du som nyankommen udlænding hurtigst muligt kan gøre dig forståelig på mundtlig dansk på en arbejdsplads. Beskæftigelsesrettede sprogkunderskaber kan fx være navne på arbejdsredskaber, tiltaleformer og pausesamtaler på en arbejdsplads, sprogbrug knyttet til en ansættelsessamtale og generelt undervisning, der er bygget op omkring beskæftigelsesrelevant viden og kommunikation, fx information om mødekultur, hygiejne på en arbejdsplads m.v.

Danskuddannelse 1 er tilrettelagt for dig, som ikke kan læse og skrive på dit eget modersmål, samt latinske analfabeter, som ikke behersker et europæisk skriftsystem. Målet for undervisningen er grundlæggende færdigheder i mundtlig dansk og læse- skrivefærdigheder, så du kan klare dig på det danske arbejdsmarked og som borger i det danske samfund.

Danskuddannelse 2 er tilrettelagt for dig, som har en kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet. Målet for undervisningen er at forstå, tale og læse dansk, så du kan klare dig på det danske arbejdsmarked, på en efterfølgende arbejdsmarkedsuddannelse og som borger i det danske samfund.

Danskuddannelse 3 er tilrettelagt for dig, som har en mellemlang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund. Det kan være en erhvervsuddannelse, en gymnasieuddannelse eller en videregående uddannelse. Målet for Danskuddannelse 3 er, at du skal kunne få et job eller tage fortsat uddannelse samt kunne fungere aktivt som borger i det danske samfund.

Modultest

De tre danskuddannelser er inddelt i seks moduler og kan afsluttes med en danskprøve. Ved oprykning til næste modul skal du aflægge en modultest.

Dansktillæg og danskbonus

Hvis du modtager integrationsydelse (se separat faktaark) har du mulighed for at få et tillæg på 1.580 kr. pr. måned i maksimalt seks sammenhængende måneder, når du har bestået Prøve i Dansk 2, FVU læsning trin 2 eller tilsvarende eller højere prøve i dansk. Hvis du som flygtning eller familiesammenført er omfattet af integrationsprogrammet og ikke modtager integrationsydelse, kan du – når du har bestået prøve i Dansk 2 eller tilsvarende eller højere prøve – ansøge om en skattefri danskbonus på 6.242 kr.

Delvis rask- eller sygemelding

Med en delvis rask- eller sygemelding kan du fortsat være tilknyttet din arbejdsplads under hensyntagen til det du kan helbredsmæssigt. Det forbedrer dine muligheder for at fastholde dit arbejde på trods af sygdom – også fordi din arbejdsgiver kan få sygedagpengerefusion for dine fraværstimer.

Fokus på
det du kan

HVEM GÆLDER DET?

Ordningerne kan bruges af alle lønmodtagere og selvstændige. Du kan bruge en **delvis sygemelding**, når du i en periode ikke kan arbejde på fuld tid på grund af sygdom eller behandling. Du kan bruge en **delvis raskmelding**, når du efter en sygeperiode gradvist kan optrappe din arbejdstid igen.

Du kan selv aftale med din arbejdsgiver, hvilke arbejdstider og opgaver du kan klare. Jobcentret kan også være behjælpelig via en rundbordssamtale på din arbejdsplads.

Betingelser

- Dit fravær skal være på mindst fire timer om ugen*
- Som selvstændig skal du maksimalt kunne udfylde halvdelen eller mindre af din normale arbejdstid for at blive delvis rask- eller sygemeldt
- Begge ordninger er midlertidige løsninger, der kan hjælpe dig, indtil du igen er klar til at vende tilbage i jobbet på fuld tid
- Med en delvis raskmelding skal din arbejdstid øges i takt med, at du får det bedre
- Jobcentret skal godkende aftalerne og følger op på din sygemelding på samme måde som ved en fuld sygemelding. Du har pligt til at medvirke ved kommunens opfølgning

* Gælder dog ikke flekjobbere, som får sygedagpengerefusion fra første fraværstime.

Økonomi

- Hvis du normalt får løn under sygdom, vil din arbejdsgiver modtage sygedagpengerefusion for dine fraværstimer.
- Hvis du ikke får løn under sygdom, vil du modtage sygedagpenge for dine fraværstimer
- Som selvstændig får du udbetalt 75% af sygedagpenge, hvis du arbejder højst 25% af din normale arbejdstid, og 50%, hvis du arbejder højst 50% af din normale arbejdstid

SÅDAN GØR DU

Delvis raskmelding

Når du føler dig klar til gradvist at genoptage dit arbejde, skal du høre din arbejdsgiver, om I kan lave en aftale om en delvis raskmelding. Hvis det kan lade sig gøre, tager en af jer kontakt til jobcentret, som skal godkende aftalen.

Delvis sygemelding

Når du ved, at du i en periode vil være delvist fraværende fra dit arbejde på grund af behandlinger eller sygdom, kan du høre din arbejdsgiver, om I kan lave en aftale om en delvis sygemelding. Du behøver ikke at have været fuldtidssygemeldt inden en aftale om en deltidssygemelding, og du kan selv aftale med din arbejdsgiver, hvordan din arbejdstid placeres. Herefter skal I kontakte jobcentret, som skal godkende aftalen.

Erhvervsuddannelse for voksne (EUV)

Med en erhvervsuddannelse for voksne (EUV) kan du bruge din erhvervs erfaring og eventuelt tidligere uddannelse til at tage en af over 100 faglærte uddannelser – som hovedregel på kortere tid end ved en normal erhvervsuddannelse.

Tag en erhvervsuddannelse på kortere tid

HVEM GÆLDER DET?

For optagelse på en EUV skal du opfylde følgende betingelser:

- Du skal være over 25 år
- Du skal have afsluttet folkeskolen eller tilsvarende undervisning med en karakter i afgangsprøven i dansk og matematik på minimum 02*

Som opstart på en EUV vil erhvervsskolen vurdere dine samlede kompetencer i forhold til den uddannelse, du søger ind på. Skolen foretager en såkaldt realkompetencevurdering (se separat faktaark) og fastlægger på den baggrund dit konkrete uddannelsesforløb. Se nedenfor, hvordan din baggrund har betydning for sammensætningen af dit EUV-forløb.

Din baggrund	Vurdering af kompetencer	Grundforløb	Hovedforløb
EUV 1. Minimum to års relevant erhvervs erfaring	1/2 - 10 dage	0 uger	Standardiseret euv-hovedforløb med skoleundervisning, men <u>uden</u> praktik
EUV 2. Nogen relevant erhvervs erfaring eller forudgående uddannelse	1/2 - 10 dage	Op til 20 uger	Standardiseret euv-hovedforløb med skoleundervisning og op til to års praktik
EUV 3. Ingen relevant erhvervs erfaring eller forudgående uddannelse	1/2 - 10 dage	Op til 20 uger	Hovedforløb, der modsvarer hovedforløb for unge

* Opfylder du ikke karakterkravet, kan du opkvalificere dit niveau i dansk og matematik på VUC. Hvis du indgår uddannelsesaftale med en virksomhed, så du har en praktikplads, opfylder du adgangskravene til en erhvervsuddannelse og skal ikke opfylde karakterkravet på 02 i dansk og matematik. Du skal heller ikke opfylde karakterkravet, hvis du har to års relevant erhvervs erfaring i forhold til den uddannelse, du søger optagelse på.

Økonomi

Som ledig er det dit behov for praktik under uddannelsen, der afgør, om du enten kan opnå elevløn eller søge SU.

Hvis skolen vurderer, at du har mindst to års relevant erhvervs erfaring og derfor kan gennemføre en euv uden praktik, kan du søge SU. Hvis skolen vurderer, at din uddannelse skal bestå af både skoleperioder og praktik, kan du – hvis du har en praktikplads – opnå elevløn fra praktikstedet, og virksomheden vil få euv-refusion på op til 110 pct. af højeste dagpengesats, når du er på skole. Finder du ikke et praktiksted, kan du søge SU til grundforløbet og skolepraktikydelse til hele hovedforløbet.

Der kan også være mulighed for, at du – efter aftale med kommunen – kan tage en erhvervsuddannelse med dagpenge (se faktaark om "Uddannelsesløft") eller på kontanthjælp – gennem den aktive beskæftigelsesindsats. Hør nærmere i jobcentret.

SÅDAN GØR DU

Vil du i gang med en EUV, kan du henvende dig til den erhvervsskole, der tilbyder uddannelsen. Skolen kan oplyse om, hvornår uddannelsen starter, og vejlede dig om praktiske forhold i forbindelse med kompetencevurdering mv. Du kan også henvende dig i jobcentret, hos din a-kasse eller eVeiledning og få yderligere vejledning samt drøfte dine muligheder for at blive faglært med EUV.

Tilmelding til uddannelsen foregår via www.optagelse.dk.

Læs mere om uddannelserne på www.ug.dk

Fast-track – tidligere opfølgning på din sygemelding

Stress, ulykke eller alvorlig diagnose. Oftest har både du og din arbejdsgiver en tydelig fornemmelse af, om du står over for en sygemelding, der risikerer at vare i mere end 8 uger.

I de tilfælde kan du eller din arbejdsgiver med fordel anmode om **Fast track-behandling af din sygemelding**. Så får du automatisk den første opfølgningssamtale med jobcentret senest 2 uger efter anmodningen. Det giver en unik mulighed for at sætte hurtigere ind med relevant støtte og konkrete redskaber i en svær situation. Ofte kan det bremse en uheldig udvikling og mindske både de menneskelige og økonomiske omkostninger ved sygemeldingen.

Opfølgning
efter senest
2 uger

HVEM GÆLDER DET?

Du kan anmode om Fast track, hvis du bliver sygemeldt fra et arbejde. Både som almindelig lønmodtager og som selvstændig.

Hvis det er din arbejdsgiver, der anmoder om Fast track, får du automatisk besked og mulighed for at takke ja eller nej til den hurtige behandling.

Betingelser

- Fast track er en frivillig ordning. Hvis din arbejdsgiver anmoder om Fast track, er du ikke forpligtet til at tage imod den tidlige indsats
- Du skal konsultere din egen læge inden jobcentrets opfølgning

Hvis du selv anmoder om Fast track eller takker ja til din arbejdsgivers anmodning, bliver du indkaldt til en opfølgningssamtale i jobcentret senest 2 uger efter anmodningen. Jobcentret vil bede dig om at konsultere din egen læge inden samtalen.

SÅDAN GØR DU

Som medarbejder kan du enten selv henvende dig i dit jobcenter og bede om Fast track, eller også kan din arbejdsgiver anmode om Fast track via NemRefusion på www.virk.dk. I begge tilfælde skal det ske inden for de første 5 uger af din sygemelding. Ved anmodningen skal din arbejdsgiver svare på tre spørgsmål om din sygdom:

- Hvilke jobfunktioner påvirker sygdommen?
- Hvor længe har sygdommen påvirket jobbet?
- Har I forsøgt at tilpasse jobbet til din tilstand?

Din læge modtager automatisk svarene på de tre spørgsmål om din sygdoms påvirkning af jobbet (se ovenfor) og giver efter jeres samtale sin vurdering af dine muligheder for at vende tilbage til arbejdet.

På baggrund af alle oplysningerne og opfølgningssamtalen planlægger du i samarbejde med jobcentret og din arbejdsgiver indsatsen for at fastholde dig i jobbet.

Fastholdelsesfleksjob

Fastholdelsesfleksjob giver dig mulighed for at blive ansat på din nuværende arbejdsplads, selv om du har en varig begrænsning i din arbejdsevne. I et fastholdelsesfleksjob er arbejdsopgaver og tempo tilpasset din formåen, og arbejdstiden kan være helt ned til få timer om ugen.

Bliv på din arbejdsplads på trods af nedsat arbejdsevne

HVEM GÆLDER DET?

Du kan få bevilget et fastholdelsesfleksjob, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Kommunen vurderer, at din arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat, så du ikke kan arbejde på almindelige vilkår.
- Alle muligheder for omplacering og genoptræning er undersøgt.
- Du er ikke berettiget til førtidspension.
- Du er under 65 år.
- Du har været ansat efter overenskomstens sociale kapitler* i mindst 12 måneder** forud for fleksjobbet. Her skal du og din arbejdsgiver have lavet en skriftlig aftale, der viser hvilke funktioner, du har svært ved at udføre, og hvilke skånehensyn der er aftalt. Den skriftlige aftale dokumenterer, hvornår 12 måneders perioden er startet.

Betingelser

- Kommunen kan bevilge dig et fastholdelsesfleksjob for en periode på maksimalt fem år ad gangen. Inden de fem år er gået, skal kommunen vurdere, om du fortsat har ret til et fleksjob.
- Hvis du er over 40 år kan du efter det første fleksjob få bevilliget et permanent fleksjob. Det gælder, hvis kommunen vurderer, at du aldrig bliver i stand til at varetage et almindeligt arbejde på ordinære vilkår.

Økonomi

Når du er tilkendt fastholdelsesfleksjob, skal jobcentret hurtigst muligt vurdere din arbejdsevne i forhold til antal timer og arbejdsintensitet. Vurderingen er grundlaget for din aftale med arbejdspladsen. Hvis du er dækket af en overenskomst, er det de kollektive overenskomster, der fastsætter løn og arbejdsvilkår, herunder sociale kapitler, lokalaftaler mm. Det samme gælder, hvis der findes en relevant, sammenlignelig overenskomst.

Du får løn for den arbejdsindsats, du reelt yder (timer og intensitet), af din arbejdsgiver. Derudover får du et tilskud til lønnen fra kommunen, som udregnes på baggrund af din timeløn, og som maksimalt kan udgøre 98 pct. af højeste dagpengesats.

SÅDAN GØR DU

For at få bevilget et fastholdelsesfleksjob skal jobcentret vurdere din arbejdsevne og afgøre, om der er dokumentation for forsøget på fastholdelse via de sociale kapitler i 12 måneder forud for tilkendelsen af fleksjob.

Kontakt derfor jobcentret tidligt i din sygeperiode, hvis din sygdom er varig.

* Et **socialt kapitel** er en del af en overenskomst, og har ikke noget med den sociale lovgivning eller beskæftigelseslovgivningen at gøre. Det grundlæggende indhold i de sociale kapitler er, at virksomhederne kan fravige overenskomsternes ordinære aftaler om løn og arbejdsforhold med henblik på at integrere personer, der har svært ved at få eller bibeholde en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Arbejdsgiver og lønmodtager kan også indgå aftale om ansættelse på særlige vilkår, f.eks. hvis arbejdsgiveren ikke er omfattet af en overenskomst. Du kan kontakte din fagforening angående de sociale kapitler på dit arbejdsområde.

** **Undtagelse fra 12 måneders kravet:** Hvis du har været udsat for akut opstået skade, og det er åbenbart formålsløst at forsøge fastholdelse på ordinære vilkår, kan der ses bort fra 12 måneders kravet. Det samme gælder, hvis du har en alvorlig og fremadskridende sygdom. Nedslidning eller sygdom regnes ikke som akut opstået skade, mens "glidende nedslidning" netop kan føre til aftale om fastholdelse efter de sociale kapitler eller på særlige vilkår.

Fleksjob

Fleksjob giver dig mulighed for at bidrage på arbejdsmarkedet, selv om du har en varig begrænsning i din arbejdsevne. I et fleksjob er arbejdsopgaver og tempo tilpasset din formåen, og arbejdstiden kan være helt ned til få timer om ugen.

HVEM GÆLDER DET?

Du kan få bevilget fleksjob eller et fastholdelsesfleksjob*, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Kommunen vurderer, at din arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat
- Alle muligheder for omplacering og genoptræning er undersøgt
- Du er under 65 år

Betingelser

- Kommunen kan bevilge dig et fleksjob for en periode på maksimalt fem år ad gangen. Inden de fem år er gået, skal kommunen vurdere, om du fortsat har ret til et fleksjob.
- Hvis du er over 40 år kan du efter det første fleksjob få bevilliget et permanent fleksjob. Det gælder, hvis kommunen vurderer, at du aldrig bliver i stand til at varetage et almindeligt arbejde på ordinære vilkår.

Økonomi

Du får løn for den arbejdsindsats, du reelt yder (timer og intensitet), af din arbejdsgiver. Derudover får du et tilskud til lønnen fra kommunen, som bliver reguleret i forhold til dit timetal og lønniveau.

* **Fastholdelsesfleksjob (se også separat faktaark):** For at kunne blive ansat i fleksjob på sin hidtidige arbejdsplads skal arbejdspladsen gennem de foregående 12 måneder have forsøgt at fastholde medarbejderen i et udstøttet job gennem ansættelse under de sociale kapitler i overenskomsten eller på særlige vilkår. Hør mere i jobcentret.

EKSEMPEL:

Johanne på 36 år bliver ansat som kontorassistent i en større produktionsvirksomhed med et ugentligt timetal på 20 timer og en arbejdsintensitet på 80 pct. Da produktionsvirksomheden kun betaler løn for den effektive arbejdstid betaler virksomheden en løn til Johanne på 80 pct. af den normale 20 timers løn. Johanne får således ca. 10.800 kr. (overenskomstmæssig løn er her sat

SÅDAN GØR DU

For at få bevilget et fleksjob skal jobcentret først afklare din arbejdsevne, og du skal sammen med din sagsbehandler udarbejde en rehabiliteringsplan, som skal behandles i rehabiliteringsteamet (se separat faktaark). Hvis alle øvrige muligheder er udtømte, kan rehabiliteringsteamet indstille dig til et fleksjob. Herefter afgør jobcentret, om du kan bevilges et fleksjob.

Kontakt jobcentret og hør mere om mulighederne.

Fleksible
arbejdstider og
arbejdsvilkår

til 13.500 kr. pr. måned for 20 timer pr. uge) af virksomheden og et tilskud fra kommunen på ca. 13.768,06 kr. (reguleres ift. timetal og lønniveau) så hendes samlede løn lander på 24.568,53 kr. pr. måned. Den samlede løn med tilskud vil aldrig kunne overstige lønnen for tilsvarende fuldtidsarbejde på normale vilkår.

Fleksydelse

- ”efterløn” for fleksjobvisiterede

Når du er blevet godkendt til et fleksjob, kan du modtage tre typer af indkomst. Når du er ansat i et fleksjob, får du almindelig overenskomstmæssig løn og et løntilskud fra kommunen. Ved ferie og ledighed modtager du ledighedsydelse, og ved tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen kan du søge som fleksydelse. Derfor kaldes **fleksydelse** også ”efterløn for fleksjobvisiterede”.

HVEM GÆLDER DET?

Fleksydelse er til dig, der er fyldt 60 år* og:

- er godkendt til et fleksjob, hvad enten du er i job eller ledig
- ønsker at trække dig tilbage fra arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen
- har betalt fleksydelsesbidrag eller efterlønsbidrag i sammenlagt mindst 30 år (er du født før 1. januar 1978, gælder særlige anciennitetsregler, som du kan spørge om i jobcentret eller læse under ”Efterløn, fleksydelse, delpension” på borger.dk)
- har fået indberettet værdien af dine pensioner
- har bopæl i Danmark eller andet EU/EØS-land eller Schweiz.

Økonomi

- Fleksydelsen afhænger af din alder, og hvornår du starter på fleksydelse, men den kan som udgangspunkt højst udgøre 206.076 - 226.457 kr. pr. år (afhængig af anciennitet og indtrædelsestidspunkt).
- Du får fratrukket pension og visse andre indtægter i fleksydelsen.
- Du får udbetalt fleksydelse for sidste gang den måned, du når folkepensionsalderen.
- Du skal betale skat af fleksydelsen, som udbetales månedsvist bagud af Udbetaling Danmark.

Betingelser

- Du skal fortsætte med at betale fleksydelsesbidrag, mens du modtager fleksydelse.
- Du kan tidligst få udbetalt fleksydelse måneden efter, at Udbetaling Danmark har modtaget din ansøgning.
- Du kan højst modtage det samme beløb i fleksydelse, som du har haft i lønindtægt fra fleksjobbet i de foregående 12 måneder før overgangen til fleksydelse (gennemsnitligt). Ledighedsydelse eller andre ydelser, der træder i stedet for løn i fleksjob, regnes med i den gennemsnitlige indtægt.
- Du kan godt arbejde, mens du får fleksydelse. En times arbejde giver en times fradrag. Du kan ikke modtage fleksydelse, hvis du arbejder mere end 128 timer i en kalendermåned.

Selvstændig virksomhed og fleksydelse

Du kan få fleksydelse, når du har selvstændig virksomhed som bibe-skæftigelse, hvis den samlede arbejdstid i virksomheden ikke overstiger 400 timer pr. kalenderår, og hvis virksomhedens indtægt ikke overstiger 80.629 kr. (2019) pr. regnskabsår. Den samlede arbejdstid i virksomheden fradrages i fleksydelsen time for time.

SÅDAN GØR DU

Kontakt Udbetaling Danmark - Fleksydelse på tlf: 7012 8082 for at høre mere om mulighederne for at overgå til fleksydelse.

*Fleksydelsesalderen er dog:

60 1/2 år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1954 til og med den 30. juni 1954

61 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1954 til og med den 31. december 1954

61 1/2 år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1955 til og med den 30. juni 1955

62 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1955 til og med den 31. december 1955

62 1/2 år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1956 til og med den 30. juni 1956

63 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1956 til og med den 31. december 1958

63 1/2 år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1959 til og med den 30. juni 1959

64 år for personer, der er født efter den 30. juni 1959 (for personer, der er født efter den 31. december 1962, er fleksydelsesalderen 3 år før folkepensionsalderen, jf. lov om social pension).

Fortsæt i job efter de 60

Når du fortsætter med at arbejde, efter du er blevet 60 år, kan du måske få ventetillæg eller efterlønspræmie.

VENTETILLÆG

Hvis du vælger at fortsætte med at arbejde, efter du er fyldt 65 år, kan du som belønning modtage et "ventetillæg", som er en forhøjet folkepension senere. Jo længere tid du udskyder pensionsalderen (op til 10 år), jo højere tillæg får du til din pension, når du til sidst går på pension. For at opnå tillæg til pensionen senere hen skal du blot arbejde mindst 750 timer om året.

Udbetaling Danmark bruger indkomstregistret til at træffe afgørelse om beskæftigelseskravet. Som selvstændig skal du selv oplyse om arten af det personlige arbejde og dokumentere din virksomheds omsætning / indtægt.

Husk desuden, at du som folkepensionist også har et bundfradrag på 60.000 kr. pr. kalenderår, hvis du arbejder blot nogle få timer om ugen.

Få mere ud
af de sidste
år i jobbet

EFTERLØNSPRÆMIE

Har du ret til efterløn, men vælger at blive på arbejdsmarkedet, efter du er fyldt 62 år, kan du optjene ret til en skattefri præmie, når du bliver 65 år. De tre hovedbetingelser, der skal være opfyldt, for at du kan opnå præmien, er:

1. Du skal have efterlønsbevis.
2. Du skal have opfyldt to-års-reglen ved bl.a. to års fuldtidsarbejde efter udstedelse af efterlønsbeviset.
3. Du skal efter opfyldelsen af to-års-reglen, og inden du fylder 65 år, ved fortsat arbejde optjene portioner til den skattefri præmie.

Den skattefri præmie optjenes således: Hver gang du har haft arbejde i 481 arbejdstimer, har du optjent en portion på 13.584 kr. som fuldtidsforsikret og 9.055 kr. som deltidsforsikret (2019 satser). Du kan maksimalt optjene 12 portioner.

Du kan også arbejde som lønmodtager, selvom du vælger at gå på efterløn mellem de 60 og 65 år. Du kan arbejde, så meget du vil ved siden af efterlønnen, men der modregnes i efterlønnen for hver arbejdstime.

SÅDAN GØR DU

Kontakt din A-kasse og hør mere om mulighederne og ansøgningsprocedurerne - eller hent mere information på www.borger.dk. Du kan også læse om jobmuligheder for ældre på seniornetværket www.senior-erhverv.dk.

Førtidspension

Hvis din arbejdsevne er varigt nedsat i et sådant omfang, at du slet ikke kan komme til at arbejde – hverken i et ordinært job med støtte, eller i et særligt tilrettelagt fleksjob – kan kommunen tilkende dig **førtidspension**. Har du højst fem år til folkepensionsalderen, så har du mulighed for at ansøge kommunen om særlig førtidspension – også kaldet seniorførtidspension*.

HVEM GÆLDER DET?

Du kan få ret til førtidspension, hvis din arbejdsevne er nedsat varigt i en sådan grad, at du ikke er i stand til at forsørge dig selv, og du samtidig opfylder følgende betingelser:

- Du er over 40 år og modtager ikke anden pension (hvis du er mellem 18 - 40 år kan du kun få førtidspension, hvis det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenlyst, at din arbejdsevne ikke kan forbedres).
- Du skal være dansk statsborger.
- Du skal bo fast i Danmark.
- Du skal have boet i Danmark i tre år i perioden fra du fyldte 15 år, til du når folkepensionsalderen.

Der kan dog undtages fra de sidste tre af ovenstående kriterier, hvis du er:

- EU/EØS-statsborger eller fra Færøerne eller Schweiz
- flytning/statsløs og omfattet af forordning 883/04
- fra et andet land, som Danmark har indgået konvention med om social sikring.

Betingelser

- Du skal som udgangspunkt have deltaget i et eller flere ressourceforløb (se separat faktaark) med henblik på at forsøge at udvikle din arbejdsevne. Hvis du er over 40 år, skal du have deltaget i mindst ét afklarende ressourceforløb. Hvis det kan dokumenteres, at din arbejdsevne åbenlyst ikke kan forbedres (fx pga alvorlig sygdom eller betydelig funktionsnedsættelse), skal du ikke deltage i ressourceforløb.
- Hvis der er mulighed for, at du kan udvikle din arbejdsevne, eller hvis der er muligheder for behandling, som du endnu ikke har afprøvet, kan du ikke få førtidspension.
- Du kan miste din førtidspension, hvis din arbejdsevne bliver forbedret i en sådan grad, at du igen kan varetage et job og dermed forsørge dig selv.

Økonomi

Førtidspension består af et grundbeløb. Det er ikke sikkert, du kan få det fulde grundbeløb. Det afhænger blandt andet af, om du eller

din ægtefælle/samlever har indkomst ved siden af din pension.

Grundbeløb førtidspension pr. måned før skat - nye regler

Enlige	18.875
Gift/samlevende	16.044

- Førtidspensionen udbetales månedvis bagud fra Udbetaling Danmark.
- Du skal betale skat af din førtidspension og oplyse om eventuelle ændringer i din og din ægtefælle/samlevers indkomstforhold, din civilstatus, eller hvis du flytter til udlandet.
- Du kan få din ægtefælle/samlevers pension i tre måneder efter vedkommendes død, hvis vedkommende også modtog pension (efterlevelsespension).
- Du kan få andre tilskud ud over førtidspension, hvis du opfylder kravene i aktivloven, blandt andet hjælp til uforudsete enkeltudgifter, hjælp til medicin og sygebehandling, boligstøtte og merudgifter i hverdagen (spørg din sagsbehandler).
- Du kan få sat din pension i bero, hvis du i en periode arbejder så meget, at du kan forsørge dig selv (hvilende pension). Det kan du også selv anmode om.
- Du får nedsat din pension, hvis du eller din samlever/ægtefælle har en indkomst over en vis grænse - læs mere på www.borger.dk eller kontakt Udbetaling Danmark (se nedenfor).

Mere information om økonomi og beregning af pension

Du kan kontakte Udbetaling Danmark på telefon 7012 8061, hvis du har spørgsmål om beregning/udbetaling af din førtidspension.

SÅDAN GØR DU

Kontakt din kommune for mere information om førtidspension.

* Seniorførtidspension er ikke en ny type førtidspension, men en ny ansøgningsmulighed. Det er fortsat et krav for at få tilkendt førtidspension, at din arbejdsevne er nedsat i et sådant omfang, at du ikke er i stand til at forsørge dig selv ved almindeligt arbejde eller ved et fleksjob. Du kan først søge om seniorførtidspension fra det tidspunkt, hvor du har højst fem år til folkepensionsalderen. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at sagen overgår til behandling efter reglerne om førtidspension. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse senest seks måneder efter tidspunktet for kommunens modtagelse af din ansøgning om førtidspension. Kommunen kan indhente nødvendige nye oplysninger indenfor tidsfristen.

Handicapservice

Med **handicapservice** kan jobcentret bevilge dig redskaber og støtte, der kan hjælpe dig med at få eller fastholde et arbejde. Det kan fx være installation af ramper på arbejdspladsen, hvis du er kørestolsbruger. Eller aflønning af en personlig assistent, der kan hjælpe med de opgaver i jobbet, du ikke kan udføre alene.

Hvis du er nyuddannet, har du også mulighed for at tilbyde en kommende arbejdsgiver et løntilskud i op til 12 måneder.

HVEM GÆLDER DET?

Handicapservice kan bruges af dig, som har et handicap, der er en hindring for at få eller fastholde et arbejde.

Betingelser

Du skal kunne dokumentere, at den handicapservice, du søger eller modtager, har afgørende betydning for, at du kan varetage dit arbejde/uddannelse eller fremme dine jobmuligheder.

Redskaber og støtteordninger

- Aflønning af personlig assistent på arbejdspladsen til de opgaver, som du ikke kan udføre alene, eller til personlig bistand ved efter- og videreuddannelse.
- Arbejdsredskaber og indretning af arbejdsplads, som ligger ud over hvad arbejdsgiver normalt skal stille til rådighed.
- Fortrinsadgang til ledige offentlige stillinger. Offentlige arbejdsgivere har pligt til at invitere dig til en ansættelsessamtale. Enten på dit eget initiativ eller ved at du kontakter jobcentret. Du skal opfylde de formelle ansættelseskrav, og du har ikke krav på at blive ansat.

- Støtte til mentor hvis du i en begrænset periode har brug for introduktion og oplæring i et beskæftigelsesrettet tilbud, ordinært job eller ved uddannelse.

Løntilskud til nyuddannede med handicap

Hvis du har afsluttet en uddannelse på mindst 18 måneders varighed og endnu ikke har været i job, kan du tilbyde en kommende arbejdsgiver et løntilskud på op til 154,02 kr. pr. time i op til 12 måneder. Der skal være tale om en ordinær jobfunktion, og du skal starte i jobbet senest to år efter, at du har afsluttet uddannelsen.

SÅDAN GØR DU

Du skal kontakte dit jobcenter for at søge om handicapservice.

MERE INFORMATION

www.star.dk/handicap

Øger dine
jobmuligheder

IntegrationsGrundUddannelse (IGU)

Med IntegrationsGrundUddannelsen (IGU) får du som flygtning (eller familiesammenført til flygtning) mulighed for midlertidigt (to år) at blive ansat og opkvalificeret i en virksomhed.

Trædesten
til et ordinært
arbejde

HVEM GÆLDER DET?

IGU-forløb kan bruges af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i alderen 18 til 40 år, der har haft folkeregisteradresse i Danmark i under fem år.

Om uddannelsen

IGU-forløbet varer 24 måneder, hvoraf de 20 uger - i samarbejde med virksomheden - tilrettelægges som skoleundervisning på fuld tid. Formålet er, at du gennem praktisk erfaring, sproglig og faglig opkvalificering (fx via AMU-kurser) får så mange kvalifikationer og kompetencer, at du kan gennemføre en erhvervsuddannelse eller blive ansat på almindelige vilkår.

Den praktiske del af uddannelsen skal give dig:

- Viden og færdigheder i funktioner, der er relevante på arbejdsmarkedet
- Konkrete arbejds- og samarbejds erfaringer, der kan sikre din varige tilknytning til arbejdsmarkedet
- Indsigt i strukturen og arbejdsforholdene på en arbejdsplads.

Skoleundervisningen skal bidrage til at give dig:

- Sproglige færdigheder jf. lov om danskuddannelse
- Erhvervsrettede kvalifikationer og kompetencer
- En bredere forståelse for erhvervede praktiske erfaringer og forudsætningerne for fortsat uddannelse.

Økonomi

I praktikdelen af forløbet aflønnes du som IGU-elev efter de lønsatser, der gælder for EGU-elever (Erhvervs-GrundUddannelsen), alternativt efter elev-satserne for 1. og 2. år på uddannelsesområdet overenskomst.

I skoleperioderne af IGU-forløbet modtager du en uddannelsesgodtgørelse. Godtgørelsen svarer til den sats, du ville have modtaget i integrationsydelse. Du kan også modtage befordringsgodtgørelse efter nærmere aftale. Du skal ansøge om såvel uddannelses- som eventuel befordringsgodtgørelse i den kommune, hvor du bor. Virksomheder, der opretter IGU-forløb, har mulighed for at modtage en bonus på op til 40.000 kr.

Betingelser

Du kan ikke blive IGU-elev i en virksomhed, hvor du allerede er ansat.

SÅDAN GØR DU

IGU-forløbet aftales skriftligt direkte mellem dig og virksomheden. Forløbet startes senest tre måneder efter aftalens indgåelse, og senest en måned efter opstart skal aftalen og undervisningsplan for skoleundervisningen oprettes i VITAS via vitas.bm.dk. Når hele forløbet er gennemført udsteder virksomheden et bevis til dig for gennemførelsen af IGU-forløbet. Kontakt jobcentret og hør om muligheden for at blive ansat i et IGU-forløb.

Integrationskontrakt for voksne flygtninge og familiesammenførte

Med en personlig **integrationskontrakt** sikrer din kommune, at du får en så god start i Danmark som muligt. I kontrakten fastlægges dine mål for uddannelse og arbejde, og der udarbejdes et integrationsprogram (se andet faktaark) med de aktiviteter, der skal hjælpe dig med nå målene. En del af programmet vil bestå af undervisning i dansk (se andet faktaark).

En god start ...

HVEM GÆLDER DET?

Integrationskontrakten gælder for alle flygtninge eller familiesammenførte over 18 år.

Betingelser

- Senest en måned efter, at du er kommet til Danmark, skal du indgå en integrationskontrakt med den kommune, som du bor i.
- Integrationskontrakten gælder, indtil du får tidsubegrænset opholdstilladelse. Den gælder altså også efter integrationsprogrammets ophør i de tilfælde, hvor du efter max fem års ophold fortsat får meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse af Udlændingesservice.
- Når du underskriver integrationskontrakten, skal du også underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i Danmark. I erklæringen skriver du under på, at du vil arbejde aktivt for at sikre din egen og dine herboende børns og ægtefælles/samlevers integration og aktive medborgerskab i det danske samfund.
- Det er en betingelse for at få tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse i Danmark, at du har underskrevet erklæring om integration og aktivt medborgerskab.

SÅDAN GØR DU

Kommunen indkalder dig automatisk til et møde om integrationskontrakten. Hvis det er nødvendigt, vil der være en tolk tilstede.

MERE INFORMATION!

Find integrationskontrakten og erklæring om integration og aktivt medborgerskab (på forskellige sprog) på www.uim.dk

Integrationsprogram for voksne flygtninge og familiesammenførte

Et **integrationsprogram** er en individuel plan, som hurtigst muligt skal få dig i ordinært job eller i gang med en uddannelse. Programmet kan bestå af danskundervisning og forskellige aktiviteter, der får dig tættere på job – fx virksomhedspraktik eller job med løntilskud. Hvis du allerede har en uddannelse eller erhvervs erfaring fra dit hjemland, skal det i videst mulig udstrækning bruges til at få dig ind på det danske arbejdsmarked. Indholdet af dit integrationsprogram bliver fastlagt i en integrationskontrakt, som du indgår med din kommune.

Mulighed for særlig hjælp og støtte

HVEM GÆLDER DET?

Integrationsprogrammet gælder for alle flygtninge eller familiesammenførte til flygtninge over 18 år.

Betingelser og indhold

- Integrationsprogrammet tilrettelægges, så du kan opnå ordinær beskæftigelse eller gå i gang med uddannelse inden for et år*
- Hvis du modtager kontanthjælp eller integrationsydelse, har du pligt til at deltage aktivt i programmet. Fx ved at tage imod arbejde i virksomhedspraktik, nyttejob eller job med løntilskud. Du risikerer at miste ydelsen, hvis du ikke deltager
- Du har mulighed for en formel vurdering af din uddannelseskvalifikationer, hvis dine uddannelseskvalifikationer ikke tidligere er blevet vurderet
- Hvis du er under 25 år og opfylder en række betingelser**, kan du blive pålagt at finde og gå i gang med en uddannelse
- Hvis du er under 30 år og har gennemført et første virksomhedsrettet tilbud (virksomhedspraktik, job med løntilskud mv.) kan du få tilbudt et særligt højskoleophold, hvis kommunen vurderer, at det kan forbedre dine chancer for at få et ordinært job
- Kommunen kan også hjælpe med en mentor, hvis det har afgørende betydning for, om du kan komme i job eller uddannelse

- Du kan få særlig hjælp og støtte, hvis du fx har krigstraumer eller andre særlige problemer
- Hvis du ikke modtager kontanthjælp eller integrationsydelse, har du mulighed for at deltage aktivt i programmet.

SÅDAN GØR DU

Kommunen indkalder dig automatisk til et møde, hvor I sammen fastlægger programmet og underskriver integrationskontrakten. Hvis det er nødvendigt, vil der være en tolk tilstede, så du har mulighed for at stille spørgsmål på dit eget sprog.

MERE INFORMATION!

Find integrationskontrakten og erklæring om integration og aktivt medborgerskab (på forskellige sprog) på www.uim.dk

* Hvis du ikke har opnået beskæftigelse eller uddannelse inden for et år, skal integrationsprogrammet forlænges. Det samlede program kan dog maks. vare fem år.

** Gælder for dig, der: Modtager (eller har ansøgt om) kontanthjælp. Ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse. Ikke har forsørgerpligt overfor hjemmeboende børn.

Integrationsydelse

Integrationsydelse er en økonomisk ydelse til dig, der ikke har boet i Danmark (eller Grønland og Færøerne) i mindst syv ud af de sidste otte år og ikke kan forsørge dig selv eller din familie.

Bemærk
opholdskrav

HVEM GÆLDER DET?

Du kan modtage integrationsydelse, hvis du ikke har boet i Danmark (eller Grønland og Færøerne) i mindst syv ud af de sidste otte år*.

Job-, uddannelses- eller aktivitetsparat?

Når jobcentret godkender dig til integrationsydelse, vil du blive placeret i gruppen af job-, uddannelses- eller aktivitetsparate. Som **jobparat** skal du søge job intensivt og bredt, og hvis du ikke er kommet i job efter tre måneder, vil du skulle arbejde for din integrationsydelse - fx i et nyttejob (se separat faktaark). Som **uddannelsesparat** skal du vælge og starte på en uddannelse hurtigst muligt og op til uddannelsesstart udnytte dine arbejdsmuligheder. Som **aktivitetsparat** får du en tværfaglig indsats, der skal bringe dig tættere på job. Det kan fx være hjælp til at få dagligdagen til at fungere i kombination med en aktivitet, der forbereder dig til job.

Betingelser og økonomi

For at modtage integrationsydelse skal du:

- stå til rådighed for arbejdsmarkedet og være aktivt jobsøgende (med CV på jobnet og løbende tjek af jobforslag), hvis du ikke har andre problemer end ledighed
- være klar til at tage et arbejde med dags varsel
- tage imod rimelige tilbud om aktivering
- vælge og påbegynde en uddannelse, hvis du er uddannelsesparat
- deltage i de møder, samtaler og aktiviteter (herunder også sprogundervisning), du indkaldes til. Du kan få nedsat din integrationsydelse, hvis du ikke deltager. Hvis du har en langvarig funktions-

- nedsættelse, kan du evt. få dispensation fra danskprøvekrav
- deltage i integrationsprogrammet (se separat faktaark). Du risikerer at få nedsat din integrationsydelse, hvis du ikke deltager.

Satsen for integrationsydelse, som der skal betales skat af, er:

Personer, der forsørger børn (med ret til ekstra børnetilskud)	12.364 kr.
Personer, der forsørger børn	8.653 kr.
Personer, der er fyldt 30 år	6.182 kr.
Personer under 30 år, udeboende	6.182 kr.
Personer under 30 år, hjemmeboende	2.664 kr.

Dansktillæg og danskbonus

Du har mulighed for at få et tillæg på 1.580 kr. pr. måned i maksimalt seks sammenhængende måneder, når du har bestået Prøve i Dansk 2, FVU læsning trin 2 eller tilsvarende eller højere prøve i dansk. Hvis du som flygtning eller familiesammenført er omfattet af integrationsprogrammet og ikke modtager integrationsydelse, kan du - når du har bestået prøve i Dansk 2 eller tilsvarende eller højere prøve - ansøge om en skattefri danskbonus på 6.242 kr.

SÅDAN GØR DU

Kontakt din kommune for at ansøge om integrationsydelse. Hvis du er flygtning og overgår fra asylcentersystemet, vil din integrationsansvarlige kommune automatisk tildele dig integrationsydelse efter gældende regler.

* Når din opholdstid skal beregnes, medregner kommunen de perioder, hvor du har haft folkeregisteradresse i Danmark, Færøerne og Grønland, medmindre særlige grunde fører til et andet resultat, fx hvis du ikke har fremeldt dig en adresse, du ikke bor på længere. Du må højst have opholdt dig sammenlagt to måneder på et år (fra 1. januar til 31. december) i udlandet i forbindelse med ferie, studierejser, tjeneste- og forretningsrejser m.v., for at dit ophold medregnes som ophold i Danmark, Færøerne eller Grønland. Det er dog et krav i den forbindelse, at du har beholdt din bopæl i Danmark, Færøerne eller Grønland. Har du været på militær mission for den danske stat under instruktion af forsåret, regnes den periode også som ophold her i riget (Danmark, Færøerne eller Grønland). Det samme gælder ophold i udlandet, hvor du af den danske stat er stillet til rådighed for militær mission under instruktion af udenlandsk eller international myndighed. **Undtagelser fra opholdskravet:** Kravet om, at du skal have opholdt dig lovligt i Danmark, Færøerne eller Grønland i sammenlagt syv år inden for de seneste otte år (for at være berettiget til kontanthjælp eller uddannelseshjælp), gælder ikke, hvis du er EU-/EØS-borger, i det omfang du efter EU-retten er berettiget til hjælpen. Er du dansk statsborger, som har opholdt dig i et andet EU/EØS-land i mere end et år, og får du behov for hjælp fra det offentlige ved hjemkomsten, kan du i et orienteringsbrev til kommunerne af 24. november 2016 læse om de regler, der gælder. Den nye fortolkning af reglerne for danske statsborgere, der har haft ophold i et andet EU/EØS-land i mere end et år og får behov for hjælp fra det offentlige, fremgår af dette brev. Se venligst link nedenfor. Du skal selv give kommunen de oplysninger, der er nødvendige for, at kommunen kan afgøre, hvilken hjælp du har ret til. uim.dk/filer/nvheder-2016/orienteringsbrev-til-kommunerne-om-integrationsydelse-og-eu-ret.pdf

Job med løntilskud for ledige

Når du er ledig, kan en **ansættelse med løntilskud** være din genvej til et ordinært arbejde. Job med løntilskud betyder, at en virksomhed uden de store omkostninger kan se dig an i en konkret jobfunktion, og at du samtidig får nye kompetencer og arbejds erfaringer. Mange virksomheder bruger ordningen til optræning til en konkret jobfunktion, så du efter tre til seks måneder kan få ansættelse på almindelige vilkår.

Job med løntilskud er således et godt springbræt til arbejdsmarkedet og retter sig så vidt muligt mod brancher, hvor der er behov for arbejdskraft.

Springbræt til ordinært job

HVEM GÆLDER DET?

For at komme i betragtning til et job med løntilskud, skal du som udgangspunkt have været ledig i mere end seks sammenhængende måneder* og have brug for at få genopfrisket dine faglige kvalifikationer.

Job med løntilskud løber typisk i en periode på tre eller seks måneder. Der kan dog maksimalt gives løntilskud i op til seks måneder i private virksomheder og fire måneder i offentlige virksomheder (for forsikrede ledige). Perioden fastsættes individuelt.

Privat job med løntilskud

Du modtager overenskomst mæssig løn, og din arbejdsgiver modtager herefter et løntilskud på 79,68 kr. pr. time.

Offentligt job med løntilskud

Du modtager en fast timeløn på 127,90 kr. pr. time og får udbetalt løn, som modsvarer din ydelse som ledig (dog med fuld pension af den løn, du ville have fået som ordinært ansat). Arbejdsgiver modtager herefter et løntilskud på 115,73 kr. pr. time.

Betingelser

- Du skal fortsat være tilmeldt jobcentret og aktiv jobsøgende, hvis du bliver ansat i et job med løntilskud - i hele løntilskudsperioden
- Du kan selv finde et job med løntilskud, men du skal sikre dig, at jobcentret godkender arbejdspladsen til at modtage løntilskud
- Du skal passe dit arbejde med løntilskud på lige fod med andre ansatte i virksomheden
- Du kan eventuelt tage imod et tilbud om vejledning eller opkvalificering fra jobcentret, også selvom du er i job med løntilskud. Tilbuddet sker efter aftale mellem jobcentret og din arbejdsgiver
- Der kan være mulighed for at få mentorstøtte til oplæring i virksomheden
- Du kan ikke komme i job med løntilskud i en virksomhed, der ejes af din samlever eller ægtefælle

SÅDAN GØR DU

Hvis du opfylder betingelserne, kan du med fordel selv forsøge at tilbyde din arbejdskraft med løntilskud til relevante virksomheder. Du kan også kontakte jobcentret for at høre nærmere om dine muligheder for at komme i job med løntilskud.

* Ledige, der ikke har en almen eller erhvervsrettet uddannelse, er over 50 år eller enlig forsøger, kan komme i løntilskud, selv om de ikke opfylder kravet om seks måneders sammenhængende ledighed.

Job med løntilskud for førtidspensionister

Job med løntilskud for førtidspensionister (tidligere skånejob) er en mulighed for dig, der modtager førtidspension og stadig ønsker at bidrage på arbejdsmarkedet.

Mulighed for at tjene lidt ekstra

HVEM GÆLDER DET?

Du kan bruge ordningen, hvis du er under 65 år og modtager førtidspension.

Betingelser

- Løn og arbejdsvilkår fastsættes efter aftale mellem dig og arbejdsgiveren i samarbejde med din faglige organisation
- For at få tilskud skal jobcentret godkende jobbet og sikre sig, at arbejdsgiver er villig til at tage de nødvendige skånehensyn

Økonomi og øvrig støtte

Du ansættes på almindelige vilkår, og din arbejdsgiver modtager et løntilskud på 28,56 kr. pr. time. I de tilfælde, hvor din arbejdsevne er betragtelig nedsat, kan lønnen eventuelt aftales at ligge under den overenskomstmæssige mindsteløn, hvis den relevante faglige organisation tillader det.

Ud over løntilskuddet kan der søges om:

- Støtte til mentor (se separat faktaark), hjælpemidler, indretning af arbejdspladsen og personlig assistance i jobbet
- § 56-aftale (se separat faktaark), så din arbejdsgiver kan få sygedagpengerefusion fra din første fraværsdag. Det kan være specielt relevant, hvis grundlaget for din førtidspension også giver dig mange sygedage
- Vejlednings- og opkvalificeringstilbud. Aftales mellem din arbejdsgiver og jobcentret

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret og hør mere om dine muligheder for at komme i job med løntilskud for førtidspensionister. Herefter skal du finde en virksomhed, som gerne vil ansætte dig.

Jobafklaringsforløb – fem måneders revurdering

Hvis dine sygedagpenge efter fem måneder ikke kan forlænges efter de gældende forlængelsesregler (se nedenfor), vil du blive tilbudt et jobafklaringsforløb. I et jobafklaringsforløb bliver der kigget på alle kommunens tilbud og aktiviteter – på tværs af forvaltninger og afdelinger – og sammensat aktiviteter, der udvikler din arbejdsevne, så du kan komme tilbage på arbejdsmarkedet igen.

Læs mere
på side 2

HVEM GÆLDER DET?

Tilbud om jobafklaringsforløb gælder for dig*, der efter fem måneders sygemelding stadig er uarbejdsdygtig som følge af din sygdom men ikke kan få forlænget dine sygedagpengene efter én af følgende forlængelsesregler:

1. Det er overvejende sandsynligt, at der kan iværksættes en revalidering, herunder virksomhedspraktik, der kan føre til, at du kan vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked.
2. Det er nødvendigt at gennemføre virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger med henblik på at klarlægge din arbejdsevne. Sygedagpengeperioden kan forlænges i op til 69 uger.
3. Du er i gang med eller venter på lægebehandling, og der er sikker lægelig forventning om, at du kan være fuldt arbejdsdygtig inden for 134 uger regnet fra revurderings-tidspunktet. Der ses bort fra den periode, hvor du venter på behandling på et offentligt sygehus.
4. Kommunen har vurderet, at din sag skal behandles i rehabiliteringsteamet med henblik på, at kommunen hurtigst muligt kan træffe afgørelse om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.
5. Du har en livstruende alvorlig sygdom, som skal dokumenteres af en læge.
6. Der er rejst sag om ret til erstatning efter lov om arbejdsskadesikring eller lov om sikring mod følger af arbejdsskade.
7. Der er modtaget en ansøgning om førtidspension.

* Jobafklaring kan også tilbydes personer, der på første fraværsdag ville have haft ret til sygedagpenge fra kommunen, men er omfattet af tidsbegrænsningen jf. sygedagpengelovens § 24 a. Hør mere i jobcentret.

Økonomi

I et jobafklaringsforløb, modtager du ressourceforløbsydelse efter følgende satser:

Forsørgere:	15.180 kr. pr. måned
Ikke-forsørgere:	11.423 kr. pr. måned
Under 25 år hjemmeboende	3.553 kr. pr. måned
Under 25 år hjemmeboende forsørger	15.180 kr. pr. måned

SÅDAN FOREGÅR DET

Senest 4 uger efter et tilbud om jobafklaringsforløb, skal du mødes med kommunens rehabiliteringsteam (se separat faktaark). Teamet kommer fra kommunens forskellige afdelinger og byder ind med hver deres faglige viden og forslag til indsatser, der kan få dig tilbage i arbejde. Før mødet skal du sammen med din sagsbehandler beskrive alt det, du kan i forhold til job og uddannelse, og hvad du eventuelt mangler, herunder:

- Hvilke erfaringer, ressourcer og ønsker, du har i forhold til job og uddannelse.
- Hvilke arbejdsmæssige udfordringer, du har i forhold til job eller uddannelse.
- Hvilke personlige ressourcer du har, og hvilket netværk du kan trække på.
- Hvordan din helbredsmæssige- og hidtidige forsørgelsessituation ser ud.
- Hvilke erfaringer, der er med den indsats, du evt. har modtaget indtil nu.

Læs mere på side 2.

Rehabiliteringsteamet vil tale med dig om dine udfordringer, muligheder og mål. Herefter vil teamet komme med sine forslag til, hvad du skal gøre, og hvilke aktiviteter der skal sættes i gang. Din koordinerende sagsbehandler hjælper dig med at planlægge og gennemføre jobafklaringsforløbet og sikrer hele tiden, at du udvikler din arbejdsevne frem mod at komme tilbage i arbejde. Du skal som minimum tale med din koordinerende sagsbehandler seks gange om året.

Jobafklaringsforløb varer som udgangspunkt så kort tid som muligt og kan maksimalt løbe i op til to år ad gangen. Forløbet kan blandt andet bestå af:

- Virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud eller værkstedsaktiviteter i kommunale projekter
- Hjælp til at skabe overblik og struktur i dagligdagen, opretholde netværk og styre egen økonomi og boligforhold (fx via mentorstøtte)
- Personlig støtte ved opstart på uddannelse og arbejdsplads eller som opbakning til socialpædagogiske tilbud (fx via mentorstøtte)
- Ledsagerordning ved nedsat funktionsevne
- Personlig udvikling, mindfulness, stresshåndtering og afspændingsterapi
- Alkohol- og stofmisbrugsbehandling
- Coaching i livsstil (motion, kost og rygeafvænning)
- Fysisk træning for KOL-, kræft- og hjertepatienter
- Lær-at-tackle kurser - fx håndtering af smerter i forbindelse med arbejde
- IT-, engelsk-, dansk-, matematik- og ordblindeundervisning og individuel praktik og uddannelsesvejledning.

MERE INFORMATION

Kontakt jobcentret, hvis du vil vide mere om fem måneders revurdering og jobafklaringsforløb.

Jobpræmie

Jobpræmieordningen gælder for dig, der har været ledig i en længere periode. Når du er omfattet af ordningen, har du mulighed for at få et skattefrit beløb på op til 2.500 kr. pr. måned i jobpræmie for arbejde eller selvstændig virksomhed. Ordningen gælder i perioden 1. april 2017 til 31. marts 2019.

Få op til
45.000 kr.
skattefrit over
18 måneder

HVEM GÆLDER DET?

Ordningen gælder for dig, der i uge 48, 2016 havde mindst 47 uger i perioden uge 50, 2015 til og med uge 48, 2016 med:

- kontanthjælp
- uddannelseshjælp
- ressourceforløbsydelse eller løn under jobafklaringsforløb, mens arbejdsgiver har fået refusion
- revalideringsydelse
- ledighedsydelse
- sygedagpenge eller løn under sygdom, mens arbejdsgiver har fået refusion.

Eller for dig, der i uge 48 i 2016 havde mindst 71 uger i perioden uge 24, 2015 til og med uge 48, 2016 med:

- arbejdsløshedsdagpenge
- feriedagpenge
- midlertidig arbejdsmarkedsydelse
- kontantydelse
- løntilskud.

Hvis du i løbet af perioden opnår folkepensionsalderen eller overgår til førtidspension, efterløn, fleksydelse eller delpension, ophører du med at være omfattet af ordningen.

Betingelser

For at få udbetalt jobpræmie skal du have bopæl i Danmark samt have løn for arbejde eller overskud fra selvstændig virksomhed. Det betyder, at du enten skal have:

- indkomst, som du betaler arbejdsmarkedsbidrag af, og som din arbejdsgiver indberetter til SKAT
- løn fra arbejde om bord på skibe, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS), og som er indberettet af din arbejdsgiver til SKAT

- løn fra arbejde i andet EU-/EØS-land eller Schweiz, hvor lønnen er skattepligtig i Danmark
- eller overskud fra drift af selvstændig virksomhed i Danmark eller andet EU-/EØS-land eller Schweiz, hvor overskuddet er skattepligtigt i Danmark.

Hvis du får fleksløntilskud som supplement til din løn, kan du få jobpræmie af lønnen, men ikke af fleksløntilskuddet. Får du tilskud til selvstændig virksomhed, fordi du har en varig og væsentlig nedsættelse af arbejdsevne, kan du få jobpræmie af overskuddet, men ikke af tilskuddet.

Økonomi

Jobpræmien bliver beregnet på baggrund af din løn eller dit overskud fra selvstændig virksomhed før skat. Præmien vil svare til 10 pct. af din løn eller dit overskud pr. måned. Du kan dog højst få udbetalt 2.500 kr. pr. måned. Din jobpræmie skal være på mindst 100 kr. pr. måned, for at du kan få den udbetalt. Du kan se i din skattemappe på skat.dk, hvad din arbejdsgiver har indberettet. Jobpræmien er skattefri og har ikke betydning for andre offentlige ydelser.

SÅDAN GØR DU

Du får automatisk jobpræmien udbetalt, hvis du har løn, som du betaler arbejdsmarkedsbidrag af. Udbetaling Danmark beregner din jobpræmie på baggrund af din arbejdsgivers indberetninger til SKAT. Hvis du har overskud fra drift af selvstændig virksomhed, så du skal selv søge om præmien hos Udbetaling Danmark.

Hvis du har arbejde eller selvstændig virksomhed i udlandet, gælder specielle regler for ansøgning. Se www.borger.dk

Jobrettede samtaler og aktiv jobsøgning

Når du bliver ledig vil jobcentret og din a-kasse (hvis du modtager dagpenge) hurtigst muligt hjælpe dig med at finde et nyt job. Det foregår via et intensivt opstartsforløb med hyppige jobrettede samtaler, som blandt andet kan handle om din jobsøgningsstrategi, om du måske skal skifte branche, om du stadig har de rette kompetencer eller om forbedring af dit cv og dine ansøgninger.

Dit input er den primære drivkraft

HVEM GÆLDER DET?

Alle dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere skal deltage i jobrettede samtaler. Hvis du modtager dagpenge, skal du til rådighedssamtaler inden for det første halve år, og derudover vil du blive indkaldt til en:

- Cv-samtale i a-kassen, hvor dit cv skal godkendes, ca. to uger inde i din ledighedsperiode.
- Fælles samtale med både din a-kasse og jobcentret ca. fire uger inde i din ledighedsperiode og herefter hver måned kun med jobcentret. Efter fem-seks måneder afholdes næste fælles samtale med både a-kasse og jobcenter.

Hvis du er jobparat kontanthjælpsmodtager, vil du blive indkaldt til en:

- Jobrettet samtale ca. fire uger inde i din ledighedsperiode og herefter hver måned.

Betingelser

Som ledig er det i sidste ende dit eget ansvar at komme i job igen, men der er meget hjælp at hente i såvel jobcentret som i din a-kasse. For at få bedst mulig støtte og hjælp er det vigtigt, at du ser åbent på dine muligheder og giver så præcise og relevante oplysninger om dig selv, dine kompetencer og dine jobønsker som muligt. Derudover har du pligt til:

- at oprette et cv på jobnet.dk senest tre uger efter, at du har meldt dig ledig i jobcentret. Cv'et oprettes i en skabelon på hjemmesiden. Hvis du modtager dagpenge, skal din a-kasse godkende dit cv. Hvis du ikke modtager dagpenge skal jobcentret godkende dit cv

- at bekræfte din jobsøgning mindst hver 7. dag ved at tjekke dine jobforslag på jobnet.dk under "Min side"/"Tjek dine jobforslag".
- løbende at dokumentere din aktive jobsøgning i en joblog på "Min side" på jobnet.dk
- at deltage i kurser eller andre aktive tilbud, der kan kvalificere dig til job.

SÅDAN GØR DU

Via jobnet.dk skal du selv booke dine samtaler og på forhånd definere, hvad samtalen skal handle om (fx jobsøgningsstrategi eller kompetenceafklaring). Klik her og læs mere om selvbooking.

Det er vigtigt, at du forbereder dig så godt som muligt til samtalerne og gør dig tanker om, hvor du i fremtiden kan se dig selv på arbejdsmarkedet. Hvad er drømmejobbet? Hvad er et acceptabelt job? Og hvad er det nødvendige job? Og hvad kan de første skridt tilbage på arbejdsmarkedet være?

Dine input skal være den primære drivkraft i bevægelsen tilbage til selvforsørgelse.

Husk at du også med fordel kan bruge faciliteterne i jobcentret eller a-kassen:

- Gratis adgang til computere, internettet og udsøgning af stillinger på www.jobnet.dk.
- Hjælp og rådgivning om jobsøgning og oprettelse af cv.

Jobsøgning i udlandet

Hvis du trænger til luft under vingerne og har lyst til at arbejde i udlandet, kan du flytte til et andet EØS-land*, Færøerne eller Schweiz og tage dine dagpenge med, mens du søger job. Du kan også starte med at søge, mens du bor i Danmark. Her kan du få hjælp i jobcentret eller selv søge direkte i jobbanken på www.eures.dk.

EURES er en forkortelse for EUROpean Employment Services, og er et samarbejde mellem arbejdsformidlinger, fagforeninger, arbejdsgiverorganisationer og myndigheder i EØS-landene samt Schweiz.

HVEM GÆLDER DET?

Hvis du vil tage dine dagpenge med til et andet EØS-land, mens du søger job, skal du:

- være statsborger i et EØS-land
- være medlem af en dansk a-kasse
- være berettiget til dagpenge, den dag du rejser fra Danmark
- sammenlagt have været tilmeldt jobcentret som ledig i mindst fire uger, efter din sidste beskæftigelse.

Betingelser

- For at få dagpengene udbetalt, skal du tilmelde dig arbejdsformidlingen i det land, du rejser til, senest syv dage efter den startdato, der står i dokumentet (se sådan gør du). Ellers får du først dagpenge fra den dag, hvor du tilmelder dig hos arbejdsformidlingen
- I den periode, du modtager danske dagpenge i et andet EØS-land, Færøerne eller Schweiz, skal du stå til rådighed for arbejdsmarkedet i det land, du er rejst til. Hvis du får arbejde, kan du ikke længere få danske dagpenge. I stedet skal du som hovedregel arbejdsløshedsforsikres der, hvor du får arbejde

Økonomi

Du kan få udbetalt EØS-dagpenge i op til tre måneder, mens du bor i udlandet og søger job.

SÅDAN GØR DU

Kontakt din a-kasse for yderligere vejledning om dagpenge under jobsøgning i udlandet. Du skal udfylde ansøgningsblanketten PD U2, som du får i din a-kasse. Det er også vigtigt, at du taler med a-kassen om, hvordan du er stillet, når du vender tilbage.

Gennem jobcentret kan du få kontakt til en EURES-kontaktperson, der arbejder i Danmark. EURES-kontaktpersonens opgave er blandt andet at vejlede dem, der søger job eller uddannelse i udlandet. Du kan også kontakte en EURES-vejleder i det land eller den region, hvor du søger arbejde. Du kan forvente, at du skal skrive dit cv og ansøgninger på det sprog, der er det officielle i det land, du søger arbejde i.

Husk, at kontakte Borgerservice og få udstedt et EU-sygesikringsbevis, og husk at melde flytning til Folkeregistret på borger.dk, før du flytter til udlandet.

Læs mere på www.eures.dk

Tag dine dagpenge med til udlandet

* Europæisk Økonomisk Samarbejdsråd (EØS) består af EFTA-landene minus Schweiz og medlemmerne af EU.

Hvis du får arbejde

Hvis du får arbejde i et andet EØS-land, Færøerne eller Schweiz, skal du som hovedregel melde dig ud af din danske a-kasse og derefter betale til arbejdsløshedsforsikringsystemet i det land, hvor du arbejder. Arbejdsløshedsforsikringen er obligatorisk i langt de fleste andre lande og betales over skatten. Du skal dog selv tjekke, fx via din lønseddel, at du er tilmeldt og betalende. Kontakt din danske a-kasse for at sikre, at alt er i orden, inden du melder dig ud.

Hvis du ikke får arbejde

Husk, at du skal være tilbage i Danmark og tilmelde dig jobcentret i Danmark igen senest den sidste dag, der står på dokumentet PD U2, hvis ikke du får arbejde. Ellers mister du din dagpenge.

Tilbage til Danmark efter arbejde i udlandet

Husk at melde dig ind i en dansk a-kasse inden 8 uger, efter du er kommet hjem.

Kontanthjælp

Kontanthjælp er en økonomisk hjælp i perioder, hvor du på grund af ledighed eller sygdom ikke kan forsørge dig selv eller din familie.

Se mere om
kontanthjælp
på side 2

HVEM GÆLDER DET?

Du kan søge om kontanthjælp, hvis du enten har en erhvervskompetencegivende uddannelse eller er over 30 år. Derudover skal følgende betingelser være opfyldt:

- Du er registreret som arbejdssøgende i jobcentret.
- Du eller din ægtefælle har ikke formue på over 10.000 kr. pr. person.
- Din ægtefælle kan ikke forsørge dig.
- Dit behov for forsørgelse kan ikke dækkes af andre ydelser, fx dagpenge eller pension mv.

Hvis du er under 30 år og uden uddannelse, kan du ikke få kontanthjælp. I stedet kan du søge om uddannelseshjælp (se separat faktaark).

Betingelser

For at modtage kontanthjælp skal du:

- stå til rådighed for arbejdsmarkedet og være aktivt job-søgende (med cv på jobnet.dk og løbende tjek af jobfor-slag), hvis du ikke har andre problemer end ledighed
- være klar til at tage et arbejde med dags varsel
- tage imod rimelige tilbud om aktivering
- deltage i de møder, samtaler og aktiviteter, du indkaldes til. Du risikerer at få nedsat din kontanthjælp eller at skulle tilbagebetale den (se separat faktaark), hvis du ikke deltager
- tage en læse-skrivetest, hvis du ikke har en ungdomsud-dannelse, og jobcentret vurderer, at det er relevant.

Job- eller aktivitetsparat?

Når jobcentret godkender dig til kontanthjælp, vil du blive placeret i gruppen af job- eller aktivitetsparate. Som jobpa-rat skal du søge job intensivt og bredt og senest tre uger efter tilmeldingen som arbejdssøgende i jobcentret lægge cv ind i jobnet.dk. Hvis du ikke er kommet i job efter tre måneder, vil du skulle arbejde for din kontanthjælp - fx i et nyttejob (se separat faktaark), og du vil skulle kunne over-tage arbejde med en daglig samlet transporttid på mere end tre timer. Som aktivitetsparat vil du få en tværfaglig indsats, der skal bringe dig tættere på job. Det kan fx være hjælp til at få dagligdagen til at fungere i kombination med en aktivitet, der forbereder dig til job (læs mere på www.borger.dk).

Økonomi

Kontanthjælpssatserne er:

Over 30 år

For forsørgere	15.180 kr. pr. måned
For ikke-forsørgere	11.423 kr. pr. måned

Unge mellem 25-29 år med erhvervskompetencegivende uddannelse

Jobparat udeboende	7.363 kr. pr. måned
Jobparat udeboende og enlig forsørger	14.510 kr. pr. måned

Du skal altid betale skat af din kontanthjælp.

Læs mere på side 2

SÅDAN GØR DU

Du skal møde personligt op på jobcentret for at melde dig ledig, før du søger om kontanthjælp. Det er vigtigt, at du melder dig ledig med det samme, for at du kan få udbetalt kontanthjælp med det samme. Du skal have følgende papirer klar som dokumentation, når du ansøger om kontanthjælp:

1. Er du blevet opsagt, eller har du selv sagt op, skal du bruge:

- A. opsigelse
- B. sidste måneds lønseddel
- C. kontoudtog for de sidste tre måneder på samtlige bankkonti
- D. totaloversigt fra din bank/dine banker
- E. samtykkeerklæring

2. Hvis du er gift/samlevende, skal du desuden bruge:

- A. Sidste måneds lønseddel fra ægtefælle/samlever
- B. ægtefælles/samlevers kontoudtog for de seneste tre måneder på samtlige konti
- C. ægtefælles/samlevers totaloversigt fra bank/banker

3. Er du gravid og under 29 år, skal du desuden bruge:

- A. vandrejournal (den journal, som læge og jordemoder kommunikerer med hinanden igennem)

4. Er du ophørt med uddannelse, skal du desuden bruge:

- A. skrivelse om stop af uddannelse fra uddannelsessted
- B. dokumentation for SU-udbetaling

5. Er du udlænding, skal du desuden bruge:

- A. opholdskort til brug for udfærdigelse af integrationskontrakt (hvis du er ankommet til Danmark efter den 1/1 1999 og ikke har tidsbegrænset ophold)
- B. registreringskontrakt/integrationskontrakt (se separat faktaark)

Kontanthjælp og uddannelseshjælp - ophør, nedsættelse og tilbagebetaling

Hvis du ikke opfylder de krav, der følger med det at modtage kontant- eller uddannelseshjælp, kan du risikere at din ydelse stopper, bliver nedsat eller skal tilbagebetales.

Husk dine pligter

HVEM GÆLDER DET

Risikoen for ophør, nedsættelse eller tilbagebetaling gælder for alle, der modtager kontant- eller uddannelseshjælp.

Betingelser

Nedsættelse, ophør eller tilbagebetaling af din kontant-/uddannelseshjælp kan træde i kraft, hvis du:

- mod bedre vidende uberettiget har modtaget din ydelse
- uden rimelig grund udebliver fra din aktivering
- undlader at aktivere dit cv på jobnet.dk efter reglerne
- flere end to gange ikke har bekræftet dig som arbejdsøgende efter reglerne
- uden rimelig grund ophører med dit arbejde
- uden rimelig grund ikke tager et arbejde, du er henvist til
- undlader at melde dig syg, hvis du udebliver fra møder med jobcentret eller fra jobsamtale med en virksomhed
- uden rimelig grund ophører på en uddannelse, du er blevet pålagt.

Du har også pligt til at:

- informere jobcentret, hvis der sker ændringer i dine forhold, der eventuelt har betydning for, om din kontanthjælp/uddannelseshjælp skal justeres
- deltage i en rådgivningsvurdering, hvis du to gange har

- meldt dig syg i forbindelse med indkaldelser. Herefter vil din rådighed blive vurderet ved hver sygemelding
- informere jobcentret, hvis du ikke længere står fuldt til rådighed for et arbejde, hvis du ændrer din jobsøgningsmetode, eller hvis du afslår tilbud om job eller aktivt tilbud eller ophører med deltagelse i disse.

Økonomi

Din kontanthjælp/uddannelseshjælp kan nedsættes med mellem 492 kr. og 2.103 kr., hver gang du udebliver fra - eller afviser - et jobtilbud, uddannelse eller samtale i jobcentret. Hjælpen kan også helt ophøre. Beløbet og sanktionen afhænger af din situation og nuværende ydelse.

MERE INFORMATION

Kontakt jobcentret for mere information om reglerne for ophør, nedsættelse og tilbagebetaling af kontanthjælp/uddannelseshjælp hos kommunen.

Kontanthjælpsloft

Når du modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse

Blot få timers arbejde

giver en bedre økonomi

Kontanthjælpsloftet er en grænse for, hvor meget du samlet set kan få i særlig støtte, boligstøtte og kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse.

HVEM GÆLDER DET?

Reglerne gælder for dig, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse og samtidig modtager særlig støtte eller boligstøtte.

Betingelser

Grænsen for, hvad du samlet set kan få, afhænger blandt andet af din alder, om du er forsøger, gift/samlevende eller enlig (se skemaet nedenfor). Hvis dine samlede ydelser overstiger den fastsatte grænse, vil du blive skåret i den særlige støtte og eventuelt din boligstøtte. Din kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse bliver der ikke rørt ved.

Større fordel ved arbejde

Kontanthjælpsloftet giver dig en større fordel ved at arbejde - selv få timer om ugen. Ved arbejde bliver en del af din løn nemlig fratrukket i din kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse. Og samtidig får du lov til at beholde mere af din særlige støtte og eller boligstøtte. Jo mere du arbejder, jo mere kan du således også få udbetalt i boligstøtte og særlig støtte, inden du når grænsen. Det giver dig en bedre økonomi.

Økonomi

I skemaet nedenfor kan du se, hvor meget du maksimalt samlet kan få i særlig støtte, boligstøtte, kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse.

SÅDAN GØR DU

Når du arbejder, bliver der bedre plads til også at modtage særlig støtte og boligstøtte. Blot få timers arbejde om ugen kan give dig en bedre økonomi. Samtidig indregnes dine arbejdstimer i det nye krav om 225 timers udstøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder, som kan påvirke din ydelse (se faktaarket om 225-timersreglen).

Derfor betaler det sig hurtigt at finde et job:

- Opdater dit CV på jobnet.dk med alle dine erfaringer/kompetencer.
- Brug din familie, venner og bekendte i jagten på job - og husk også dit netværk på de sociale medier.
- Søg også tidsbegrænsede stillinger, da det ofte kan føre til fast arbejde.
- Søg uopfordret. Mange job bliver ikke slået op, og du viser stor motivation ved at banke på uden opfordring.

Læs mere på: www.borger.dk/sider/kontanthjælpsloftet.aspx

Satser for kontanthjælpsloft
pr. 1. januar 2019

	Modtagere af integrationsydelse og uddannelseshjælp	Modtagere af kontanthjælp under 30 år	Modtagere af kontanthjælp over 30 år eller kontanthjælp/uddannelseshjælp med tillæg over 25 år
Enlig uden børn	10.159 kr.	10.445 kr.	13.645 kr.
Enlige forsørgere med 1 barn	14.761 kr.	15.323 kr.	15.632 kr.
Enlige forsørgere med 2 børn eller flere	15.134 kr.	15.692 kr.	16.001 kr.
Samlevende/gifte uden børn	9.433 kr.	9.723 kr.	11.282 kr.
Samlevende/gifte med 1 barn	12.361 kr.	12.801 kr.	14.993 kr.
Samlevende/gifte med 2 børn eller flere	12.194 kr.	12.674 kr.	14.993 kr.

Se det komplette skema med alle ydelsesmodtagere på www.borger.dk/sider/kontanthjælpsloftet.aspx

Ledighedsydelse

Hvis du er godkendt til et fleksjob, men endnu ikke har fundet et fleksjob, kan du modtage **ledighedsydelse** som forsørgelsesgrundlag i ledighedsperioden.

Når du søger
fleksjob

HVEM GÆLDER DET?

Du kan modtage ledighedsydelse, hvis du er godkendt til fleksjob, ledig og opfylder en af nedenstående betingelser:

- Du har modtaget sygedagpenge og er nu godkendt til et fleksjob.
- Du har fået revalideringsydelse og er nu godkendt til et fleksjob.
- Du har inden for de seneste 18 måneder haft et fleksjob i mindst 9 måneder, som du ikke selv har sagt op.
- Du bliver arbejdsløs efter et fleksjob og kunne før arbejdets start få ledighedsydelse.

Bemærk! Har du selv sagt op fra et fleksjob, kan du ikke få ledighedsydelse. Der skal her ske en vurdering i jobcentret.

Økonomi

Du kan modtage ledighedsydelse, fra du er godkendt til du starter i fleksjob. Satsen for din ledighedsydelse varierer fra 2.636 kr. til 3.875 kr. pr. uge, afhængig af hvilken ydelse, du var berettiget til på tidspunktet for visitationen. Ledighedsydelsen kan dog højst være 89% af den maksimale dagpengesats.

Modtager du højeste ledighedsydelsessats, kan den kun udbetales i sammenlagt seks måneder efter du har nået fleksydelsesalderen (se separat faktaark). Du kan frem til overgangen til fleksydelse eller folkepension modtage ledighedsydelse på minimumssatsen.

Du skal betale skat og ATP af din ledighedsydelse, men du skal ikke betale arbejdsmarkedsbidrag. Du skal også fortælle kommunen, hvis der sker ændringer i dit liv, som kan have betydning for din ledighedsydelse. Ændringer er fx:

- Du begynder at arbejde (også uden løn).
- Du har arbejdsindtægt.
- Du får kursusgodtgørelse, feriepenge eller pension.
- Du flytter til anden kommune.
- Du opholder dig midlertidigt på institution, højskole, hospital, fængsel eller lignende.
- Du opholder dig i udlandet.

Ledighedsydelse under ferie

Du har ret til at holde ferie med ledighedsydelse allerede det første ferieår, du er ansat i eller søger et fleksjob. Ferieåret går fra 1. maj til 30. april. Alt efter hvornår du bliver godkendt til eller ansat i fleksjob, kan du afholde følgende antal feriedage med ledighedsydelse:

Godkendt til/ansat i fleksjob mellem 1. maj - 31. juli.	15 feriedage
Godkendt til/ansat i fleksjob mellem 1. aug. - 31. dec.	10 feriedage
Godkendt til/ansat i fleksjob mellem 1. jan. - 30. april.	5 feriedage

I det følgende ferieår har du ret til 25 feriedage med ledighedsydelse. Senest 14 dage før din planlagte ferie skal du give jobcentret besked om ferieafholdelsen.*

Du får trukket feriepenge, du har optjent i et tidligere job, fra din ferie-ledighedsydelse – men kun, hvis din optjente ferie og din ret til feriedage med ledighedsydelse sammenlagt bliver mere end 25 feriedage.

Betingelser

- Du skal deltage i samtaler med jobcentret mindst hver 3. måned.
- Du skal sige ja til et tilbud fra jobcentret om et fleksjob, som du kan klare, evt. efter en kort oplæring. Siger du uden rimelig grund nej til tilbuddet, mister du retten til ledighedsydelse i tre uger. Siger du nej igen inden for 12 måneder, mister du helt retten til ledighedsydelse.
- Du skal tage imod beskæftigelsestilbud
- Du skal oprette CV på jobnet.dk inden for 3 uger.

SÅDAN GØR DU

Når du bliver godkendt til et fleksjob, vil jobcentret (hvis du opfylder betingelserne) automatisk placere dig på ledighedsydelse. Du kan altid høre mere om ledighedsydelse i jobcentret.

* Ved din varsling til jobcentret må der ikke allerede i ferieperioden være fastsat møder, givet tilbud om fleksjob eller afgivet andre tilbud, som du har pligt til at deltage i. Er der mindre end 14 dage til ferieafholdelsen, kan jobcentret godkende det, såfremt afholdelsen ikke modvirker din beskæftigelsesindsats.

Mentorordning – personlig hjælp og støtte til job og uddannelse

Hvis du har brug for særlig introduktion til et nyt arbejdsområde eller af andre grunde har brug for ekstra støtte til din jobfunktion, kan du få bevilget en mentor i en periode. Mentoren kan fx være en erfaren ansat på arbejdspladsen eller en medarbejder fra jobcentret, som fx hjælper dig med at prioritere og håndtere arbejdsopgaverne og støtter dig i at blive en del af fællesskabet på arbejdspladsen.

Mentorordningen kan også bruges til at få en god start på en ny uddannelse, eller som støtte til at overkomme andre barrierer, der gør det vanskeligt for dig at fastholde eller få job eller uddannelse. Det kan fx være hjælp til at komme op om morgenen og møde på arbejdspladsen eller hjælp til at kontakte egen læge eller jobcentret mv.

En hjælpende hånd til job og uddannelse

HVEM GÆLDER DET?

Mentorordningen gælder alle, der har et afgørende behov for en mentor for at opnå et job eller gennemføre et beskæftigelsesrettet forløb eller en uddannelse. Du kan således ansøge om en mentor, hvis du:

- deltager i kontaktføreløb
- deltager i beskæftigelsesrettede tilbud
- er ansat i fleksjob
- er delvis raskmeldte
- er ansat i ordinært arbejde
- er selvforsørgende
- påbegynder ordinær uddannelse (personer under 30 år)

Betingelser

- Mentorens opgave med at introducere, vejlede og oplære skal ligge ud over de opgaver, som man kan forvente, at en arbejdsgiver eller et uddannelsessted sædvanligvis varetager
- Jobcentret kan bevilge en mentor i forbindelse med stort set alle former for beskæftigelsesfremmende aktiviteter, så længe mentoren er afgørende for at opnå eller fastholde beskæftigelse
- Mentorstøtte kan med få undtagelser bevilges for maksimum seks måneder med mulighed for forlængelse

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret, hvis du vil søge om at få bevilget en mentor eller blot vil høre om mulighederne. Ved bevilling af en mentor skal du indgå en skriftlig aftale med jobcentret. Aftalen skal indeholde oplysninger om:

- målet med mentorstøtten
- navn og kontaktdata på mentor
- de opgaver, som mentor skal bistå med
- varigheden af aftalen
- timeantallet for mentorstøtten
- klagevejledning

Du kan finde blanketten om ansøgning om mentorfunktion (AB 401) på jobnet.dk under blanketter.

”Min plan”, ”Helhedsorienteret plan” og uddannelsespålæg

”Min plan” eller ”Helhedsorienteret plan” er en skriftlig aftale mellem dig og jobcentret, hvor I angiver, hvilke aktiviteter, der skal iværksættes på hvilke tidspunkter, for at du hurtigst muligt kan komme i arbejde eller uddannelse.

Fast aftale om dit forløb

HVEM GÆLDER DET?

Du skal udarbejde ”Min plan”, hvis du modtager dagpenge, kontanthjælp eller er revalidend. Hvis du modtager kontanthjælp, er under 30 år og ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse – eller hvis du er under 25 år* og modtager arbejdsløshedsdagpenge – vil du få et uddannelsespålæg og skal udarbejde en uddannelsesplan under ”Min plan”-konceptet. Det betyder, at du med vejledning fra jobcentret skal søge og starte på en uddannelse hurtigst muligt.

”Helhedsorienteret plan”

Hvis du ud over din ledighed har komplekse og sammensatte problemer, kan du få udarbejdet en såkaldt ”Helhedsorienteret plan”. Den helhedsorienterede plan fraviger en del af kravene i ”Min plan” og kan gå på tværs af fx beskæftigelses- og socialforvaltningen og koordinere aktiviteter og indsatser, der samlet set skal hjælpe dig godt videre i dit liv.

Betingelser

Udarbejdelsen af ”Min plan” skal så vidt muligt rettes mod brancher, hvor der er behov for arbejdskraft, og den skal angive:

- Dine beskæftigelsesmål
- Hvilke relevante beskæftigelsestilbud (fx virksomhedspraktik, job med løntilskud, opkvalificerings- eller afklaringsforløb mv.), du skal gennemføre
- Hvis du har andre problemer end ledighed, skal det også anføres, hvilke andre aktiviteter der kan bidrage til at stabilisere din fysiske, psykiske og sociale situation, så du kommer tættere på arbejdsmarkedet (se også ”Helhedsorienteret plan ovenfor)
- Hvis du er revalidend, skal jobplanen desuden angive dine muligheder for at blive optaget på en uddannelse og for endelig erhvervsmæssig placering

- Hvis virksomhedsrevalidering indgår, skal virksomhedens rolle og jobcenterets støtte under forløbet også beskrives
- Du skal kvittere for ”Min plan” på jobnet.dk, og du er forpligtet til at overholde den
- ”Min plan” kan kun ændres efter aftale med jobcentret
- Som dagpenge- eller kontanthjælpsmodtager (uden andre problemer end ledighed) skal du stå til rådighed for arbejdsmarkedet, mens du er i gang med aktiviteterne i din plan

Når du modtager et uddannelsespålæg og en uddannelsesplan gælder følgende betingelser:

- Du får afklarende vejledningssamtaler og skal samarbejde med jobcentret om at komme i gang med en uddannelse hurtigst muligt
- Du skal være realistisk omkring dine uddannelsesønsker
- Du skal deltage i tilbud, der kan hjælpe dig hurtigere i gang med en uddannelse – fx kortere praktikforløb på en virksomhed eller på en uddannelse
- Senest en måned efter du har henvendt dig på jobcentret, har du ret og pligt til at deltage i tilbud, som får dig tættere på uddannelse

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret og hør mere om dine muligheder, pligter og rettigheder i forhold til ”Min plan”, ”Helhedsorienteret plan” og uddannelsespålæg. Du kan altid se ”Min plan” på din personlige side på jobnet.dk

* og ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse. Ikke har forsørgerpligt over for hjemmeboende børn, og det vurderes, at du vil kunne gennemføre en uddannelse på almindelige vilkår.

Nytteindsats

Med **nytteindsats** skal du arbejde for din offentlige ydelse ved at udføre en samfundsnyttig opgave. Det vil typisk være almennyttige gøremål i offentlige virksomheder, der ikke må erstatte eller udkonkurrere almindelig job. Fx at klippe hæk, renholde grønne områder, gå ture med plejehjemsbeboere mv.

Gør nytte
for din
ydelse

HVEM GÆLDER DET?

Du kan blive bedt om at deltage i nytteindsats, hvis du:

- modtager uddannelseshjælp eller kontanthjælp
- er dagpengemodtager, og jobcentret vil afprøve din rådighed i forhold til arbejdsmarkedet

Betingelser

- Du skal altid acceptere tilbud om nytteindsats for at kunne modtage din ydelse
- Du skal stadig være tilmeldt *jobnet.dk* og være aktivt jobsøgende, mens du er i nyttejob, hvis du modtager kontanthjælp
- Du skal fortsat arbejde hen imod at kunne påbegynde uddannelse, mens du er i nytteindsats, hvis du modtager uddannelseshjælp
- Jobindholdet behøver ikke på forhånd at være præciseret i en konkret arbejdsbeskrivelse, og nytteindsats kan vare op til 13 uger på samme sted

Økonomi

Du modtager din hidtidige ydelse, når du er i nytteindsats.

SÅDAN GØR DU

Jobcentret vil automatisk tilbyde dig nytteindsats på det relevante tidspunkt efter de gældende regler. Du kan høre mere om nytteindsats i jobcentret.

Opkvalificering ved ansættelse i ordinært job

Tilbuddet om **opkvalificering ved ansættelse i ordinært job** kan gøre det nemmere at søge og finde job inden for områder, hvor du næsten har alle kvalifikationerne – men bare lige mangler et enkelt kursus eller certifikat. Det kan fx være et truckcertifikat eller it-kørekort, der kan være den afgørende forskel for, om du bliver ansat i et ordinært job.

Udvider dine
jobmuligheder

HVEM GÆLDER DET?

Din arbejdsgiver kan benytte sig af tilbuddet i forbindelse med ansættelsen, hvis du inden ansættelsen modtog dagpenge, kontanthjælp, uddannelseshjælp, sygedagpenge eller førtidspension – eller hvis du er revalidend eller nyuddannet og har et handicap. Der er derudover krav til varigheden af din ledighed:

- Hvis du er dagpengemodtager eller jobparat kontanthjælpsmodtager er der et krav om 12 måneders ledighed forud for ansættelsen, dog seks måneder for dig, som er under 30 år eller har særlig risiko for at blive langtidsledig
- Hvis du er aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager eller uddannelseshjælpsmodtager er kravet seks måneders ledighed forud for ansættelsen
- Hvis du modtager sygedagpenge eller førtidspension, er revalidend eller nyuddannet og har et handicap, er der ikke et krav til varigheden af din ledighed forud for ansættelsen.

Betingelser og økonomi

- I opkvalificeringsperioden modtager du almindelig løn, mens din arbejdsgiver får dækket udgifterne til opkvalificeringen
- Opkvalificeringen skal ligge ud over almindelig oplæring
- Opkvalificeringen må ikke varetages af en person, der er ansat i virksomheden
- Der kan gives tilskud til alle former for opkvalificering, men det skal godkendes af jobcentret inden påbegyndelse.

SÅDAN GØR DU

Når du finder et job, hvor opkvalificering kunne være relevant, skal du sammen med din arbejdsgiver og evt. jobcentret opstille rammerne for opkvalificeringen i forbindelse med ansættelsen. Herefter ansøger arbejdsgiver om tilskud til opkvalificeringen via blanket AF 92, som sendes udfyldt til jobcenteret.

Ny pulje gør det lettere at få job i brancher, der mangler arbejdskraft

Puljen giver dig som dagpengemodtager eller jobparat kontanthjælpsmodtager mulighed for at blive opkvalificeret (via korte kurser og certifikater) til en konkret stilling i en virksomhed, før du bliver ansat.

- Kravet om forudgående ledighed, som i dag er 6 eller 12 måneder, er kun 3 måneder inden for stillingsbetegnelser med rekrutteringsudfordringer.
- Tilbud om vejledning og opkvalificering kan via puljen gives i op til 3 måneder forud for den ordinære ansættelse.
- Kravet om ansættelseskontrakt lempes og erstattes af et krav om en arbejdsgivererklæring om ordinær ansættelse.

Realkompetencevurdering

Med en realkompetencevurdering kan du få synliggjort og dokumenteret alle de uformelle kvalifikationer, som du har opnået via din tidligere erhvervserfaring. Det styrker dine muligheder for at få merit ved videre voksen- og efteruddannelse og kan også bruges i din jobsøgning – fx som bevis for dine kompetencer i dit cv.

Få dokumentation på alt det, du kan

HVEM GÆLDER DET?

Retten til realkompetencevurdering gælder alle ledige ufaglærte over 30 år.

Realkompetencevurderingen, som kan vare fra 1/2 dag til 10 dage, kan bestå af en vurdering eller afprøvning af, om dine kvalifikationer, kompetencer og viden fx kan bruges i et specifikt job eller i en specifik branche. Realkompetencevurdering kan også danne afsæt for et konkret uddannelsesløft via erhvervsuddannelser for voksne (se separate faktaark om Erhvervsuddannelse for voksne og Uddannelsesløft).

Betingelser

- Du skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, mens du får foretaget en realkompetencevurdering

Økonomi

Du modtager som udgangspunkt din sædvanlige ydelse i den periode, du får foretaget en realkompetencevurdering.

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret og hør mere om dine muligheder for at få en realkompetencevurdering.

Selve vurderingen skal foretages af en ordinær uddannelsesinstitution under enten:

- Voksenuddannelsesområdet VUC
- Arbejdsmarkedsuddannelsesområdet AMU
- Erhvervsuddannelsesområdet EUV
- Videregående voksenuddannelsesområdet VVU

Inden mødet med uddannelsesinstitutionen kan du med fordel gå ind på minkompetencemappe.dk og registrere din erhvervserfaring og de kurser, du eventuelt har taget.

Rehabiliteringsteamet

- særlig tværfaglig indsats

Hvis det vi sammen gør i jobcentret ikke får dig i job eller i gang med at uddanne dig, kan du få tilbudt et møde med kommunens **rehabiliteringsteam**. Teamet er sammensat af medarbejdere fra forskellige områder i kommunen. Sammen med dig og din sagsbehandler vurderer teamet, om du med en særlig indsats kan komme i arbejde på fuld tid igen. Det kan også være, at rehabiliteringsteamet finder frem til, at et fleksjob eller en førtidspension er det bedste for dig.

Afklaring
af dine
muligheder

HVEM GÆLDER DET?

Rehabiliteringsteamet kan hjælpe dig, hvis du:

- er ledig og ikke kan komme i job eller uddannelse med den normale indsats
- er sygemeldt og ikke få forlænget dine sygedagpenge efter forlængelsesreglerne (se også faktaarket "jobafklaringsforløb").

Før mødet i rehabiliteringsteamet

Før du mødes med teamet, skal du sammen med din sagsbehandler lave en grundig beskrivelse af alt det, du kan i forhold til job og uddannelse, og hvad du måske mangler, herunder:

- Hvilke erfaringer, ressourcer og ønsker, du har i forhold til job og uddannelse
- Hvilke arbejdsmæssige og/eller sociale udfordringer, du har i forhold til job eller uddannelse
- Hvilke personlige ressourcer og netværk, du har
- Hvordan din helbredsmæssige- og hidtidige forsørgelsessituation ser ud
- Hvilke erfaringer, der er med den hidtidige indsats

Derudover skal din praktiserende læge beskrive dine muligheder for arbejde/uddannelse.

Under mødet i rehabiliteringsteamet

Under mødet skal du sammen med rehabiliteringsteamet finde frem til, hvordan du kan komme i gang med at arbejde eller uddanne dig med udgangspunkt i dine styrker. Din sagsbehandler er med på mødet, og du kan også tage en med, der kender dig godt. Det kan i enkelte tilfælde være nødvendigt at henvise dig til yderligere undersøgelse hos Klinisk Funktion, inden teamet kan komme med sin indstilling.

Efter mødet i rehabiliteringsteamet

Efter mødet kommer rehabiliteringsteamet med en indstilling til, hvordan du bedst kan komme videre fra din nuværende situation. Den indeholder en vurdering af din fortsatte evne til at arbejde. Den kan eventuelt også indeholde en beskrivelse af konkrete forløb og aktiviteter, der kan hjælpe med at udvikle din arbejdsevne (hvis vi fx tilbyder dig et ressourceforløb, eller hvis du er indstillet til et jobafklaringsforløb). På baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling, samarbejdet med dig om din plan, og de øvrige oplysninger, træffer kommunen en afgørelse om din sag, og du modtager et brev om, hvad der er besluttet.

Afgørelsen kan være:

- **Ressourceforløb (se separat faktaark)**
Hvis en særlig indsats kan hjælpe dig videre og på sigt i gang med at arbejde eller uddanne dig, får du tilbud om et ressourceforløb
- **Fleksjob (se separat faktaark)**
Du får ret til et fleksjob, hvis du har varige og væsentlige begrænsninger i din arbejdsevne. Du skal heller ikke kunne opnå eller fastholde et arbejde på normale vilkår, og du må ikke have ret til førtidspension
- **Førtidspension (se separat faktaark)**
Du kan få førtidspension, hvis din evne til at arbejde er varigt nedsat til det ubetydelige, og din evne til at arbejde ikke kan udvikles på grund af dit helbred.

Hvis der ikke er grundlag for hverken ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension kan beslutningen også blive, at du skal tilbage i jobcentret og arbejde videre med andre tilbud.

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret hvis du vil vide mere om rehabiliteringsteamet.

Repatrering – frivillig tilbagevenden til hjemlandet eller tidligere opholdsland

Som flygtning, familiesammenført udlænding eller indvandrer kan du få rådgivning og økonomisk hjælp til at genbosætte dig i dit hjemland eller tidligere opholdsland

Få op til
139.274 kr.
til at starte et
nyt liv i hjem-
landet

HVEM GÆLDER DET?

Du kan modtage rådgivning og økonomisk hjælp til at genbosætte dig i dit hjemland eller tidligere opholdsland, hvis du har opholdsstilladelse i Danmark på baggrund af din status som:

- Flygtning
- Familiesammenført til flygtning
- Anden familiesammenført udlænding, som har haft opholdstilladelse i Danmark i 5 år
- Udlænding, som har opholdstilladelse i Danmark efter regler, som gjaldt før udlændingeloven af 1983, eller som er født i Danmark som efterkommere af disse

Betingelser

- Du kan kun få hjælp til repatriering, hvis du ikke selv har midler til det og kun, hvis du ønsker at genbosætte dig varigt i dit hjemland eller tidligere opholdsland
- Du kan kun få hjælp til repatriering én gang
- Som familiesammenført kan du kun få hjælp til repatriering, når du vender tilbage til hjemlandet eller tidligere opholdsland med den, du oprindeligt er familiesammenført med (referencen). Der gælder dog en række undtagelser fra denne betingelse*
- Du kan ikke få hjælp til repatriering, hvis du bevidst unddrager dig strafforfølgning eller straffuldbyrdelse

Økonomi

Hjælp til repatriering omfatter et engangsbeløb på:

- 139.274 kr. for voksne og 42.476 kr. for børn. Pengene udbetales i to portioner – første del ved udrejsen og anden del (op til 83.565 kr. til voksne, op til 25.486 kr. til børn) udbetales efter ét år i hjemlandet / tidligere opholdsland.

Derudover kan der ydes økonomisk støtte til:

- Rejseudgifter
- Transport af ejendele, eller til udgifter til køb af personlige bohøve
- Erhvervsudstyr

* Hvis du er blevet skilt fra referencen. Hvis referencen er død. Hvis du som barn er blevet familiesammenført og efter dit fyldte 18 år ønsker at repatriere. Hvis du har opholdstilladelse på grundlag af en familiemæssig tilknytning til en herboende søn eller datter og på repatrieringstidspunktet er fyldt 55 år og opfylder betingelserne for at modtage førtidspension, eller hvis du er fyldt 50 år og på grund af din helbredstilstand eller lign. ikke formodes at kunne skaffe dit et forsørgelsesgrundlag i dit hjemland eller tidligere opholdsland.

** Du er omfattet af ordningen, hvis du: Ikke har midler, som kan dække behovet for reintegrationsbistand. Ønsker at vende permanent tilbage til dit hjemland eller tidligere opholdsland. Har haft opholdstilladelse i Danmark i 5 år og på tidspunktet for repatrieringen er fyldt 55 år. Opfylder betingelserne for at modtage førtidspension eller er fyldt 50 år og på grund af din helbredstilstand eller lignende forhold må antages ikke at kunne skaffe dig et forsørgelsesgrundlag i dit hjemland eller tidligere opholdsland

- Sygeforsikring i fire år
- Medicin til ét års forbrug
- Nødvendige hjælpemidler
- Udgifter til skolegang i 4 år for børn mellem (5-16) år
- Støtte til anskaffelse af rejseudgifter

Tag dit forsørgelsesgrundlag med i kortere perioder

Hvis du modtager hjælp til forsørgelse (fx kontanthjælp, integrationsydelse, sygedagpenge eller dagpenge mv.) kan du ansøge om at tage ydelsen med, hvis du vil deltage i praktik- eller uddannelsesforløb eller i rekognosceringsrejser til hjemlandet / det tidligere opholdsland for at kunne træffe beslutning omkring repatriering.

Reintegrationsbistand

Hvis du er omfattet af repatrieringsloven, kan du, hvis du opfylder en række betingelser**, modtage reintegrationsbistand i op til fem år. Reintegrationsbistand er en slags pensionslignende, månedlig ydelse, bistandens størrelse afhænger af leveomkostningerne i det land, du repatrierer til (typisk vil bistanden ligge på 2.800-5.500 kr. pr. måned). Du kan også vælge at modtage reintegrationsbistanden som en livslang ydelse på 80% af den oprindelige reintegrationsbistand.

Fortrydelsesret

Som flygtning har du ret til at fortryde beslutningen om at vende hjem og komme tilbage til Danmark indenfor typisk ét år. På den måde kan du igen opnå rettigheder i Danmark, men du skal dog tilbagebetale hele repatrieringsstøtten, hvis du fortryder. Som indvandrer har du ikke nogen fortrydelsesret, når du er rejst og har fået støtte til at vende tilbage til hjemlandet.

Sådan gør du

Dansk Flygtningehjælp yder rådgivning til udlændinge (også med tolkebistand), der ønsker at vende hjem. Ring på: 3373 5000 eller skriv til atvendehjem@drc.dk. Læs mere og kom videre på: www.atvendehjem.dk

Ressourceforløb

– forebyggelse af førtidspension

Hvis du er i risiko for at blive tilkendt en førtidspension, skal du tilbydes et længerevarende forløb, der med fokus på dine ressourcer kan udvikle din arbejdsevne og på sigt bringe dig i arbejde eller i gang med en uddannelse. Hvis du allerede modtager førtidspension og er under 40 år, kan du også få et ressourceforløb og på den måde forsøge at finde tilbage til arbejdsmarkedet.

Fokus
på dine
ressourcer

HVEM GÆLDER DET?

Ressourceforløb er til dig, der:

- er mellem 18 år og folkepensionsalderen (særligt målrettet personer under 40 år) og har komplekse problemer ud over ledighed
- har modtaget længerevarende offentlig forsørgelse, eller fx har deltaget i revalidering uden resultat
- har brug for et helhedsorienteret forløb med en kombination af en beskæftigelsesrettede, sociale og sundhedsmæssige aktiviteter.

Økonomi

Under ressourceforløb modtager du ressourceforløbsydelse, der er på samme niveau, som den ydelse du modtog forud for ressourceforløbet. Ydelsen kan blive justeret undervejs i forløbet. Hvis du fx er på kontanthjælp og får et barn undervejs i forløbet, bliver Ressourceforløbsydelsen hævet til kontanthjælpsniveau på forsørgersats. Ressourceforløbsydelsen er uafhængig af din egen formue og en eventuel ægtefælles indtægts- og formueforhold.

Betingelser

- Et ressourceforløb varer mindst ét og højst fem år
- Der kan gives flere ressourceforløb til samme person
- Du får en koordinerende sagsbehandler igennem hele forløbet
- Du skal i samarbejde med din sagsbehandler udarbejde forberedelsesdelen til en rehabiliteringsplan. Forberedelsesdelen skal beskrive dine uddannelses- og beskæftigelsesmål,

dine beskæftigelsesmæssige ressourcer i forhold til at opnå beskæftigelse eller påbegynde en uddannelse. Din læge skal også vurdere din helbredsmæssige situation

- På baggrund af forberedelsesdelen vil rehabiliteringsteamet (se separat faktaark) drøfte de tilbud og indsatser, der skal indgå i dit ressourceforløb
- Du skal deltage aktivt i det individuelt tilrettelagte ressourceforløb, som det fremgår af rehabiliteringsplanen
- Du skal deltage i alle samtaler i kommunen eller hos anden aktør, og du skal altid give besked til kommunen eller arbejdsgiver i tilfælde af sygdom.

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret, hvis du vil vide mere eller ønsker at komme i betragtning til et ressourceforløb.

Forsøgsordning med ret til inddragelse af sundhedskordinator

Forsøgsperioden løber fra den 1. juli 2017 til 30. juni 2019 og indebærer, at du i et ressourceforløb kan anmode kommunen om at få sundhedskordinator inddraget i tilrettelæggelsen af et konkret beskæftigelsesrettet tilbud. Kommunen skal herefter afholde et møde mellem dig, sundhedskordinator, sagsbehandler og en virksomhedskonsulent. Sundhedskordinator rådgiver herefter kommunen om mulighederne for at tilrettelægge det konkrete tilbud under hensyn til dit helbred og behov for skånehensyn m.v. På baggrund af sundhedskordinatorer rådgivning tager kommunen stilling til, om tilbuddet skal tilpasses, eller om der skal iværksættes et andet tilbud.

Revalidering

Revalidering skal hjælpe dig, der ikke kan varetage et job af fysiske, psykiske eller sociale årsager, med at finde den kortest mulige vej tilbage på arbejdsmarkedet. En revalidering vil typisk bestå af uddannelse, optræning eller omskoling - ofte i kombination med virksomhedspraktik. Det kan også foregå via ansættelse hos en privat eller offentlig arbejdsgiver - som en såkaldt virksomhedsrevalidering.

Revalideringen skal altid målrettes områder med gode beskæftigelsesmuligheder.

Praktik
Uddannelse
Omskoling

HVEM GÆLDER DET?

For at få støtte til revalidering, skal følgende betingelser være opfyldt:

- Du skal have varige begrænsninger i din arbejdssevne, som betyder, at du ikke kan forsørge dig selv.
- Der skal være en realistisk mulighed for, at revalideringen kan føre dig til hel eller delvis selvforsørgelse.
- Der er ikke andre tilbud eller muligheder (fx ordinær uddannelse, virksomhedspraktik eller job med løntilskud), der kan hjælpe dig i beskæftigelse.

Under 25 år udeboende	7.363 kr. pr. måned
Under 25 år hjemmeboende	3.553 kr. pr. måned
Under 25 år, gravid og min. 12 uger henne	11.423 kr. pr. måned
Under 25 år og psykisk syg med forsørgelsespligt for ikke hjemmeboende børn	15.180 kr. pr. måned
Under 25 år, psykisk syg og udeboende	11.423 kr. pr. måned

Du skal betale skat af din revalideringsydelse, som dog er uafhængig af en eventuel ægtefælles indkomst og formue. Du kan også komme i løntilskud under revalidering.

Forrevalidering

For at kunne svare på ovenstående spørgsmål kan det være nødvendigt med en forrevalidering, hvor du kan prøve dine kræfter, evner og muligheder af i forskellige arbejdsfunktioner. Det kan enten foregå på en arbejdsplads eller en revalideringsinstitution - men det kan også være et højskoleophold, hf-kurser, undervisning på 9.-10. klasses niveau, erhvervsintroducerende kurser mv.

Økonomi

Du kan højst få revalideringsydelse i op til fem år. Revalideringsydelsen svarer til den maksimale dagpengesats på 18.878 kr. pr. måned. Hvis du er under 25 år, får du dog normalt kun den halve revalideringsydelse. En eventuel forrevalidering foregår på din hidtidige ydelse. Sætserne er:

Over 30 år	18.878 kr. pr. måned
Forsørgere under 30 år	18.878 kr. pr. måned
Over 25 år med forsørgelsespligt over for ikke hjemmeboende børn	15.180 kr. pr. måned
Over 25 år uden forsørgelsespligt over for børn	11.423 kr. pr. måned

Betingelser

- Du skal deltage i de nødvendige lægelige undersøgelser for at belyse din helbredstilstand.
- Du skal oplyse jobcentret om forhold, der kan have betydning for din ret til revalidering.
- Du skal deltage i en eventuel forrevalidering, hvis jobcentret vurderer, at det er nødvendigt for at kunne afklare, hvad du vil og kan revalideres til.
- Du skal som udgangspunkt gennemføre eventuelle uddannelser under revalideringen på den normerede studietid.
- Hvis du overvejer revalidering til selvstændig virksomhed, skal du kontakte jobcentret, da der er flere forhold, der skal være opfyldt.

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret, hvis du vil høre mere om - eller ønsker at blive godkendt til - revalidering.

Seks ugers jobrettet uddannelse for dagpengemodtagere

Med seks ugers jobrettet uddannelse kan du forbedre dine jobmuligheder og få flere af de færdigheder og kompetencer, som virksomhederne har brug for. Du kan vælge ét seks ugers jobrettet uddannelses- eller kursusforløb inden for områder med gode jobmuligheder.

Vælg selv
din uddannelse

HVEM GÆLDER DET?

Du har ret til 6 ugers jobrettet uddannelse, hvis du er:

- ufaglært eller faglært dagpengemodtager
- dagpengemodtager med en kort videregående uddannelse og samtidig har en erhvervsfaglig uddannelse.

Betingelser

- 6 ugers jobrettet uddannelse kan tidligst påbegyndes efter 5 ugers sammenlagt ledighed*.
- Hvis du er fyldt 25 år, skal du gennemføre den jobrettede uddannelse inden for de første ni måneder af din ledighed.
- Hvis du er under 25 år, skal du gennemføre den jobrettede uddannelse inden for de første seks måneder af din ledighed.
- Starter du på en uddannelse i opsigelsesperioden, kan du fortsætte din uddannelse i op til seks uger fra første ledighedsdag, hvis det er et forløb, du kan tage som jobrettet uddannelse.

Økonomi

- Du får dagpenge i uddannelsesperioden.
- Du får betalt din uddannelse af jobcentret.
- Du får tilskud til transport på 0,99 kr. pr. km for den strækning, der ligger ud over de første 24 km mellem din bopæl og uddannelsesstedet.

SÅDAN GØR DU

Kurser og uddannelsesforløb på op til seks uger

Find dit ønskede kursus eller uddannelsesforløb på positivlisten for seks ugers jobrettet uddannelse. Se listen her: www.star.dk - søg på "positivlisten for 6 ugers jobrettet uddannelse".

Kurser og uddannelsesforløb over seks uger

Positivlisten indeholder også kurser og uddannelsesforløb, der sammenlagt er over seks ugers varighed. Jobcentret kan bevilge den resterende del af et forløb som et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelse. Se listen her: www.star.dk - søg på "positivlisten for 6 ugers jobrettet uddannelse og kurser over 6 uger".

Når du har fundet dit kursus eller uddannelsesforløb, kan du enten ansøge digitalt via jobnet.dk eller udfylde blanketten AR237 med de nødvendige oplysninger og underskrifter, inden uddannelsen begynder. Du finder blanketten på star.dk - søg på "AR237". Du skal have både uddannelsesinstitutionens, jobcentrets og a-kassens godkendelse, inden du kan begynde på uddannelsen.

A-kassen skal attestere at:

- du har ret til jobrettet uddannelse på ansøgningstidspunktet.
  - jobsamtale med jobcentret er afholdt.
  - uddannelsesstedet har bekræftet din optagelse på uddannelsen.
- Derudover anfører a-kassen tidspunktet for, hvornår du har været ledig i seks eller ni måneder. Uddannelsesstedet skal udfylde bilag 1 i AR237 med oplysninger om uddannelsesstedet og uddannelsen.

Brug også den regionale uddannelsespulje

Den regionale uddannelsespulje er en mulighed for alle dagpengemodtagere, som fra første ledighedsdag og i hele dagpengeperioden kan få tilbud om korte, erhvervsrettede uddannelsesforløb efter en visitation i jobcentret. Uddannelsesforløbene skal fremgå af den regionale positivliste, og der er årligt afsat 115 mio. kr. til den regionale uddannelsespulje, som fordeles til kommunerne. Læs mere om den regionale uddannelsespulje her.

* Kurser, der på positivlisten er markeret som særligt relevante for arbejdsmarkedets behov, kan som forsøg (frem til 28. feb. 2019) undtages fra karenperioden på 5 uger

Seks ugers jobrettet uddannelse for ledighedsydelsesmodtagere

Når du er godkendt til et fleksjob, kan du med **seks ugers jobrettet uddannelse** forbedre dine jobmuligheder og få flere af de færdigheder og kompetencer, som virksomhederne har brug for. Du kan vælge seks ugers jobrettet uddannelses- eller kursusforløb inden for områder med gode jobmuligheder.

Vælg selv
din uddannelse

HVEM GÆLDER DET?

Du har ret til 6 ugers jobrettet uddannelse for ledighedsydelsesmodtagere, hvis du:

- er berettiget til fleksjob og modtager ledighedsydelse
- er ufaglært eller faglært
- har en kort videregående uddannelse og samtidig har en erhvervsfaglig uddannelse.

Betingelser

- 6 ugers jobrettet uddannelse kan tidligst påbegyndes efter 5 ugers sammenlagt ledighed og skal gennemføres inden for de første 9 måneder af din sammenlagte ledighed. Hvis du har påbegyndt et kursus eller et uddannelsesforløb inden for en erhvervsgruppe med rekrutteringsudfordringer i en opsigelsesperiode, kan du dog fortsætte med kurset eller uddannelsesforløbet som jobrettet uddannelse i op til 6 uger fra første dag med ledighedsydelse.
- Du skal stå til rådighed for fleksjob under uddannelsen, og hvis du bliver tilbudt et fleksjob, skal du være parat til at afbryde uddannelsen.
- Det er muligt at tage et eller flere kursusforløb, så længe de ikke sammenlagt overskrider 6 uger. Forløbet kan være et kursus, en uddannelse eller et kursusforløb, der er stykket sammen til en pakke og fremgår af positivlisten (se "Sådan gør du").

Økonomi

- Du får ledighedsydelse i uddannelsesperioden.
- Du får betalt din uddannelse af jobcentret.
- Du får tilskud til transport på 0,99 kr. pr. km for den strækning, der ligger ud over de første 24 km mellem din bopæl og uddannelsesstedet.

SÅDAN GØR DU

Find dit ønskede kursus eller uddannelsesforløb på positivlisten for seks ugers jobrettet uddannelse. Se listen på: www.star.dk - søg på "positivlisten for 6 ugers jobrettet uddannelse".

Når du har fundet dit kursus eller uddannelsesforløb, skal du kontakte din sagsbehandler i kommunen.

Selvforsørgende ledig udlænding

Hvis du ikke er dansk statsborger, ledig og selvforsørgende, kan du få vejledning og hjælp i jobcentret til at komme ind på arbejdsmarkedet eller i gang med en uddannelse.

Få hjælp til uddannelse og job

HVEM GÆLDER DET?

Jobcentret kan hjælpe dig, der er:

- Familiesammenført (hvor dit ophold er betinget af, at din ægtefælle forsørger dig)
- Medfølgende ægtefælle, som har job i Danmark, det kan fx være statsborgere fra andre EU-lande

Muligheder som familiesammenført

Hvis du er familiesammenført borger vil du blive inviteret til en personlig samtale, hvor der udarbejdes en integrationskontrakt og integrationsplan (se separate faktaark). I samtalen vil vi komme ind på din erhvervs erfaring, din uddannelse og dine sprogkompetencer. Det er en god idé, hvis du medbringer dit CV på engelsk eller dansk til samtalen. Overvej også, hvad du gerne vil beskæftige dig med i Danmark. Udover danskuddannelse (se separat faktaark), hvor du har mulighed for at få en skattefri danskbonus på 6.242 kr.*, vil du typisk få vejledning om følgende jobrettede tilbud:

- Virksomhedspraktik i 4-13 uger. Du får ikke løn under praktikopholdet, men får mulighed for at få jobberfaring, der kan hjælpe dig videre i job. Derudover får du mulighed for at vise en virksomhed, hvilke kompetencer du har
- Job med løntilskud. Løntilskud er en tidsbegrænset ansættelse på mellem 4-12 måneder. Løntilskud kan være en god mulighed for at få foden inden for i en virksomhed. Lønnen afhænger af, om du bliver ansat i en privat eller offentlig løntilskudsstilling. Som international borger afhænger din ret til et løntilskudsjob af, hvilken type opholdstilladelse du har
- Uddannelsesmuligheder efter sprogskolen
- Mulighed for at få en mentor

Muligheder som medfølgende ægtefælle

Hvis du er medfølgende ægtefælle kan du kontakte jobcentret, hvis du ønsker vejledning og hjælp til at komme i arbejde. Jobcentret kan vejlede om dine muligheder for at få danskundervisning og for at komme i arbejde. Vi vil komme ind på, hvad du tidligere har beskæftiget dig med, og hvad du gerne vil beskæftige dig med i Danmark. Det er en god idé, hvis du medbringer dit CV på engelsk eller dansk til samtalen. Du vil få tilbudt et introduktionsforløb, der består af:

- Arbejdsmarkedsrettet danskundervisning (se separat faktaark). Kurset skal gennemføres inden for en tidsramme på ca. halvandet år. Derefter har du mulighed for at deltage i en af de tre ordinære danskuddannelser, hvis du ønsker at styrke danskundskaberne yderligere
- Beskæftigelsesfremmende tilbud

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret, hvis du er interesseret i vejledning og hjælp til at få arbejdsmarkedsrelateret danskundervisning og til at komme i arbejde.

MERE INFORMATION

www.workindenmark.dk

* Hvis du som flygtning eller familiesammenført er omfattet af integrationsprogrammet og ikke modtager integrationsydelse, kan du - når du har bestået prøve i Dansk 2 eller tilsvarende eller højere prøve - ansøge om en skattefri danskbonus på 6.242 kr.

Seniorjob

Med et **seniorjob** er du sikret en ansættelse i kommunen, indtil du kan gå på efterløn. Et seniorjob er som udgangspunkt et almindeligt fuldtidsarbejde på overenskomstmæssige vilkår.

HVEM GÆLDER DET?

Du har ret til et seniorjob (senest to måneder efter du ansøger om det), hvis du er lige ved at miste eller lige har mistet dagpengeretten og har højst fem år tilbage til efterlønsalderen.

Betingelser

For at komme i betragtning til et seniorjob, skal du:

- være ledig
- fortsat være medlem af en a-kasse
- fortsat betale efterlønsbidrag
- kunne opfylde anciennitetskravet for at få efterløn, når du når efterlønsalderen
- have opbrugt dagpengeretten tidligst fem år før, du når efterlønsalderen, og hvis det sker efter 6. januar 2014, skal du derudover have opbrugt retten til midlertidig arbejdsmarkedsydelse

Du skal stadig stå til rådighed for arbejdsmarkedet, mens du er i et seniorjob og sige ja, hvis jobcentret finder et job til dig.

Økonomi

I et seniorjob får du løn efter almindelige overenskomstmæssige vilkår. Mens du er i et seniorjob, optjener du ikke ret til dagpenge. Hvis kommunen ikke overholder fristen for at tilbyde dig et job, har du ret til en kompensation, som modsvarer det beløb, du modtog i dagpenge ved dagpengeperiodens udløb.

Ferie med kompensation

Du har også ret til at holde ferie med kompensation, hvis du senest dagen før ferien giver kommunen besked. Ferieåret går fra 1. maj til 30. april. Retten til kompensation gælder for følgende dage og perioder:

Ret til kompensation opnået mellem 1. maj - 31. juli.	15 feriedage
Ret til kompensation opnået mellem 1. aug. - 31. dec.	10 feriedage
Ret til kompensation opnået mellem 1. jan. - 30. april.	5 feriedage

I det følgende ferieår har du ret til 25 feriedage med kompensation.

SÅDAN GØR DU

Hvis du har ret til et seniorjob, vil du modtage et brev fra din a-kasse cirka 3 måneder, før din dagpengeperiode udløber. I brevet orienterer a-kassen dig om muligheden for at få tilbudt et seniorjob. Du skal herefter selv sende en ansøgning til din kommune, og du vil efterfølgende blive indkaldt til en samtale. Kommunen skal så vidt muligt tage hensyn til dine tidligere kvalifikationer og interesser, når de senest 2 måneder efter din ansøgning ansætter dig i et seniorjob.

Du kan også holde dig orienteret om arbejdsmarkedets seniorpolitik og få hjælp til at finde et job på netværket www.seniorerhvervdanmark.dk

Personer født i perioden	Ret til seniorjob ved alder	Efterlønsalder (pligttidspunkt)
01. jan. 1954 – 30. juni 1954	55 ½ år	60 ½ år
01. juli 1954 – 31. dec. 1954	56 år	61 år
01. jan. 1955 – 30. juni 1955	56 ½ år	61 ½ år
01. juli 1955 – 31. dec. 1955	57 år	62 år
01. jan. 1956 – 30. juni 1956	57 ½ år	62 ½ år
01. juli 1956 – 31. dec. 1958	58 år	63 år
01. dec. 1959 – 30. juni 1959	58 ½ år	63 ½ år
01. juli 1959 og senere	59 år	64 år

* For personer, der er født efter den 31. december 1962, er efterlønsalderen tre år før pensionsalderen, jf. lov om social pension.

Hvornår
kan du få et
seniorjob?

Sygedagpenge forløb og opfølgning

Når du ved din sygemelding oplyser, at du forventer at være sygemeldt i mere end otte uger, har dit jobcenter pligt til at følge op på din sygemelding senest otte uger fra din første sygedag. Sammen skal I lægge en plan for, hvordan du kan fastholde dit job eller igen komme til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Få overblik
over forløbet og
forbered dig bedst
muligt

FORLØBET

Inden opfølgningssamtalen i jobcentret er det et krav, at du skal konsultere din egen læge med henblik på at få udarbejdet "attest til sygedagpengeopfølgning". I denne attest vurderer lægen din sygdom i forhold til at arbejde, dine muligheder for at arbejde med skånehensyn samt angiver et tidspunkt for, hvornår du kan forvente at genoptage arbejdet/stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Hvis du er sygemeldt fra et arbejde, har din arbejdsgiver ved anmeldelsen af fraværet også fået mulighed for at svare på tre spørgsmål om din sygdom, som kan lette jobcentrets opfølgning.

Opfølgningssamtale i jobcentret

På baggrund af oplysningerne fra dig selv, din arbejdsgiver og din læge, indkalder jobcentret dig til en opfølgningssamtale senest otte uger fra din første fraværsdag. Her skal I sammen lægge en plan for, hvordan du hurtigst kan komme tilbage i arbejde/eller igen stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Måske kan du starte på nedsat tid (se ark om delvis raskmelding) eller måske er der behov for en aktivitet internt i jobcentret eller hos anden aktør. Inden samtalen kan det være en fordel at gøre dig dine egne tanker omkring, hvordan du hurtigst kan komme tilbage i jobbet/stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Samtalen skal munde ud i en plan om dit videre forløb, og jobcentret vil herefter følge op på dit sygeforløb hver 4. uge. Det er vigtigt, at du er så åben omkring din situation som muligt og aktivt tager del i at finde de løsninger, der kan få dig tilbage i arbejde.

Revurdering efter fem måneder

I følge sygedagpengeloven skal alle sygedagpengesager revurderes efter fem måneder. Hvis jobcentret ikke kan forlænge dine sygedagpenge efter de gældende regler, vil du blive tilbudt et jobafklaringsforløb på en nedsat ydelse/nedsat refusion til din arbejdsgiver (se separat faktaark). Derfor skal du sammen med jobcentret bruge tiden fornuftigt og hurtigst muligt komme i gang med at finde holdbare løsninger, der kan fastholde dig i jobbet eller igen få dig til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Betingelser

Alle har pligt til at deltage i jobcentrets sygedagpengeopfølgning. Det kan have økonomiske konsekvenser for dig selv eller din arbejdsgiver, hvis du ikke deltager.

Økonomi

- Hvis du normalt får løn under sygdom, vil din arbejdsgiver modtage sygedagpengerefusion fra kommunen efter de første 30 kalenderdage af din sygemelding.
- Hvis du ikke får løn under sygdom, vil du selv modtage sygedagpenge fra kommunen.

SÅDAN GØR DU

Når du sygemelder dig hos din a-kasse eller din arbejdsgiver, får kommunen automatisk besked og sender dig herefter et oplysningsskema, hvor du skal angive, hvor lang tid du forventer at være sygemeldt. Hvis du oplyser, at du forventer at være sygemeldt mere end otte uger, vil jobcentret sende dig et brev med en anmodning om at konsultere din egen læge og herefter indkalde dig til en opfølgningssamtale i jobcentret. Efter første opfølgningssamtale har du mulighed for digitalt via Jobnet at booke og ombooke samtaler inden for de fastsatte tidsfrister.

Fast track - hurtig opfølgning

Husk, at du inden for de første fem ugers fravær også har mulighed for at anmode jobcentret om Fast track behandling af din sygemelding (opfølgning efter maksimalt to uger - se separat faktaark). Det kan være en god ide, hvis du allerede på et tidligt tidspunkt kan se, at du står foran en svær og/eller langvarig sygemelding. Kontakt jobcentret eller bed din arbejdsgiver om at anmode om Fast track ved anmeldelsen af dit fravær.

Raskmelding

Når du igen er klar til at arbejde/stå til rådighed for arbejdsmarkedet, skal du raskmelde dig hos din arbejdsgiver/a-kasse og i jobcentret. Hvis du er ledig og ikke forsikret i en a-kasse, skal du raskmelde dig i jobcentret.

Sygedagpenge til ledige

Sygedagpenge er en midlertidig ydelse til dig, der er uarbejdsdygtig grundet egen sygdom og ikke kan stå til rådighed for arbejdsmarkedet

A-kassen
udbetaler de
første 2 uger

HVEM GÆLDER DET?

- Ledige dagpengeberettigede medlemmer af en a-kasse, der er uarbejdsdygtige på grund af egen sygdom.
- Ledige medlemmer af en a-kasse, der har været tilknyttet arbejdsmarkedet de sidste 26 uger før sygefraværet og i denne periode har arbejdet i mindst 240 timer.
- Nyuddannede, der bliver uarbejdsdygtige på grund af sygdom senest en måned efter, at de har afsluttet en uddannelse på mindst 18 måneders varighed.

Betingelser

- Du skal være helt eller delvist uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, have lovligt ophold i Danmark og opfylde opholdskravet – se faktaark om dagpenge. Der findes dog særlige tilfælde, hvor sygedagpenge kan udbetales i udlandet. Fx i forbindelse med repatrieringstiltag. Se separat faktaark om repatriering eller hør nærmere i jobcentret.
- Du kan få udbetalt sygedagpenge i op til 22 uger inden for en ni-måneders periode. Inden de 22 uger er gået, skal jobcentret revurdere din ret til sygedagpenge og tage stilling til, om der er mulighed for at forlænge din sygedagpengeperiode efter en af de syv forlængelsesregler (se faktaark om jobafklaringsforløb).
- Du har pligt til at samarbejde med jobcentret om sygedagpengeopfølgningen.
- Hvis kommunen vurderer, at dine sygedagpenge ikke kan forlænges, og du fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, vil du blive tilbudt et jobafklaringsforløb (se faktaark) på en nedsat ydelse.
- Udbetalingen af sygedagpenge ophører den dag, du ikke længere vurderes uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, også selv om du ikke raskmelder dig.

Økonomi

Sygedagpenge udgør højst 4.355 kr. pr. uge. Sygedagpenge betales bagud, og du skal betale skat af dem. De første to uger får du udbetalt sygedagpenge af din a-kasse, herefter sker udbetalingen fra kommunen.

SÅDAN GØR DU

Du skal sygemelde dig via "Min side" på www.jobnet.dk. Din a-kasse får automatisk besked og kommunen sender dig et oplysningsskema, hvor du blandt andet skal beskrive årsagen til sygdommen, og hvornår du forventer at kunne raskmeldes. Kommunen skal have skemaet retur fra dig senest en uge efter din første sygedag. Det er meget vigtigt at overholde tidsfristen, da det ellers kan få betydning for udbetalingen af dine sygedagpenge. Hvis du forventer at være sygemeldt i mere end otte uger, skal der foreligge en lægeattest og du skal til samtale i jobcentret (se faktaark om sygedagpenge – forløb og opfølgning).

Når du ikke længere er uarbejdsdygtig som følge af egen sygdom, skal du raskmelde dig via "Min side" på www.jobnet.dk. Så bliver du gentilmeldt som ledig i jobcentret (fra og med den dag du klikker på "Raskmelding"), og din a-kasse får automatisk besked.

Kontakt jobcentret eller din a-kasse, hvis du har spørgsmål omkring din sygemelding og ret til sygedagpenge.

Sygedagpenge til lønmodtagere

Sygedagpenge er en midlertidig ydelse til dig, der i en periode ikke kan passe dit arbejde på grund af egen sygdom.

Husk
muligheden for Fast
track-opfølgning
og kom hurtigere
tilbage

HVEM GÆLDER DET?

Retten til sygedagpenge er betinget af, at du er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom og opfylder ét af følgende krav:

- Du er i beskæftigelse og har været beskæftiget i mindst 240 timer inden for de seneste seks afsluttede kalendermåneder forud for første sygefraværsdag. I mindst fem af disse måneder har du været beskæftiget i mindst 40 timer i hver måned.
- Hvis ikke du var blevet syg, ville du have haft ret til arbejdsløshedsdagpenge - se faktaark om dagpenge.
- Du har inden for den seneste måned afsluttet en erhvervsmæssig uddannelse, der varede mindst 18 måneder.
- Du er elev i lønnet praktik i en uddannelse, der er reguleret i henhold til lov.
- Du er ansat i et fleksjob.

Betingelser

- Du har pligt til at samarbejde med jobcentret om sygedagpenge-opfølgningen.
- Du kan få udbetalt sygedagpenge i op til 22 uger inden for en ni-måneders periode. Inden de 22 uger er gået, skal jobcentret revurdere din ret til sygedagpenge og tage stilling til, om der er mulighed for at forlænge din sygedagpengeperiode efter en af de syv forlængelsesregler (se faktaark om jobafklaringsforløb)
- Hvis kommunen vurderer, at dine sygedagpenge ikke kan forlænges, og du fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, vil du blive tilbudt et jobafklaringsforløb (se faktaark) på en nedsat ydelse.
- Udbetalingen af sygedagpenge ophører den dag, du er arbejdsdygtig igen, også selv om du ikke raskmelder dig.

Økonomi

Du har ret til sygedagpenge/løn fra arbejdsgiver, hvis du har været ansat i mindst 74 timer hos en arbejdsgiver i de sidste otte uger før dit fravær. Din arbejdsgiver udbetaler sygedagpenge eller løn de første 30 dage. Efter den 30. fraværsdag udbetaler kommunen refusion til din arbejdsgiver eller sygedagpenge til dig. Det afhænger af din aftale med arbejdsgiver eller din overenskomst. I alle andre tilfælde er det kommunen, der udbetaler dine sygedagpenge*.

Sygedagpenge beregnes normalt på grundlag af den indtægt/timer, som du skulle have haft, hvis du ikke havde været syg. Højeste sats er 117,70 kr. pr. arbejdstime dog maks. 37 timer pr. uge. Har du skiftende arbejdstider eller varierende løn, beregnes sygedagpengene på grundlag af din gennemsnitlige arbejdstid/timeløn for de seneste fire uger før dit fravær. Sygedagpenge udbetales bagud, og du skal betale skat af dem.

SÅDAN GØR DU

Du skal sygemelde dig hos din arbejdsgiver på første fraværsdag. Herefter har din arbejdsgiver pligt til at anmelde fraværet til kommunen senest 5 uger efter første fraværsdag, hvis du modtager løn under sygdom, og senest 14 dage efter første fraværsdag, hvis du ikke modtager løn under sygdom.

Når kommunen har fået besked om dit fravær, får du tilsendt et oplysningsskema, hvor du skal angive, hvor lang tid du forventer at være sygemeldt. Hvis du oplyser, at du forventer at være raskmeldt inden for 8 uger, vurderer kommunen individuelt, om og i givet fald hvordan din sygemelding skal behandles. Hvis du oplyser, at du forventer at være sygemeldt mere end 8 uger, vil jobcentret sende dig et brev med en anmodning om at konsultere din egen læge. Herefter får du en indkaldelse til opfølgningssamtalen i jobcentret - senest 8 uger efter din første fraværsdag (se faktaark om forløb og opfølgning).

Fast track - hurtig opfølgning

Husk, at både du og din arbejdsgiver inden for de første 5 ugers fravær også har mulighed for at anmode jobcentret om Fast track behandling af din sygemelding (opfølgning efter maksimalt 2 uger - se separat faktaark). Det kan være en god ide, hvis du allerede på et tidligt tidspunkt kan se, at du står foran en svær og/eller langvarig sygemelding. Kontakt jobcentret eller bed din arbejdsgiver om at anmode om Fast track ved anmeldelsen af dit fravær.

Raskmelding

Når du ikke længere er uarbejdsdygtig som følge af egen sygdom, skal du raskmelde dig i jobcentret.

* For ansatte i fleksjob udbetaler kommunen refusion fra 1. fraværsdag.

Sygedagpenge til selvstændige

Sygedagpenge er en midlertidig ydelse til dig, der ikke har mulighed for at passe din virksomhed på grund af egen sygdom. Du kan tegne en forsikring, der giver dig ret til sygedagpenge allerede efter 1. eller 3. fraværsdag.

Tegn forsikring
og få sygedagpenge
hurtigere

HVEM GÆLDER DET?

Som selvstændig eller medarbejdende ægtefælle kan du få sygedagpenge fra kommunen efter to ugers sygdom, hvis du er fuldt eller delvist uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom.

Betingelser

- Du skal inden for de seneste 12 måneder have drevet selvstændig virksomhed eller været medarbejdende ægtefælle i mindst seks måneder med en gennemsnitlig arbejdstid på mindst 18,5 timer om ugen. Af de seks måneder skal den ene måned være måneden før sygefraværets begyndelse.
- Du har pligt til at samarbejde med jobcentret om sygedagpengeopfølgningen.
- Du kan få udbetalt sygedagpenge i op til 22 uger inden for en ni-måneders periode. Inden de 22 uger er gået, skal jobcentret revurdere din ret til sygedagpenge og tage stilling til, om der er mulighed for at forlænge din sygedagpengeperiode efter en af de syv forlængelsesregler (se faktaark om jobafklaringsforløb).
- Hvis kommunen vurderer, at dine sygedagpenge ikke kan forlænges, og du fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, vil du blive tilbudt et jobafklaringsforløb (se faktaark) på en nedsat ydelse.
- Udbetalingen af sygedagpenge ophører den dag, du er arbejdsdygtig igen, også selv om du ikke raskmelder dig.

Økonomi

Det er kommunen, som udbetaler sygedagpenge efter to ugers fravær. Hvor meget du kan få i sygedagpenge, afhænger af overskuddet i din virksomhed. Sygedagpengene kan dog maksimalt udgøre 4.355 kr. pr. uge.

Forsikring

Du kan også tegne en sygedagpengeforsikring i Udbetaling Danmark, så du kan få udbetalt sygedagpenge for sygefravær allerede efter 1. eller 3. fraværsdag.

- Hvis du har basisforsikring, er du dækket med 2/3 af højeste dagpengesats fra 3. fraværsdag.
- Hvis du har udvidet forsikring (forhøjet præmie), er du berettiget til 2/3 af højeste dagpengesats i hele sygeperioden. Hvis din indtægt berettiger til det, vil du modtage et højere beløb, dog max den højeste dagpengesats.

SÅDAN GØR DU

Du skal sygemelde dig online på www.virk.dk inden for følgende frister:

- **Hvis du ikke er forsikret:**
  - Senest 3 uger efter første fraværsdag
- **Hvis du er forsikret fra 3. fraværsdag:**
  - Senest en uge efter 3. fraværsdag
- **Hvis du er forsikret fra 1. fraværsdag:**
  - Senest en uge efter første fraværsdag.

Når kommunen har fået besked om dit fravær, får du tilsendt et oplysningsskema, hvor du skal angive, hvor lang tid du forventer at være sygemeldt. Hvis du oplyser, at du forventer at være sygemeldt mere end otte uger, vil kommunen sende dig et brev med en anmodning om at konsultere din egen læge. Herefter får du en indkaldelse til opfølgningssamtalen i jobcentret - senest otte uger efter din første fraværsdag (se faktaark om forløb og opfølgning).

Fast track - hurtig opfølgning

Husk, at du også inden for de første fem ugers fravær har mulighed for at anmode jobcentret om Fast track behandling af din sygemelding (opfølgning efter maksimalt to uger - se separat faktaark). Det kan være en god ide, hvis du allerede på et tidligt tidspunkt kan se, at du står foran en svær og/eller langvarig sygemelding. Du kan anmode om Fast track, når du anmelder fraværet på virk.dk.

Raskmelding

Når du ikke længere er uarbejdsdygtig som følge af egen sygdom - helt eller delvist, skal du raskmelde dig i jobcentret.

Husk, at du også har mulighed for at være delvis rask- eller sygemeldt (se faktaarket om Delvis rask- eller sygemelding).

Tilskud til hjælpemidler, undervisningsmaterialer og mindre arbejdspladsindretninger

Hvis du har brug for et hjælpemiddel eller en bestemt indretning af arbejdspladsen, kan du søge jobcentret om tilskud. Oftest vil hjælp til arbejdsredskaber kræve, at det har afgørende betydning for, at du kan bestride jobbet eller kompensere for en begrænsning i din arbejdsevne. Jobcentret kan også hjælpe med tilskud til undervisningsmaterialer, hvis du er i et vejlednings- og opkvalificeringsforløb.

Små ting
kan gøre en
stor forskel

HVEM GÆLDER DET?

Ordningen kan søges af dig, der opfylder en af nedenstående betingelser:

- Du er ansat på ordinære vilkår (eller skal starte i et nyt job).
- Du deltager i vejlednings- og opkvalificeringsforløb eller virksomhedspraktik og modtager dagpenge, sygedagpenge, kontanthjælp, revalideringsydelse, fleksjob og lignende.
- Du er ansat i et job med løntilskud.

Betingelser

- Tilskud til - eller bevilling af - hjælpemidler eller arbejdspladsindretning gives kun, hvis det er en nødvendighed for, at du kan beholde din stilling eller deltage i et tilbud fra jobcentret.
- Du kan også få tilbudt at låne et hjælpemiddel.
- Der kan ikke gives tilskud til hjælpemidler, der er sædvanligt forekommende på arbejdspladsen eller uddannelsesstedet.

- Tilskud til hjælpemidler kan ikke gives, hvis hjælpemidlet er anskaffet, inden der ansøges.
- Tilskud til undervisningsmaterialer gives kun, hvis det er en nødvendighed for, at du kan deltage i et vejlednings- og opkvalificeringstilbud, eller hvis du har en fysisk eller psykisk funktionsevnededsættelse.

SÅDAN GØR DU

Hent blanket AB 441 til at ansøge om tilskud til hjælpemidler på www.jobnet.dk.

Udfyld ansøgningen (virksomheden eller uddannelsesstedet udfylder feltet "Udfyldes af virksomheden/uddannelsesstedet") og print den ud til underskrift. Indsend herefter ansøgningen med jeres underskrifter til jobcentret.

Tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne

Hvis du driver selvstændig virksomhed, kan du søge om tilskud, hvis du har en varig og væsentligt nedsat arbejdsevne i forhold til arbejdet i virksomheden.

Behold din virksomhed på trods af nedsat arbejdsevne

HVEM GÆLDER DET?

For at få ret til støtte - i form af tilskud som selvstændig - skal du:

- have en varig og væsentlig nedsat arbejdsevne i forhold til arbejdet i virksomheden,
- udnytte din arbejdsevne fuldt ud i virksomheden,
- drive virksomheden som hovedbeskæftigelse her i landet i hele tilskudsperioden,
- være under folkepensionsalderen,
- have drevet den selvstændige virksomhed i mindst 30 timer om ugen i mindst 12 måneder indenfor de seneste 24 måneder, og
- ikke modtage førtidspension, støtte til selvstændig virksomhed i medfør af § 65 i lov om aktiv socialpolitik, delpension, efterløn eller fleksydelse.

Betingelser og økonomi

- Tilskuddet udgør et grundbeløb på 141.206 kr. pr. år, som nedsættes med 30 % af en beregnet årsindtægt i virksomheden og af anden arbejdsindkomst i beregningsperioden.
- Tilskuddet beregnes én gang om året og er som udgangspunkt gældende for et år ad gangen.
- Årsindtægten opgøres på grundlag af din virksomheds skattemæssige overskud/underskud før renter og andre finansielle poster.

- Kommunen udbetaler månedligt 1/12 af tilskuddet direkte til dig uden om virksomhedens regnskab.
- Tilskuddet skal primært anvendes til at kompensere for den ekstra udgift, du har ved at udføre de opgaver, du ikke selv kan klare, eller til at kompensere for den indtægtsnedgang, som din nedsatte arbejdsevne måtte være skyld i.
- For ægtefæller, der driver selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, udgør beregningsgrundlaget for hver af ægtefællerne 50 % af den samlede årsindtægt.

SÅDAN GØR DU

Kommunen skal forud for en tilkendelse af tilskud forelægge din sag for rehabiliteringsteamet (se separat faktaark). I fald rehabiliteringsteamet godkender indstillingen, kan kommunen herefter tilkende dig tilskud i op til fem år ad gangen. Herefter kan tilskuddet fornyes ved at kommunen revurderer din sag inden udløbet af den femårige periode.

Hør din sagsbehandler om mulighederne for tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende.

Uddannelseshjælp

Hvis du er under 30 år, og har du ikke en erhvervskompetencegivende uddannelse, kan du få uddannelseshjælp i stedet for kontanthjælp.

Hurtigst muligt i gang med uddannelse

HVEM GÆLDER DET?

Du kan få uddannelseshjælp, hvis du opfylder følgende betingelser:

- Du er under 30 år.
- Du har ikke en erhvervskompetencegivende uddannelse.
- Du kan ikke forsørge dig selv og din familie, og du kan ikke forsørges af andre.
- Dit behov for forsørgelse kan ikke dækkes af andre ydelser, fx arbejdsløshedsdagpenge, pension mv.

Uddannelses- eller aktivitetsparat?

Når du ansøger om uddannelseshjælp, vil jobcentret inden for kort tid indkalde dig til den første af mindst tre samtaler for at vurdere, om du er:

- Åbenlyst uddannelsesparat - du kan umiddelbart påbegynde og gennemføre en uddannelse
- Uddannelsesparat - du kan gå i gang med en uddannelse inden for ca. et år og gennemføre denne uddannelse
- Aktivitetsparat - du kæmper måske med sociale, faglige eller helbredsmæssige problemer og har brug for et længere forløb med forskellige aktiviteter for at blive klar til uddannelse

Økonomi

Størrelse på din uddannelseshjælp er afhængig af din alder, forsørgerpligt og deltagelse i aktiviteter.

Hvis jobcentret vurderer, at du er aktivitetsparat, har du i perioder med deltagelse i aktiviteter ret til et aktivitetsstillæg - se beløb markeret med*. Sætserne for uddannelseshjælp er:

Under 25 år	
Hjemmeboende	2.697/3.552 kr.*
Udeboende	6.259/7.362 kr.*
25-29 år	
Hjemmeboende	2.697/11.423 kr.*
Udeboende	6.259/11.423 kr.*

Under 30 år	
Enlige forsørgere	12.519/15.180 kr.*
Forsørgere uden ret til ekstra børnetilskud	8.761/15.180 kr.*
Gravide (efter 12. uge i graviditet)	11.423 kr.
Psykisk syge forsørgere	15.180 kr.
Psykisk syge udeboende	11.423 kr.

Du skal betale skat af din uddannelseshjælp.

Betingelser

- Du skal stå til rådighed for ordinær uddannelse eller en indsats, der forbereder dig til en ordinær uddannelse.
- Du skal deltage i udarbejdelsen af et uddannelsespålæg med tidsplaner og frister for forløbet frem til starten på uddannelsen.
- Du skal i videst mulig omfang forsørge dig selv indtil studiestarten ved at arbejde. Som åbenlyst uddannelsesparat skal du senest én uge efter din første henvendelse til kommunen om hjælp tilmelde dig som arbejdssøgende, og du skal kunne tage et arbejde med dags varsel.
- Hvis du ikke får et arbejde op til din studiestart, kan du komme til at deltage i nytteindsats (se separat faktaark) på op til 13 uger ad gangen.
- Du skal deltage i de møder, du indkaldes til i jobcentret. Hvis du er aktivitetsparat, betyder det et møde med jobcentret hver 2. måned. Hvis du uddannelsesparat, er der ikke samme krav til antal møder med jobcentret.
- Du har efter 12 måneders uddannelseshjælp mulighed for at holde op til fire ugers ferie inden for ét år.

SÅDAN GØR DU

Når du melder dig ledig i jobcentret og søger kontanthjælp, vil du automatisk få tilbud uddannelseshjælp og den indsats, der følger med, hvis du er under 30 år og opfylder betingelserne. Du kan altid høre mere om mulighederne i jobcentret.

Uddannelsesløft for dagpengemodtagere

Med tilbuddet om uddannelsesløft får du mulighed for at tage en faglært uddannelse med op til 80% eller 100% af dine dagpenge. 4/5 af uddannelsen skal ligge inden for den periode, hvor du har ret til dagpenge, så det betaler sig at komme hurtigt i gang.

Tag en faglært uddannelse med op til 100% af dagpengene

HVEM GÆLDER DET?

For at kunne benytte tilbuddet om uddannelsesløft gælder følgende regler:

- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, som enten er ufaglærte eller faglærte, men med en forældet uddannelse, kan påbegynde en erhvervsuddannelse (euv1 eller euv2*) allerede i starten af deres ledighedsperiode.
- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, uden relevant erhvervs erfaring eller relevant uddannelse, kan tage første trin i en erhvervsuddannelse inden for puljen til uddannelsesløft (euv3*).
- Dagpengemodtagere, der er fyldt 30 år, som tidligere har gennemført et trin** i en erhvervsuddannelse, kan bygge et trin eller speciale ovenpå inden for samme erhvervsuddannelse. Trinnet, som den ledige tidligere har gennemført, skal være færdiggjort mindst 18 måneder før de må begynde på et nyt trin eller speciale.

Betingelser

- Du skal have lavet en realkompetencevurdering (se separat faktaark) for at afgøre, om du skal påbegynde en euv1, euv2 eller euv3 (se faktaark om Erhvervsuddannelse for voksne).
- Det er muligt at gennemføre 4/5 af uddannelsen inden for den periode, hvor du har ret til dagpenge, hvis du erklærer dig villig til at færdiggøre resten af uddannelsen på ordinære vilkår.
- Mens du er under uddannelse, skal du ikke søge job eller stå til rådighed for henvist arbejde, men du skal fortsat stå til rådighed for den aktive indsats - herunder fx kontaktførelse i jobcentret.
- Hvis du under uddannelsen finder en virksomhed, der vil tage dig i voksenlære (se faktaark) med overenskomst-mæssig løn, kan du overgå til denne ordning.
- Det er jobcentret, der skal bevilge uddannelsesløftet.

Økonomi

- Under uddannelsen får du op til 80% af den maksimale dagpengesats (svarende til 697 kr. pr. dag), og du har mulighed for at låne et beløb af A-kassen, så du når op på din hidtidige dagpengesats.
- Hvis dine nuværende dagpenge er under 80% af den maksimale dagpengesats, vil du kunne tage uddannelsen med din individuelle sats uden lånemulighed.
- Hvis du starter på en erhvervsuddannelse, der er på positivlisten for uddannelsesløftet i perioden 2017-2019 kan du modtage 100% af dine hidtidige dagpengesats. [Find positivlisten her: https://star.dk/indsatser-og-ordninger/vejledning-opkvalificering-og-uddannelse/uddannelsesloeft/](https://star.dk/indsatser-og-ordninger/vejledning-opkvalificering-og-uddannelse/uddannelsesloeft/)
- Du kan få tilskud til befording via din A-kasse.

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret og hør mere om dine muligheder for at få et uddannelsesløft med dagpenge.

* EUV er erhvervsuddannelser for voksne. Euv1, euv2 og euv3 er forskellige uddannelsesveje til samme uddannelse, som afhænger af, hvor meget erhvervs- og skoleerfaring borgeren har i forvejen. Se også separat faktaark om EUV.

** Erhvervsuddannelserne er opdelt i trin og specialer, der hver har sit eget hovedforløb. Et trin refererer således til et hovedforløb inkl. et grundforløb i erhvervsuddannelsessystemet, og ikke alene et grundforløb.

Udvikling og afklaring af arbejdsevnen

Et udviklings- og afklaringsforløb afvikles typisk som en virksomhedspraktik, der viser, hvad du kan klare arbejdsmæssigt, socialt og helbredsmæssigt. Virksomhedspraktikken skal samtidig hjælpe dig med at definere dine fremtidige job- og/eller uddannelsesmål.

Klarhed
over dine
muligheder

HVEM GÆLDER DET?

Udviklings- og afklaringsforløb er til dig, der modtager sygedagpenge, kontanthjælp eller ledighedsydelse og ikke selv kan skaffe dig en plads på arbejdsmarkedet på grund af helbred eller sociale forhold og har brug for at udvikle eller afklare dine arbejdsevner.

Udvikling og afklaring af arbejdsevnen

Formålet med udviklings- og afklaringsforløbet er - gennem virksomhedspraktik - at bidrage med oplysninger til din fremtidige arbejdsevne. Herunder en detaljeret beskrivelse af:

- Dine arbejdsmæssige ressourcer, udfordringer og udviklingsmuligheder
- Dine sociale ressourcer, udfordringer og udviklingsmuligheder
- Dine helbredsmæssige ressourcer, udfordringer og udviklingsmuligheder
- Dine job- og/eller uddannelsesmål.

Virksomhedspraktikken

Hvis du har ressourcer til det, vil jobcentret inddrage dig i arbejdet med at finde en praktikplads i en virksomhed. Hvis du ikke har ressourcerne, vil jobcentret finde en relevant praktikplads til dig.

Når praktikpladsen er fundet, arrangerer jobcentret et indledende møde i virksomheden, så I kan afstemme forventningerne til forløbet. Jobcentret forklarer her om rammerne og formålet med praktikforløbet, så vi sikrer, at vi får dokumentation for din arbejdsevne, og at du får mulighed for at nå dine udviklingsmål. På mødet aftales også dato for din første arbejdsdag, og den indledende arbejdstid og eventuelle skånehensyn fastsættes.

Hvis du har brug for hjælpemidler eller mentorstøtte i arbejdet, vil jobcentret sørge for, at det kommer på plads inden opstarten eller hurtigst muligt efter opstart.

Jobcentret følger løbende op på praktikforløbet. Både i forhold til dig og virksomheden.

Rapport på forløbet

Når du har gennemført virksomhedspraktikken, laver jobcentret en såkaldt progressionsrapport, som beskriver hele forløbet og dine muligheder for at vende tilbage i job så hurtigt som muligt. Fokus er hele tiden på dine arbejdsmæssige ressourcer og udviklingsmuligheder - herunder dine faglige, sociale, personlige og sproglige kompetencer.

Rapporten skal også beskrive de udfordringer, som du og virksomheden har oplevet i forhold til, at du kan komme i job eller påbegynde en uddannelse. Rapporten skal her give bud på, hvordan du kan overvinde disse udfordringer.

Samlet set skal rapporten give den nødvendige dokumentation for din arbejdsevne.

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret, hvis du vil vide mere om udvikling og afklaring af din arbejdsevne.

Vejledning og opkvalificering

Et tilbud om vejledning eller opkvalificering kan hjælpe med at afdække eller udvikle dine faglige, sociale eller sproglige kompetencer, så du nemmere kan få et job. Det kan fx være korte vejlednings- og afklaringsforløb eller særlige projekter og uddannelsesforløb - herunder praktik under uddannelsesforløbet og danskundervisning. Det kan også være ordinære uddannelsesforløb, som blandt andet omfatter almen voksenuddannelse, AMU-kurser og erhvervskompetencegivende uddannelser.

Stærkere kompetencer får dig tættere på job

HVEM GÆLDER DET?

Som udgangspunkt kan alle ledige få tilbud om vejledning og opkvalificering. Hvis du er godkendt til et fleksjob, kan du få tilbud om vejledning og opkvalificering, som går ud på at afprøve din rådighed i forhold til arbejdsmarkedet. Denne mulighed omfatter ikke ordinære uddannelsesforløb.

Økonomi

Du modtager som udgangspunkt din sædvanlige ydelse i den periode, tilbuddet om vejledning og opkvalificering varer. Ellers modtager du et beløb, der svarer til din sædvanlige ydelse. Der kan også være mulighed for at få tilskud til fx undervisningsmaterialer i forbindelse med tilbud om vejledning og opkvalificering, ligesom det er muligt at frikøbe en medarbejder til mentorfunktion.

Betingelser

- Varigheden på din vejledning og opkvalificering afhænger af dit forsørgelsesgrundlag og den samlede længde på din ledighed. Hør mere i jobcentret.

- Du har ret og pligt til at deltage i vejledning og opkvalificering, og du kan miste din ydelse, hvis du ikke deltager
- Hvis du er blevet læse-, skrive-, regnetestet, og din test har vist et behov for læse-, skrive-, regne- eller ordblindkursus, har du ret til et kursus/forløb
- Hvis du er ikke-faglært og modtager kontanthjælp - eller hvis du modtager midlertidig arbejdsmarkedsydelse og ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse - har du ret til et tilbud om realkompetencevurdering (se separat faktaark)

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret og hør mere om dine muligheder for at få vejledning og opkvalificering, der kan bringe dig tættere på job.

Ny pulje gør det lettere at få job i brancher, der mangler arbejdskraft

Puljen giver dig som dagpengemodtager eller jobparat kontanthjælpsmodtager mulighed for at blive opkvalificeret (via korte kurser og certifikater) til en konkret stilling i en virksomhed, før du bliver ansat.

- Kravet om forudgående ledighed, som i dag er 6 eller 12 måneder, er kun 3 måneder inden for stillingsbetegnelser med rekrutteringsudfordringer.
- Tilbud om vejledning og opkvalificering kan via puljen gives i op til 3 måneder forud for den ordinære ansættelse.
- Kravet om ansættelseskontrakt lempes og erstattes af et krav om en arbejdsgivererklæring om ordinær ansættelse.

Virksomhedspraktik

Du kan komme i virksomhedspraktik, hvis du har behov for at få afklaret, hvor du i fremtiden skal søge job, eller hvis du mangler faglige, sociale eller sproglige færdigheder for at kunne få et job. En virksomhedspraktik vil i mange tilfælde være det første skridt ind på – eller tilbage på – arbejdsmarkedet. Og den virksomhed, der tager dig i praktik, vil ofte bruge praktikperioden til at se, om du kan være en potentiel ny medarbejder i virksomheden.

Indgang til
arbejdsmarkedet

HVEM GÆLDER DET?

Virksomhedspraktik kan anvendes af alle ledige, sygedagpengemodtagere og revalidender.

Økonomi

- Når du er i virksomhedspraktik, vil du altid modtage den ydelse, som du fik lige inden starten på virksomhedspraktikken. Det kan altså være kontanthjælp, dagpenge eller anden offentlig ydelse
- Som sygemeldt lønmodtager i virksomhedspraktik får du enten udbetalt fuld løn eller sygedagpenge, afhængigt af hvad din arbejdsgiver normalt betaler under sygdom
- Efter behov kan virksomhedspraktik kombineres med tilskud til hjælpemidler, personlig assistance eller mentor (se separate faktaark)
- Virksomhedspraktik skal så vidt muligt være rettet mod områder, hvor der er behov for arbejdskraft
- Du skal gennemføre din virksomhedspraktik i én sammenhængende periode for at få størst mulig udbytte af praktikken
- Du kan ikke komme i praktik i den virksomhed, du senest har været ansat i

SÅDAN GØR DU

Kontakt jobcentret for at høre mere om dine muligheder for at komme i virksomhedspraktik. Hvis jobcentret ser det som en mulighed, kan du med fordel selv opsøge de virksomheder, hvor du kunne tænke dig at komme i praktik.

Betingelser

- Virksomhedspraktik varer som udgangspunkt fire uger. Hvis du modtager kontanthjælp eller sygedagpenge og mangler erhvervs erfaring, har langvarig ledighed eller i øvrigt har vanskeligt ved at opnå beskæftigelse med løntilskud, kan perioden vare op til 13 uger med mulighed for yderligere forlængelse
- Hvis du er dimittend med en kort videregående uddannelse og ikke har været i ordinær beskæftigelse efter endt uddannelse, kan du få mulighed for at komme i virksomhedspraktik i op til otte uger

Voksenlærling med tilskud

Med **voksenlærlingeordningen** kan du slå to fluer med ét smæk og tage en faglært uddannelse, mens du er i lønnet ansættelsesforhold. Det ruster dig bedre til fremtidens arbejdsmarked. Mange virksomheder vil gerne tage voksne lærlinge, da de får en mere erfaren og moden medarbejder, og i mange tilfælde kan virksomheden få tilskud til din løn.

Fremtiden er faglært

HVEM GÆLDER DET?

Du skal være over 25 år og opfylde ét af disse krav for at starte en voksenlærlingeuddannelse med tilskud på 30 kr. eller 40 kr. pr. time til din løn:

- Du er ikke-faglært dagpenge-, kontanthjælps- eller uddannelseshjælpmodtager
- Du er dagpenge-, kontanthjælps- eller uddannelseshjælpmodtager og har en faglært uddannelse, som du dog ikke har brugt i de sidste fem år
- Du har en faglært uddannelse og har været ledig i mere end 6 måneder
- Du er ikke-faglært og i beskæftigelse. Samtidig skal uddannelsen være inden for et område med mangel på arbejdskraft. Find listen på: <https://star.dk/indsatser-og-ordninger/virksomhedsrettede-redskaber/voksenlaerling/>

Betingelser og økonomi*

Du modtager almindelig voksenlærlingeløn efter fagets overenskomst under uddannelsen. Der gives **tilskud på 40 kr. pr. time** til din arbejdsgiver i hele uddannelsesperioden og til alle erhvervsuddannelser, hvis du ved opstarten:

- er ikke-faglært og har været ledig i mere end to måneder
- er ledig og har en forældet faglært uddannelse
- er faglært og har været ledig i mere end 6 måneder.

*Ledighedsperioden

Ledighedsperioden for dagpengemodtagere opgøres som sammenlagt ledighed i dagpengeperioden, der har en referencetid på tre år. For kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere opgøres ledighedsperioden som sammenhængende ledighed, således at der i opgørelse af kravet om forudgående sammenhængende ledighed medregnes perioder, hvor personen har modtaget a-dagpenge, kontanthjælp, uddannelseshjælp, sygedagpenge, ressourceforløbsydelse, revalideringsydelse, ledighedsydelse, særlig uddannelsesyndelse, været i løntilskud eller været ledig selvforsørgende. Perioder med SU medregnes ikke til ledighedsperioden.

Der gives **tilskud på 30 kr. pr. time** til din arbejdsgiver i op til to år fra uddannelsens start, hvis:

- du er ikke-faglært og har været ledig i mindre end to måneder
- du er ikke-faglært og i arbejde. Her forudsætter tilskuddet, at uddannelsen er på den landsdækkende positivliste. Find listen på: <https://star.dk/indsatser-og-ordninger/virksomhedsrettede-redskaber/voksenlaerling/>

SÅDAN GØR DU

1. Først skal du finde ud af, hvilken erhvervsuddannelse du gerne vil tage. Du kan læse mere om de enkelte uddannelser på www.ug.dk
2. Derefter skal du finde en virksomhed, der vil tilbyde dig en praktikplads som voksenlærling. Sammen skal I kontakte den relevante erhvervsskole og lave en uddannelsesaftale for hele uddannelsesperioden. Gennem uddannelsen skifter du mellem praktisk arbejde i virksomheden og periode med skoleundervisning.
3. Senest 30 dage efter, at du og din arbejdsgiver har skrevet under på uddannelsesaftalen, skal din arbejdsgiver indsende ansøgning om tilskud til en voksenlærling via ansøgningsportalen www.vitas.bm.dk. Hvis du er ikke-faglært og i beskæftigelse skal din uddannelse stå på [positivlisten](#) for at din arbejdsgiver kan få tilskud. Listen opdateres to gange om året. Se den på: <https://star.dk/indsatser-og-ordninger/virksomhedsrettede-redskaber/voksenlaerling/>